

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 131

Wydanie P

Poznań, piątek dnia 23 marca 1934

Rok 29

Poznań, 22 marca.

Prawdy oczywiste

Prasa różnych odcieni zabierała ostatnio głos w sprawie „Czerwonego Krzyża”, i to w związku z niedoszłym do skutku walnym zebraniem poznańskiego oddziału tej organizacji. Przed piątkowym, ponownie zwołanym walnym zebraniem pragniemy wypowiedzieć kilka uwag, określających nasze zasadnicze stanowisko w sprawie organizacji społecznych.

Zgodnie z tem, co głosimy od początku istnienia pisma naszego, jesteśmy zwolennikami unikania w organizacjach społecznych, nie mających związku z zagadnieniami politycznymi i łączących ludzi o różnych przekonaniach, tego wszystkiego, co by choć pośrednio a tembardziej bezpośrednio wnosilo do nich element polityczny ze zwykłą jego konsekwencją: tarciami i walkami politycznymi. Tak samo patrzymy na organizacje kulturalne. W poglądzie tym jesteśmy w zgodzie z tradycją wszystkich zdrowych żywiołów społeczeństwa ziem zachodnich, która tak dobre dała wyniki w okresie niewoli i winna być niewzruszonym drogowskazem także w Polsce odrodzonej.

Niestety obecna „rzeczywista rzeczywistość” odnosi się do tego zagadnienia inaczej. Nie można oczywiście żadnemu ugrupowaniu, tak samo zresztą, jak żadnej jednostce, brać za złe, jeżeli chce w takiej czy innej organizacji społecznej zaznaczyć się pracą społeczną. To rzecz nietylko naturalna, ale i chwalebna. Nienaturalne natomiast, ujemne i w wysokiej mierze drażniące jest zdobywanie wpływów w takich organizacjach przez komendę, wydaną ludziom zależnym, którzy następnie, jeżeli się tylko nadarzy sposobność, majoryzują niezależne żywioły obywatelskie, rugują ich przedstawicieli z władz organizacyjnych itp. Metoda zaskakiwania potęguje oczywiście rozdrażnienie.

W takiej atmosferze istnieje po stronie niezależnych czynników obywatelskich z natury rzeczy daleko posunięta nietylko ostrożność, ale nawet podejrzliwość, co jest tem bardziej zrozumiałe, że ludzi w ten czy inny sposób zależnych jest dzisiaj coraz więcej: nie jeden z nich jeszcze przed rokiem czy dwoma laty wygłaszał śmiało poglądy, a dzisiaj nie ogranicza się nawet do trzymania się w rezerwie, lecz uzależnia wręcz sposób swego postępowania na gruncie społecznym od względów, związanych ze stanowiskiem jego zawodowym, zapewniającem mu utrzymanie.

Znane są przeobrażenia we władzach organizacyjnych harcerstwa, spowodowane ofensywą „rzeczywistej rzeczywistości” za pomocą ludzi zależnych. Przyszłość okaże, jakie będą tego owoce dla ruchu harcerskiego. Pragnęlibyśmy, żeby tych ciężkich błędów uniknęły inne organizacje społeczne, żeby ich uniknął przede wszystkim „Czerwony Krzyż”. Jeżeli jaka organizacja, to „Czerwony Krzyż” musi pracować na zaufaniu społeczeństwa i

Sowiety a Liga Narodów

Warunki wstąpienia Rosji do Ligi — Moskwa miałaby się p. i. domagać, aby nie obowiązowały jej postanowienia traktatu wersalskiego

London. (PAT.) „Daily Telegraph” porusza sprawę wstąpienia Sowieców do Ligi Narodów.

Zdaniem pisma rząd sowiecki uzależnia swoje wstąpienie od spełnienia następujących warunków:

- 1) Wszystkie państwa, należące do Ligi Narodów, które dotychczas nie uznały Sowieców muszą to uczynić.
- 2) Liga ogłosi deklarację o równości rasowej (krok ten jest widocznie skierowany przeciwko Hitlerowi).
- 3) Liga zobowiązuje się do szarmonizowania swego paktu z paktem Kelloga.
- 4) Krokiem poprzedzającym wstąpienie Sowieców miałyby być zawarcie francusko-sowieckiego układu o wzajemnej pomocy.

Poza powyższymi informacjami „Daily Telegraphu”, londyńskie koła polityczne wymieniają jeszcze dwa doniosłe żądania Moskwy nastrożające poważne trudności:

1) Przy wstąpieniu Sowieców do Ligi ma być przyjęty odpowiedni protokół, stwierdzający, że Rosja sowiecka nie jest odpowiedzialna za traktat wersalski, że nie uzna postanowień tego traktatu i że jego następstwa nie obciążają Sowieców. Takie postawienie całkowicie poza nawias traktatu wersalskiego jest o tyle trudne, że pakt Ligi stanowi część składową wspomnianego traktatu, który jest faktyczną podstawą jej istnienia.

2) Zgodzenie się przez Ligę Narodów na określenie napastnika według prostej formuły, zawartej w układach z Polską i z innymi sąsiadami Rosji.

To ostatnie żądanie jest niemożliwe do przyjęcia np. przez Anglię, która

mogłaby być z łatwością uznana za napastnika np. w Egipcie i innych podległych jej terytoriach, na których dla obrony swoich wpływów utrzymuje wojsko.

Gwałtowna powódź w Jugosławji

Zagrzeb (PAT.) W zachodniej części Jugosławji padają od kilku dni ulewne deszcze.

Wezbrane wody rzeki Sawy przerwały w wielu miejscach wał ochronny,

zalewając duże połacie obsianej ziemi. Miasto Sisak w pobliżu Zagrzebia stoi pod wodą. Woda zniosła około 400 domów mieszkalnych.

Odcięci od świata na krach podbiegunowych

Rozwój akcji ratunkowej rozbitków z „Czeluski”

Moskwa. (PAT.) Lotnicy Wodopianow, Doronin i Golyszew wystartowali dziś z Ochocka w kierunku Anadyru. Z ogólnej ilości 4500 km przebyli oni już szczęśliwie 2000 km 5 samolotów, wyławianych ze statków „Smoleńsk” i „Stalingrad”, wystartowało na przylądku Wellen.

Łamacz lodów „Krasin” wyruszy w najbliższych dniach z Leningradu i marszrutą przez Kanał Panamski do

koła Ameryki Północnej zamierza dotrzeć do rozbitków w ciągu 47 dni. „Prawda” zamieszcza obszerny raport prof. Schmidta z dokładnym opisem przebiegu katastrofy i prac w obozie rozbitków. Prof. Schmidt stwierdza, że problem żeglugi na Oceanie Lodowatym, został pozytywnie rozstrzygnięty. Żegluga ta wymaga stałej współpracy potężnych łamaczy lodów.

Szajka szpiegowska

Szpiegowie mieli rozgałęzić się we Francji, Anglii i w Ameryce

Paryż. (PAT.) Wykryta tu afiera szpiegowska przybiera olbrzymie

rozmiary. Sprawą zajęli się nietylko czynniki francuskie ale i angielskie oraz policja Stanów Zjedn. Policja angielska jest zajęta obecnie ustaleniem stosunków, utrzymywanych przez małżeństwo Switz z podejrzanymi osobami w Anglii. Notatnik, pozostawiony przez Switzów w mieszkaniu w Londynie, zawierał m. in. klucz do niezwykle skomplikowanego szyfru. W związku z tą aferą przesłuchano w Paryżu 180 świadków.

Fachowcy są zdania, że jest to największa afiera szpiegowska, jaką kiedykolwiek wykryto we Francji. Szereg faktów, dotychczas tajemniczych, jak np. zniknięcie przed rokiem planu najnowszego typu karabinu maszynowego, znajduje teraz wyjaśnienie. — Świetnie zorganizowana banda ta miała charakter międzynarodowy.

Na okres poświęteczny

Warszawa (Tel. wł.) W końcu tygodnia odbędzie się posiedzenie rady ministrów dla załatwienia aktualnych spraw drobniejszych. Z tego wnoszą, że sprawa przesilenia w rządzie została odroczone na okres poświęteczny. (w)

Walka z przemytnikami

Wiedeń (Tel. wł.) W pobliżu Balassagyorsag posterunek graniczny straży węgierskiej wykrył rozgałęzioną szajkę przemytników.

Po dłuższej obserwacji straż graniczna stoczyła wczoraj walkę z bandą, która usiłowała przenieść większe zapasy wyrobów tekstylnych. Ujęto pięć osób w tem przywódcę szajki, oraz przytrzymał samochód ciężarowy naładowany towarami wartości 33 tysięcy pengoe. Jednemu z przemytników udało się zbiec na stronę czeską.

Cale miasto spłonęło w Japonji

Hakodate leży w gruzach — 150 tysięcy ludzi bez dachu nad głową — Tragiczna sytuacja

Tokio. (PAT.) Olbrzymi pożar, który szalał w miejscowości Hakodate (najważniejszy port na wyspie Hokaido o 700 klm. na płn. wsch. od Tokio, 150 tys. ludności — red.) zniszczył 80 proc. miasta.

150.000 osób pozostało bez dachu nad głową. Ludność szuka schronienia na okrętach stojących w porcie. Zniszczeniu uległy wszystkie ważniejsze gmachy, m. in. elektrownia, wskutek czego

miasto pogrążone jest w ciemnościach. Komunikacja zarówno telefoniczna, jak i telegraficzna i radiowa uległy przerwaniu. Jedynie okręty mogą podawać wiadomości.

Na pomoc nawiedzonymu klęską miastu pośpieszyły okręty wojenne. Wielkie chłody oraz brak środków żywności i wody do picia zwiększają jeszcze bardziej cierpienia ludności.

wszystkich jego sfer bez różnicy przekonań politycznych.

Ze swej strony pragniemy szczerze, by w ustosunkowaniu się do „Czerwonego Krzyża” raz na zawsze wykluczony był pierwiastek polityczny, podobnie, jak w ustosunkowaniu się do armji. Ale zasada ta musi oczywiście obowiązywać wszystkich. Przez porozumienie się zawczasu i wyjaśnienie spraw można zapobiec tarciom i utrzymać organizację o celach tak ogólnopolskich i tak szlachetnych na torach wyłącznie pozytywnej, zgodnej pracy. Czy istnieje np. rozsądny „cywil”, który, dowiedziawszy się, że wojskowi stanowią w przybliżeniu jedną trzecią część członków oddziału poznańskiego, byłby przeciwny wybraniu jednego

wojskowego jako delegata na walne zebranie okręgu, skoro tych delegatów ma być w piątek trzech wybranych? Tak samo wszyscy rozumieć muszą, że dobro „Czerwonego Krzyża” wymaga jak największego zainteresowania tą organizacją społeczeństwa cywilnego i związania go z nią właściwą reprezentacją we władzach organizacyjnych.

Sądzymy, że to są prawdy tak oczywiste, że powinny mieć posłuch powszechny. „Czerwony Krzyż” wyjdzie na tem dobrze, a to powinno być naszym celem.

Walne zebranie poznańskiego oddziału „Czerwonego Krzyża” odbędzie się w piątek, 23 bm. o godz. 17,30 na sali „Domu Rzemieślniczego” przy ul. Ratajczaka.

Walka z bezrobociem w Rzeszy

Specjalne manifestacje z okazji wiosennej kampanji przeciw bezrobociu — Wielka mowa Hitlera w Oberhaching

Berlin. (PAT). Całe Niemcy manifestowały z okazji rozpoczęcia przez rząd wiosennej kampanji przeciw bezrobociu. Obchodom nadano charakter oficjalny. Czynniki miarodajne zmierzają do tego, aby wszystkie środki, jakimi rozporządza rząd, przedewszystkiem skierować w stronę opanowania kryzysu gospodarczego i nadania kampanji przeciw bezrobociu jednolitego kierunku.

KULMINACYJNY PUNKT

Punktem kulminacyjnym obchodów było przemówienie kanclerza Hitlera, wygłoszone w Oberhaching, między Monachjum, a granicą austriacką, z okazji rozpoczęcia budowy nowej autostrady.

ZAGAJENIE MIN. GOEBBELSA

Min. Goebbels, poprzedzając wystąpienie kanclerza w krótkim przemówieniu podkreślił, że Niemcy stoją dziś na czele wszystkich narodów w walce z bezrobociem. Metody i środki, stosowane w tym kierunku, znalazły już licznych naśladowców wśród innych narodów. Narodowi socjaliści przyznają, że popełnili błędy, ale na usprawiedliwienie przytoczyć mogą, że przynajmniej nie byli bezczynni, stosując zasadę: „najprzód działać, a potem filozofować”.

HITLER PRZECIWIW INFLACJI

Kanclerz Hitler rozpoczął swe przemówienie od stwierdzenia, że żaden dotychczasowy rząd nie odziedziczył gorszej spuścizny od tej, jaką przejął gabinet narodowo-socjalistyczny przed rokiem. Krok za krokiem naród niemiecki zbliżał się wówczas ku otchłani. Po ostrej polemice ze stanowiskiem partji politycznych w latach 1918—1933 kanclerz oświadczył:

„Rząd jest zdecydowany utrzymać stabilizację marki niemieckiej. Eksperymenty inflacyjne są wykluczone. —

Wszystkie wydatki na cele publiczne pokrywane będą w przyszłości w ramach zwyczajnego budżetu”.

HANDEL I PRZEMYSŁ

Hitler podkreślił dalej, że wszelkie próby przedsiębiorców, podejmowane w kierunku podbijania cen, celem uzyskania wyższej dywidendy, będą bezwzględnie dławione. Handel i przemysł wywołone zostaną z pęt teorii oraz z krepujących je ograniczeń ustawodawczych.

Wszyscy uczciwi przedsiębiorcy z otuchą mogą patrzeć w przyszłość. Rząd jednak nigdy już nie będzie im robił podarunków w postaci subwencji. Pomoc w przyszłości służyć ma wyłącznie celom podniesienia produktywności gospodarstwa narodowego.

PRACA DLA WSZYSTKICH

Nieuczciwy, nieinteligentny kupiec i przemysłowiec niech zginą. To nas

nie obchodzi — mówił Hitler. Jesteśmy zdecydowani rozwiązać problem bezrobocia, gdyż musi on być rozwiązany, może to jednak nastąpić tylko przy poparciu całego narodu. Wszyscy muszą otrzymać możliwość pracy, aby żyć. Jeżeli uda się 5 milionów robotników zpowrotem włączyć do procesu produktywnej wytwórczości, oznaczać to będzie wzrost rocznego obiegu o 5 miliardów marek.

KREDYTY

Kanclerz zapowiedział wyasygnowanie miljarde marek na cele produktywnej pracy, 650 milj. mk. przeznaczonych będzie na budowę autostrad i inne prace publiczne. 300 milj. mk. ma być użytych na wykupienie świadczeń podatkowych, wydanych przez rząd v. Papena. 150 milj. mk. rząd przewiduje jako pomoc dla 300 tysięcy nowych małżeństw.

Znów poturbowanie Polaków w Gdańsku

Gdańsk. (Tel. wł.). W czasie ostatnich przemarszów oddziałów młodzieży hitlerowskiej ulicami Oliwy doszło znowu do awantur z publicznością.

Do Polaka Józefa Garczyńskiego, stojącego na skrzyżowaniu ulic, dopadło z przechodzącego oddziału trzech umundurowanych hitlerowców, z których jeden uderzył Garczyńskiego pięścią w twarz za to, że nie salutował

podniesieniem ręki szlendaru. Z tego samego powodu w innych punktach miasta zostali pobici Polacy gdańscy Nadolski i Albercki.

Oczywiście, że w obu wypadkach sprawy pobicia uszli bezkarnie. Trzeba stwierdzić, że tego rodzaju napady i bezkarność napadających są w Gdańsku zjawiskami notorycznymi. (p)

Zbliżenie polsko-litewskie?

Ryga. (PAT). Z Kowna donoszą, że wkrótce ma nastąpić zmiana w stanowisku ministra spraw zagranicznych. Dymisja dr. Zauniusa w zasadzie jest

już podobno postanowiona, a oficjalne jej ogłoszenie ma nastąpić w najbliższym czasie.

Jak informuje korespondent „Siegodnia” dymisję wywołała decyzja kierowniczych kół litewskich co do zmiany dotychczasowych metod litewskiej polityki zagranicznej, która ma być obecnie bardziej aktywna i elastyczna.

Po odejściu Zauniusa stanowisko ministra spraw zagranicznych nie będzie podobno narazie obsadzone. Resortem tym ma kierować premier Tubialis. Sekretarzem generalnym min. spraw zagranicznych mianowany ma być dotychczasowy dyrektor departamentu politycznego Lasoraitis.

Berlin. (Tel. wł.). „Frankfurter Zeitung” donosi, że przygotowuje się zbliżenie polsko-litewskie, którego zapowiedzią jest dymisja obecnego min. spraw zagr. Litwy, dr. Zauniusa.

Stan pogody w Polsce z dnia 21-go marca o godz. 14: Po południu panowała w całej Polsce pogoda słoneczna i ciepła o umiarkowanym lub gdzieś niedługo niewielkim zachmurzeniu. Temperatura o godzinie 14 wynosiła: 5 stopni w Gdyni, 6 w Pucku, 8 w Toruniu i Bydgoszczy, 9 w Pińsku, Suwałkach i Połulanie, 10 w Wilnie, Lidzie, Brześciu n/B. i Grodnie, 11 w Białymstoku, Grudziądzu i Łucku, 12 w Poznaniu, Zakopanem i Płocku, 13 w Tarnopolu i Zaleszczykach, 14 w Warszawie, Lwowie, Łodzi i Zbąszyniu, 15 w Kielcach i Dęblinie, 16 w Kaliszu, 17 w Przemyślu, Tarnobrzegu i Katowicach oraz 18 w Krakowie.

Przepowiednia pogody na piątek: W dalszym ciągu pogoda zmienna, dżdżysta z zachmurzeniem, chłodno w ciągu dnia częściowe przejaśnienia, słabe wiatry zmienne.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.28 1/2 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.28 zł.

Kurs marki niem. i guld. gld. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w lewizach — zł. gotówka 208.40 zł, za 100 guld. gld. w dewizach — zł. gotówka 172.39 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 22. 3. 1934 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była bez zmiany.

Z pożyczek państwowych poszukiwano 5% pożycz. konwers. po 60.— przy wielkim braku materiału; również płacono za 4% premj. dol. 51.50 oraz za 3% pożycz. bud. 42.—

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obniżyły się ponownie 4 1/2% dolarowe listy zast.

tak zwykle jak i w zlocie, pierwsze handlowano po 50 1/2—49 w zaofiarowaniu (przy kursie dolara 5,31), zaś 4 1/2% dol. listy zast. w zlocie obracano po 33—34.—%. Poza to płacono za 4 1/2% zlotowe listy 43.— natomiast 4% listy zast. konwert. obracano po 36 1/2—40.—%.

Z akcji bankowych obracano Bank Polski po 79.—.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej Papierów procentowych:

(Kurs w procentach nominalu)
 5% państw. pożycz. konwers. 60% P.
 4% pożycz. premj. dolar., serja III 51,50% P.
 3% pożycz. budowl., serja I 42.—% P.
 4 1/2% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933
 Pozn. Ziem. Kred. 50%—49% O.
 4 1/2% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933
 Pozn. Ziem. Kred. 33—34% +.
 4 1/2% zlotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933
 Pozn. Ziem. Kred. 43% P.
 4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K.
 39 1/2—40.—% +.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)
 Bank Polski 79.— +
 Tendencja bez zmiany.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 22. 3. 1934 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1. żyto 707 g/l. 2. pszenica 742 g/l. 3. owies 500 g/l.

Ceny transakcyjne
 Żyto 545 tonn par. Poznań 14,75
 Żyto 15 tonn par. Poznań 14,70

Ceny orientacyjne

Żyto	14,50—14,75
Usposobienie spokojne	
Pszenica	17,50—17,75
Usposobienie spokojne	
Jęczmień browarowy	15,25—16,25
Usposobienie spokojne	
Jęczmień 695—705 g/l	14,75—15,25
Jęczmień 675—685 g/l	14,25—14,75
Usposobienie spokojne	
Owies nadający się do siewu	11,75—12,25
Usposobienie spokojne	
Owies	11,50—11,75
Usposobienie spokojne	
Mąka żytnia I gat. 0,55% w/l. w.	21,00—22,00
Mąka żytnia I gat. 0,65% w/l. w.	19,50—20,50
Mąka żytnia II gat. 55—70% w/l. w.	16,50—17,55
Mąka żytnia pośludnia ponad 70% w/l. w.	13,00—14,50
Mąka żytnia razowa 0,95% w/l. w.	17,00—18,00
Usposobienie spokojne	
Mąka pszcz. gat. IA 20% w/l. w.	31,75—33,50
Mąka pszcz. gat. IB 45% w/l. w.	28,75—31,00
Mąka pszcz. gat. IC 60% w/l. w.	27,25—29,50
Mąka pszcz. gat. ID 65% w/l. w.	25,75—28,00
Mąka pszcz. gat. II 45-65% w/l. w.	23,75—26,00
Mąka pszcz. gat. III pośl. A 65—70% w/l. w.	17,50—19,50
Mąka pszcz. gat. III pośl. B ponad 70% w/l. w.	14,50—16,50
Usposobienie spokojne	
Otręby żytnie z przemiału standardowego	10,25—11,00
Otręby pszenne z przemiału standardowego	10,75—11,25
Otręby pszenne grube z przemiału standardowego	11,50—12,00
Rzepak zimowy	46,50—47,50
Siemina lnia	53,00—56,00
Gorczyca	35,00—37,00
Wyka latowe	13,50—14,50
Peluszka	14,50—15,50
Groch polny	17,00—19,00
Groch Viktor	23,00—25,00
Groch Folgera	20,00—21,00
Łubin niebieski	7,50—8,25
Łubin złoty	9,75—10,75
Seradel	12,00—13,00
Koniczyna czerwona surowa	170,00—200,00
Koniczyna czerwona 95—97% czyst.	210,00—235,00
Koniczyna biała	30,00—90,00
Koniczyna szwedzka	90,00—120,00
Koniczyna żółta odluszczone	90,00—110,00
Koniczyna żółta w łuskach	30,00—35,00
Przelot	90,00—110,00
Inkarnatka	80,00—100,00
Tymoteusz	25,00—30,00
Rajgras angielski	44,00—50,00
Ziemiaki jadalne	3,50—4,00
Płatki ziemniaczane	14,00—15,00
Makuch lnia	19,25—19,75
Makuch rzepasowy w tafl.	14,50—15,00
Makuch tonażnik w tafl. 42/43%	14,00—15,00
Śrut Soja	19,50—20,00
Mak niebieski	42,00—45,00

Ogólne usposobienie spokojne.
 Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 1339 tonn, pszenicy 372 tonn, jęczmienia 61,5 tonn, owsa 140 tonn, maki żytniej 205 tonn, maki pszennej 63 tonn, otrąb żytnich 98 tonn, otrąb pszennych 40 tonn, otrąb jęczmiennych 25 tonn, grochu Viktor 53,5 tonn, grochu polnego 2,5 tonn, gorczyczy 4,5 tonn, makuchu lniowego 15,5 tonn, nasion 221,5 tonn, ziemniaków sadzonek 105 tonn, ziemniaków fabrycznych 285 tonn, ziemniaków jadalnych 23 tonn, dykstryny 5 tonn, syropu 7 tonn.

Zatarte ślady arcyoszusty

BANKIETY DLA POLITYKÓW

Paryż. (PAT.) Parlamentarna komisja śledcza przesłuchiwała panią Avril, która odgrywała rolę pośrednika pomiędzy Stawiskim a min. François Albertem oraz podsekretarzem stanu Hulin. Pani Avril stwierdza, że jeździła ze Stawiskim do Stresy i uczestniczyła w kilku przyjęciach, jakie oszust wydawał dla polityków. Nie przyznaje się jednak do odgrywania roli politycznej, aczkolwiek nie przeczy że Stawiski usiłował wyzyskać jej stosunki dla swoich interesów.

OFIARA PROWOKACJI?

Zbadany następnie deput. Proust oświadczył, że był ofiarą prowokacji. Zaklina się, że nie pobierał od Stawiskiego żadnych pieniędzy. Z oszustem poznał się za pośrednictwem adw. Giboud-Ribaud. Przyznaje, że był współpracownikiem redakcji „Volonté”. W okresie kampanji wyborczej otrzymał od przyjaciel politycznych kilka przesyłek pieniężnych. Po sprawdzeniu w bankach stwierdził, że żadna z nich nie pochodziła od Stawiskiego.

PODRABIANE TALONY?

Św. Schaenaerts, woźny biurowy oświadcza kategorycznie, że pięciokrotnie nosił przesyłki od Stawiskiego do Prousta. Twierdzi, iż miał wrażenie, że w pakietach znajdowały się pieniądze w banknotach po 1000 franków. Sensację wywołały słowa Schaenaerts'a iż w chwili, gdy powstało niebezpieczeństwo, Romagnino, który świetnie naśladował charakter pisma Stawiskiego, sprokurował różnego rodzaju notatki na talonach czeków.

KONFRONTACJA

Część członków komisji na podstawie tego zeznania zakwestjonowała autentyczność znajdujących się w aktach talonów. Sprawa będzie jeszcze przedmiotem rozważań. Przed zakończeniem posiedzenia Schaenaerts był skonfrontowany z woźnymi dep. Prousta, którzy zaprzeczyli, jakoby świadek doręczał im jakiegokolwiek listy.

PRZED ARESZTOWANIEM GEN. BARDI DE FOURTOU

Na podstawie posiadanego materiału parlamentarna komisja śledcza zgłosiła wniosek o pociągnięcie do od-

powiedzialności gen. Bardi de Fourtou. Według relacji prasy, w najbliższym czasie należy oczekiwać aresztowania tego generała, jako pośrednika w licznych aferach Stawiskiego. Komisja zwróciła również uwagę na działalność Vinsona.

OKOLICZNOŚCI ŚMIERCI STAWISKIEGO

Paryż. (PAT.) Komisja w dalszym ciągu bada okoliczności, w jakich nastąpiła śmierć Stawiskiego. Chodzi o ustalenie daty jego ucieczki z Paryża, stwierdzenie, kto mu ją ułatwił, jakie osobistości widział Stawiski przed wyjazdem, jak wykryto jego kryjówkę, w jaki sposób przeprowadził swą akcję komisarz Charpantier, wreszcie o wszystkie szczegóły i zeznania świadków, dotyczące ostatnich chwil życia oszusta.

OSZUSTA OTRUTO?

Do wyjaśnienia tych kwestyj ma się przyczynić ponowna sekcja zwłok. Na podstawie filmów, demonstrowanych przed komisją, poszczególni członkowie mieli dojść do przeświadczenia, iż zachodzi prawdopodobieństwo otrucia przed śmiercią. Widzów uderzył bowiem fakt, że na zdjęciu nie można było rozpoznać twarzy Stawiskiego, tak ona czerniała. Spostrzeżenia te spowodowały komisję do powzięcia decyzji co do przesłuchania komisarza Charpantier i innych świadków.

WAŻNE LISTY

Paryż. (PAT.) Dep. Henriot zapowiedział dostarczenie oryginałów listów, pisanych przez Arlette Simon, późniejszą panią Stawiską, Romagnino, dr. Vachet i adw. Giboud-Ribaud, z okresu 1926—1928. Listy te mają wskazywać na dwuznaczną rolę niektórych osobistości, m. in. dep. Jean Galmot, który zmarł w tajemniczych okolicznościach. Wspomniane dokumenty mają rzucić nowe światło na działalność Stawiskiego.

Przymusowa sterylizacja

Essen. (PAT.) Sąd w Kolonii w pięciu wypadkach zastosował karę przymusowej sterylizacji w stosunku do oskarżonych, dziedzicznie obciążonych.

Także znak czasu

Z kół młodzieży akademickiej dostarczono nam ulotki p. t.: „Roma locuta! Rzym przemówił!”, która w licznych egzemplarzach rozdawano m. in. dnia 13 bm. po odczycie prof. Ułaszyna — w obecności rektora U. P. prof. Rungego — n. t. „Kobieta a Kościół” w Collegium Medicum, i to z podpisem: Akademicka Sekcja Wolnomyslicieli przy Poznańskim Kole Polskiego Związku Myśli Wolnej.

Nie wiemy, czy organizacja ta jest już przez rektorat zalegalizowana i czy miała zezwolenie na wydanie i rozpowszechnianie ulotki, ironizującej „rzymskie rekolekcje”, „głęboko religijne wrażenie Komunii” itp. oraz zawierającej bezprzykładny atak na ks. prałata Prądzyńskiego, którego czyni odpowiedzialnym za rzekome „bestjałskie wybryki” odnośnej grupy młodzieży katolickiej. Nie zamierzamy się też tutaj zajmować ulotką wspomnianą jako całością. Natomiast zaznaczamy, że ulotka, zaczepiająca ks. prał. Prądzyńskiego, używa o nim określenia: „samozwańczy duszpasterz uniwersytecki”.

Zarzut „samozwańczości” w odezwie wolnomyslicielskiej nie jest przypadkiem. Opinji publicznej nie jest dotąd znany fakt, że rektor prof. Runge od chwili objęcia swego urzędu przeciwstawiał się, zwłaszcza w rozmowach ze studentami, używaniu określenia „duszpasterz akademicki”. W końcu posunął się tak daleko, że zabronił Akademickim Sodalijom Marjańskim rozszerzania ulotki, nawołującej młodzież do udziału w dorocznych rekolekcjach, motywując dziwny zakaz tem, że ks. prał. Prądzyński używa bezprawnie określenia „duszpasterz akademicki”.

Zakaz ten wywołał wielkie wzburzenie wśród akademików, które dlatego nie doszło do wybuchu, ponieważ duszpasterz akademicki bardzo stanowczo zażądał od młodzieży, aby ciższy rekolekcyjnej nie mąciła żadnymi demonstracjami.

Pozycja rektora prof. Rungego w tej sprawie nie wytrzymuje zgola krytyki. Opinję naszą potwierdza stanowisko, zajmowane w niej przez organizatora duszpasterstwa akademickiego śp. kardynała Prymasa Dalbora, jego następcę i wszystkich bez wyjątku poprzedników w rektoracie prof. Rungego, którego kroki wspomniane rozuczwały do ostateczności zwolenników ruchu wolnomyslicielskiego i bezbożniczego.

Właśnie w tych kołach kolportuje się nieprawdopodobną wiadomość, że rektor prof. Runge — zwolnił ks. prał. Prądzyńskiego z obowiązku duszpasterstwa akademickiego. Wiadomość tę nazywamy nieprawdopodobną, ponieważ nie chce się uwierzyć, aby rektor uniwersytetu nie rozróżniał granicy, na której się kończą jego kompetencje.

Nie byłibyśmy w tej drażliwej spr-

Królowa-matka Holandji

Zmarła onegdaj holenderska królowa - matka Emma, urodziła się 2 sierpnia 1858 r. w Arolsen, jako druga córka panującego ks. Jerzego Wiktora von Waldeck i Pyrmont.

W r. 1879 wyszła za króla Wilhelma III holenderskiego, którego była drugą żoną. Z pierwszego małżeństwa król Wilhelm miał dwóch synów, z których następca tronu Willem zginął w pojedynku w r. 1879, a drugi — Aleksander — był nieuleczalnie chory.

W r. 1889 królowa Emma wydała na świat obecną królową Wilhelminę. Wkrótce potem parlament holenderski przyjął ustawę, przyznającą księżniczce Wilhelminie prawa następczyni tronu. Było to powodem, w czasie późniejszym, odłączenia się Luxemburgu od Holandji.

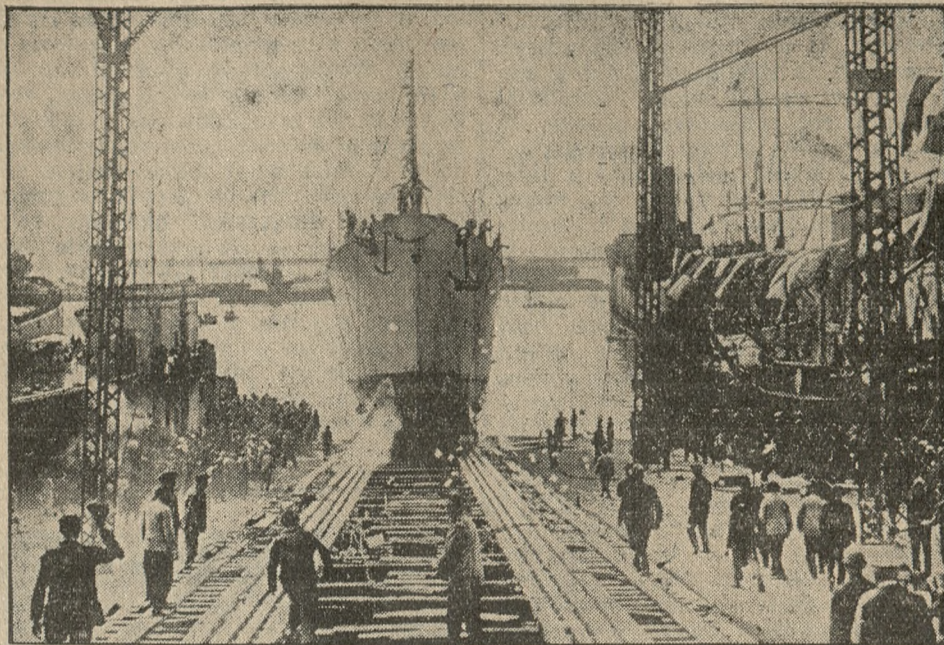
Wobec pogarszającego się stanu zdrowia króla Wilhelma III rada państwa w r. 1889 objęła rządy, przekazując je następnie królowej Emmie, jako regentce. Początek regencji królowej wdowy przypadł na okres poważnych walk wewnętrznych o reformę wyborczą według zasad demokratycznych. R. 1896 przyniosł ustawę o reformie wyborczej, a kampania wyborcza r. 1897 doprowadziła do zwycięstwa stronnictwa lewicowych i wejścia do parlamentu socjal-demokratów. Był to kulminacyjny punkt kryzysu politycznego w Holandji.

31 sierpnia 1898 r., po dośnięciu do pełnoletności Wilhelminy, królowa Emma mogła przekazać jej władzę nad uporządkowaniem i spokojnym państwem. Królowa Emma stale mieszkala w Hadze.

wie zabierali głos, jako że należy ona do kompetencji miarodajnej władzy duchownej; uznaliśmy jednak za swój obowiązek poinformować o niej społeczeństwo, skoro agresywne wystąpienie w tej mierze rektora prof. Rungego stało się już podstawą ataku wolnomyslicielskiej organizacji studentów na rzekomą „samozwańczość” duszpasterza akademickiego, i to w bezgra-

nicznie brutalnej ulotce.

Na zakończenie nasuwa się pytanie, jakie kroki poczynił rektorat celem zahamowania stałego nadużywania terenu i gmachów uniwersytetu poznańskiego przez grupę bezbożniczą do agitacji przeciw religii. Nie takie ideały przyświecały założycielom uniwersytetu w stolicy ziem zachodnich Polski.

Wśród ożywionych rozmów na temat rozbrojenia... wszystkie państwa, które stać na to, zbroją się skwapliwie. Świadczy o tem również powyższy obrazek, przedstawiający spuszczenie świeżo na wodę w Neapolu nowego włoskiego kontrotorpedowca „Spica”.

Państwo kieruje gospodarką

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Berlin, 21 marca.

Ustawienie w karnym szeregu organizacyjnym gospodarki niemieckiej, o czym rozwiędliśmy się w ostatniej korespondencji, posiada, mimo chwilowego ograniczenia się do zadań organizacyjnych, wewnętrzne głębokie znaczenie. Uprytomniliśmy sobie dokonany w ten sposób przewrót, porównując stan obecny z stanem dotychczasowym.

Gospodarka niemiecka, organizacyjnie zupełnie niezależna, rozbudowywała się aż do chwili objęcia władzy przez hitlerizm zupełnie dowolnie, kierując się wyłącznie swoimi interesami bez względu na często, a nieraz nawet wprost w sprzeczności z wymaganiami ogólnego interesu narodu względnie jego poszczególnych warstw. Siły gospodarcze stanowiły w tych warunkach czynnik samodzielny i prawie autonomiczny, w którym państwo czy inne organizacje przeprowadzały prosto pertraktacje, i który stawiał żądania, wypowiadał groźby — wogóle zachowywał się jak pierwiastek niejako suwerenny w stosunku do innych czynników życia narodowego. Związki gospodarcze narzucały swoją politykę, dyktowały ceny i opierały się wyłącznie na zasadzie zysku własnego.

Liberalizm gospodarczy, stosowany jako zasada, doprowadził w ten sposób do wyrastania organizmów gospodarczych na ciele Niemiec, które traciły poczucie ścisłego związku z całokształtem organizmu narodo-państwowego, co prowadziło z jednej strony do polityki bezwzględnej egoizmu gospodarczego niektórych czynników, a z drugiej mogło nawet narzucać związki sięgające poza państwo. W dalszych konsekwencjach wyłaniała się możliwość zakłócenia równowagi gospodarczej na wewnątrz, możliwość teroru, wywieranego przez związki gospodarcze w zakresie cen (kartele) wyłącznie z punktu widzenia doraźnych zysków, oraz przerostu jednych a zaniku innych gospodarczych sił bez względu na ich użyteczność z punktu widzenia szerszych warstw.

Nadmierna koncentracja niektórych gałęzi przemysłu, obejmująca również bankowość względnie kapital, a także handel (domy towarowe) niszczyła n. p. stan średni, degradowała szerokie masy ludności, pozbawiając je samodzielności i własnych warsztatów pracy, wywoływała zakłócenia w normalnej budowie społeczeństwa i osłabiała je socjalnie i psychicznie.

Organizacja gospodarki przez hitlerizm jest rewolucją z tego punktu widzenia. Zamiast bowiem zasady niehamowanego niczem rozrostu organizmów gospodarczych, zamiast ich — „suwerenności” w stosunku do państwa i narodu, wprowadza ona do nich zasadę przywództwa czynnika pozagospodarczego, to znaczy partji, utożsa-

mionej z państwem i narodem. Jest to koniec liberalizmu gospodarczego. Organizacja gospodarki przez hitlerizm jest w gruncie rzeczy wprowadzeniem zasady planowości. Czemu bowiem innym jest zasada „przywództwa” w gospodarce? I czym innym zasada „prowadzenia” gospodarki i poddania jej celom polityki państwowej, społecznej i narodowej? Gospodarka w tem rozumieniu staje się tylko funkcją potrzebną w tym zakresie i kierunku, w jakim służy ona organizmowi narodowemu.

Ten punkt widzenia ujął publicysta gospodarczy „Völkischer Beobachter” dr. Fritz Nonnenbruch w artykule „Die Organisation der gewerblichen Wirtschaft” z dnia 15 b. m. pisząc na temat ustawy o organizacji gospodarki w następujących słowach: „To wszystko oznacza budowę planowej gospodarki niemieckiego socjalizmu. Wolną inicjatywę wplata się organizacyjnie w służbę dla dobra całości. Dobro całości może być jednak zapewnione wyłącznie przez planową politykę gospodarczą. Słowem: od dołu poprzez samorząd gospodarki wznosi się narodową gospodarkę planową”.

A dalej: „Na miejsce jednostronnej woli władzy wielkich związków przemysłowych i szkodliwego gospodarczo dążenia do zapewnienia zysków przez kartele wchodzi narodowa gospodarka planowa. Syndykaty i kartele były w swoim zasięgu też już gospodarczo planowe. Ta egoistyczna (eigennützig) gospodarka planowa przedstawiona zostaje (wird umgekehrt) na służącą dobru ogólnemu”.

Co jest dobrem ogólnem, o tem już oczywiście rozstrzyga partja narodowo-socjalistyczna, utożsamiona z państwem. Państwo więc kieruje gospodarką.

Byłoby wielkim błędem utożsamiać planową gospodarkę w pojęciu hitlerowskim z polityką etatystyczną albo zgola z kolektywizmem. Plan gospodarki i zasady planowości mogą być rozmaite. Planowa jest niewątpliwie gospodarka sowiecka. Gdy jednak w planie gospodarki sowieckiej leży — żeby wymienić jaskrawy przykład — niszczenie chłopu kulaka, to w planie gospodarki hitlerowskiej leży właśnie tworzenie chłopu - kulaka (ustawa o gospodarstwach dziedzicznych) i zapewnienie mu niezniszczalności. Hitlerizm uznaje bowiem prawo własności i uznaje inicjatywę prywatną, a nawet widzi ją rad. Ustala on jednak prawo czuwania nad jej kierunkiem dozoruwaną jej i w danym razie sterowaną.

Mianowani przywódcy związków gospodarczych są dzisiaj nie tylko wyłącznie reprezentantami odnośnych interesów gospodarczych, już to bywało dawniej, ale są niejako delegatami rządu i jego polityki gospodarczej, i tworzą jednocześnie ogniwo łączące

gospodarkę z ministerstwem. Są oni „przywódcami” gospodarki („Führer”), podobnie zresztą, jak na niższych stopniach aż do pojedynczego przedsiębiorstwa włącznie przeprowadzono zasadę „przywództwa” i odpowiedzialności osobistej.

Wszelki kolektywizm sprzeciwia się najbardziej zasadniczemu poglądom hitleryzmu. Również gospodarka etatystyczna nie leży w zamiarach partji. Nie uznaje ona wprawdzie czysto egoistycznego punktu widzenia w gospodarce.

„Gospodarka — mówił w grudniu ub. r. sekretarz stanu w ministerstwie gospodarki i główny teoretyk gospodarczy hitleryzmu Gottfried Feder w berlińskim „Klubie Narodowym” — potrzebuje sterowania przez państwo, ponieważ w przeciwnym razie nie potrafi ona zrosnąć się w organiczne ciało finansujące i produkujące. Każdy organizm otrzymuje kierunek z miejsca centralnego albo zginąć, zwłaszcza gdy poszczególne komórki rozchodzą się i mogą się wzajemnie zwalczać. Nie zamierza się zgola usuwać konkurencji poszczególnych przedsiębiorstw gospodarczych, ma ona jednak być tylko współzawodnictwem w organicznym wypełnianiu ich funkcjonalnych obowiązków, a nie doprowadzać do wzajemnej walki”.

Co do etatyzmu wypowiedział się Feder jeszcze wyraźniej w artykule o „Programie partji narodowo-socjalistycznej” w „Völkischer Beobachter” z 24 lutego b. r. „To żądanie przywództwa w gospodarce — pisał on — wymaga usunięcia liberalnego „laissez aller” w gospodarce. Podobnie jest rzeczą sprzeczną z ideą przywództwa, gdy państwo samo wkracza w zasięg produkcji jako konkurencja prywatnej gospodarki. Państwo ma gospodarce przewodzić, ale nie samo gospodarkę uprawiać”.

Tak więc „planowa gospodarka” hitlerowska nie jest zgola identyczną z „planową gospodarką” komunistyczną, i różni się także zasadniczo od gospodarki marksistów, która posiada wszędzie tendencje do etatyzmu względnie wypierania prywatnej gospodarki przez przedsiębiorstwa państwowe. Rzecz inna, że i w hitleryzmie myśli się o u-państwowieniu pewnych gałęzi gospodarki (zaopatrzenie w elektryczność).

Osobną kartę zajmuje też stosunek hitleryzmu do pieniądza i w związku z nią jego polityka bankowa. Dążenia do upaństwowienia banków są dość silne, chociaż skończy się zapewne narazie poddaniem prywatnych banków kontroli państwowej. O tych rzeczach napiszemy jednak dopiero po ogłoszeniu ustawy bankowej.

JERZY DROBNIK.

Napaści „Legjonu Młodych” na religję

W głównym organie „Legjonu Młodych” „Państwo Pracy” z dnia 18 bm. znalazł się specjalny dodatek p. t. „Antyklerykalny front „Legjonu Młodych”, zawierający szereg w najwyższym stopniu obelżywych napaści na Kościół katolicki. Mało tego, znajdujemy tam wyraźne wystąpienia przeciwko religji chrześcijańskiej:

„List pasterski pisze: „Nie możemy się pogodzić z zakusami, któreby cokolwiek zastąpić chciały wiarę objawioną”(?).

Vice versa: Zabramy komukolwiek demagogja i wypartemi przez życie „objawieniami” zatarasowywać naszą drogę do umysłów najmłodszych obywateli „Państwa Zorganizowanej Pracy!” („Państwo Pracy”, 18 bm.)

Oto jeszcze jeden dowód, że stosunek do religji „Legjonu Młodych” niczem się nie różni od antyreligijnego nastawienia bezbożników sowieckich. Wiara — jak pisze organ „Legjonu Młodych” — to są „wytarte przez życie objawienia”.

Czy nie było słusznym potępienie przez Episkopat Polski „Legjonu Młodych” i ostrzeżenie społeczeństwa przed tą bezbożniczą organizacją?

(KAP.)

Zasypana wieś

Nowy Jork (Tel. wł.) Donoszą ze stolicy Peru Limy, że w północnej części kraju osunęły się na przestrzeni 6 mil znaczne masy ziemi zasypując liczne domostwa.

Jedną z wsi zupełnie zawałiła lawina kamieni i ziemi. Narazie brak bliższych szczegółów i wiadomości o liczbie ofiar.

Zagadnienie rozbrojenia

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Paryż, w marcu.

Z przyjeściem na Quai d'Orsay ministra Barthou zachwiała się tyloletnia polityka ustępstw, uprawiana przez Francję za panowania pp. Brianda i Boncoura. Doprowadziła ona do zakorzenienia się w Niemczech nietyle ducha pojednania, ile do wznowienia ducha pruskiego, którego hitleryzm stał się jawną i wyzywającą inkarnacją. Pomimo tych faktów, mówiących same za siebie, liczne ugrupowania lewicowe nie chcą się „rozbroić“ i przyznać, że wiara w demokratyczne Niemcy była tylko mitem briandowskim. W obecnej jednak chwili, zważywszy na pozorny rozjem partyjny, żywiły radykalne nie podnoszą głosu, skompromitowane skandalami ostatnich miesięcy i załamaniem się rządów kartelowych.

Inaczej natomiast ma się rzecz z socjalistami. Dla nich Genewa, a specjalnie konferencja rozbrojeniowa była i jest alfa i omęga; dla nich kwestja rozbrojenia Francji pozostaje podstawą rzekomego pokoju, mającego przynieść jedynie korzyści „pour le roi de Prusse“ (dla króla pruskiego), a w obecnej chwili jego generalnego zastępcy w brunatnej koszuli. Dlatego też po ostatnich obradach rady ministrów oraz wyższej rady wojennej, uderzyli oni na alarm, strasząc opinię, iż poczynania obecnego ministra spraw zagranicznych prowadzą do zupełnego niemal przewrotu w oficjalnym stanowisku, zajętem dotychczas przez Francję w sprawie rozbrojenia.

Z powodu też wysłania na wakacje izb, postanowili oni dyskusję na ten temat przenieść z forum Pałacu Burbońskiego na teren prowincjonalnej, a przedewszystkiem wyborczej propagandy. Socjaliści z oburzeniem odrzucają nawet samą myśl, by Francja mogła szukać w swej wyższości wojskowej oraz zacieśnieniu sojuszu gwarancji bezpieczeństwa przeciwko III Rzeszy. Utrzymują, że Francja powinna oświadczyć swą gotowość do rozbrojenia i to idącą tak daleko, jak tego będzie wymagało sprowokowanie układu międzynarodowego przeciw zbrojeniom Niemiec hitlerowskich. Należy, ich zdaniem, zawrzeć konwencję, dzięki której kompensata wstrzymania zbrojeń niemieckich byłoby... rozbrojenie dostatecznie szybkie i śmiałe byłych zwycięskich potęg. W ten sposób bezpieczeństwo opierałoby się na ogólnym rozbrojeniu (!) i na wzajemnej kontroli (!) i ożywiłoby „entuzjizm pacyfistyczny, pozostający obecnie w stanie agonji“. Oto credo francuskiego socjalizmu, wygłoszone przez usta jego przywódcy, adwokata Bluma.

Dla Żyda tego, broniącego zawsze sprawy niemieckiej — jakkolwiek pozornie rzucającego gromy na Hitlera — zbrojenia Niemiec nie są jeszcze faktem dokonanym, a wiara w skuteczność nowej konwencji jest o tyle niezachwiana, iż Leon Blum wie doskonale, że wszelki nowy pakt osłabi jedynie postanowienia traktatu wersalskiego. A o to głównie mu chodzi.

Pod pewnymi względami teza jego idzie po linii innego germanofila, jakim jest p. Ramsay MacDonald, który również chce przeszkodzić zwiększaniu się zbrojeń niemieckich — umniejszając zbrojenia francuskie. Logika to isticie międzynarodowa chyba tem szczególniejsza, że równocześnie Wielka Brytania zwiększa swą flotę! Uważa zaś za zupełnie normalne rozbrojenie Francji wobec wzrostu militarizmu niemieckiego, a w dodatku za owo rozbrojenie nie obiecuje nietylko żadnej specjalnej gwarancji, żadnych ewentualnych sankcyj, żadnej nawet choćby ludzkiej kontroli.

Umniejszenie potęgi militarnej i autorytetu Francji, wyszłoby nietylko na jej szkodę, ale i samej Anglii. W tym bowiem wypadku należałoby przystać na żądania berlińskie, domagające się 300.000 armji, utrzymania formacji paramilitarnych, a w dodatku pozostawienia armji francuskiej w obecnym jej stanie. Nikt natomiast dzisiaj chyba już nie wierzy, żeby obietnica tego ograniczonego uzbrojenia, dana przez Niemcy mogła powstrzymać dalsze poczynania militarne III-ciej Rzeszy. Anglia tymczasem pozostaje wierna tym mrzonkom. Ostatnie obrady, jakie miały miejsce w parlamencie brytyjskim, a zwłaszcza przemówienia pp. Edena i Simona, świadczą o tem najmówniej. Pozostają oni zwolennikami zawarcia konwencji rozbrojeniowej, opierającej się oczywiście na memorandum angielskim. Sir Simon nie zawałał się

nawet dorzucić, iż „jakakolwiek konwencja rozbrojeniowa będzie lepszą niż brak wszelkiej konwencji“. Wiemy natomiast wszyscy, iż zębna paktomanja, dająca złudzenie konsolidacji pokoju, podkopała tylko dzieło traktatu wersalskiego. Za pomocą bowiem coraz to nowych układów, Berlin etapami likwidował zniechęcony „dyktat“.

Prawda, że p. Churchill oświadczył bez ogródek, iż zbrojenia Niemiec zostały jedynie przyspieszone obradami konferencji rozbrojeniowej; prawda, że tenże sam mówca bardzo krytycznie odniósł się do misji, powierzony p. Edenowi, dorzucając, iż wielki to honor Francji, że nie dała się rozbroić. Z niemieckim sceptycyzmem odniósł się do rokowań kapitana Edena tak poważny organ jak „Daily Mail“, nie biorąc na serio oficjalnego optymizmu, oraz nie wierząc w skuteczność owych chmurnych rozmów. Powyższy dziennik jest nawet zdania, że należy zastąpić chwiejne i niebezpieczne klauzule paktu lokarneńskiego, defensywnym przymierzem francusko - angielskim: od niego bowiem zależy pokój Europy i bezpieczeństwo Wielkiej Brytanji.

Zaznaczamy, że i w Belgji, po nierozważnych oświadczeniach ministra Broqueville, senat brukselski wypowiedział się w sposób znamienity przeciwko wszelkiej polityce, która sprzyjała zbrojeniom niemieckim. Nie dość na tem. Senat domaga się, żeby na wypadek, gdyby inne mocarstwa zgodziły się na takie rozwiązanie sprawy — oczywiście rozbrojeniowej — któreby tylko powiększyły niebezpieczeństwo, grożące i tak już Belgji, to ta ostatnia musiałaby otrzymać gwarancje potrzebne dla utrzymania swego bezpieczeństwa.

Otóż według informacji, jakie tu przyszły z Belgji należy to ostatnie oświadczenie Senatu uważać jako rodzaj zaproszenia pod adresem Londynu, podpisania paktu między Belgją — a Wielką Brytanią podobnego paktu obronnego, jaki istnieje pomiędzy Brukselą a Paryżem. W ten sposób również Francja otrzymalaby poważną gwarancję na wypadek nowej inwazji.

W tutejszych kołach politycznych deklaracje te zostały naturalnie przyjęte z zadowoleniem, zwłaszcza, że nie przebrzmiały jeszcze zupełnie echa mowy p. de Broqueville'a. Podobny pakt jest jednak — przynajmniej na razie — uważany jako pobożne życzenie. Natomiast opinia francuska energicznie protestuje przeciwko wszelkiej możliwości umniejszenia sił wojskowych Francji. Są one bowiem jej jedyną konkretną gwarancją. Jak bowiem słusznie podkreślił senator Lemery, Rzesza, o ile będzie przekonana, że ma do czynienia z narodami, które gotowe są na jej zbrojenia odpowiedzieć zbrojeniami oraz budową dwóch armat, czołgów, czy też samolotów, na jedną konstrukcję niemiecką, to niechybnie szybko w tej nierównej walce będzie musiała ustąpić. Na to jednak potrzebny jest blok wszystkich narodów, które zdecydowane są na „rozbrojenie“ wygórowanych ambicji III Rzeszy. Dlatego też uważa on, iż polityka francuska powinna obecnie: 1) utrzymać w stanie nienaruszonym francuską potęgę wojskową i prawo suwerenne w kwestji zbrojeń, 2) zacieścić i wzmocnić przymierza Francji.

I. BRIARES.

AMATORZY BRIDGE'A
PAPIEROSY
BRIDGE
20 STK.
SPROBUJcie NAJNOWSZYCH PAPIEROSÓW „BRIDGE“
CENA 20 STK. 421.40p.
ng 5161

Masowe rewizje i aresztowania u narodowców w województwie krakowskim

Ostatnio objęły one powiaty: nowosądecki, tarnowski i brzeski

W ciągu ostatnich tygodni policja w całym województwie krakowskim odbyła wiele rewizji u działaczy obozu narodowego. Szukano — jak mówiono — biuletynów Hallerczyków lub komunikatów zarządu okręgowego Stronnictwa Narodowego.

U emer. majora Słysia w Nowym Sączu urządzono 3 rewizje: 18 listopada, 26 lutego i 2 marca. To samo u innych działaczy narodowych w Nowym Sączu.

Dnia 16 marca w nocy aresztowano na wsi pod Tarnowem Władysława Augustyna, Stanisława Kapeckiego i Jana Piechurę po rewizji, która nie dała żadnego rezultatu. Już nieco wcześniej aresztowano również i odstawiono do Tarnowa Stanisława Kitę i 2 jego kolegów.

W Krakowie w ciągu ostatniego tygodnia urządzono szereg rewizji, ostatnią 18 marca u p. Grębosza. Wyznaczono przeciw 20 zgór działaczom z p. Sikorą na czele rozprawę sądową na 23 marca o „obrazę władz“ dokonaną jakoby przed rokiem wobec znanego komisarza pol. Olearczyka w czasie rewizji, odbywanej w lokalu Stronnictwa Narodowego.

Dodać trzeba, iż rewizje dokonywane są bez uprzedniej zgody sądu. P. Słysz, mimo żądań, nie otrzymał i po rewizji zatwierdzenia jej przez właściwy sąd.

Do aresztowanego przed paru tygodniami działacza narodowego, rolnika Wincentego Gawina z Rybnej, sędzia Adlof Jolles (Żyd) w Krzeszowicach dopuścił tylko żonę. Adwokatowi Rybackiemu wręcz powiedział: „Pana nie dopuszczę, a mec. Pozowski niech również nie przyjeżdża, bo go do aresztowanego nie puszczę“.

Red. Zajączka oskarżono o tworzenie nielegalnych organizacyj. Mają być niemi grupy młodych, względnie wojskowych w Stronnictwie Narodowym Adw. Pozowski zakomunikował władzom prokuratorskim, iż statut Stronnictwa Narodowego, jawny, legalny, znany, przewiduje grupy członków Stronnictwa, tak, jak je przewiduje statut organizacyjny B. B., że więc red. Zajączek jest całkowicie w porządku i w zgodzie z obowiązującym prawem. Narazie red. Zajączek przebywa w więzieniu wadowickim.

Według ostatnich wiadomości, na dworc kolejowym w Krakowie aresztowano p. Ant. Grębosza, studenta czwartego roku praw U. J., członka kierownictwa woj. grupy Młodych Stronnictwa Narodowego w Krakowie, — w momencie, gdy wysiadał z pociągu pośpiesznego przybywającego z Poznania.

Zatrzymanego osadzono w areszcie. Przyczyny aresztowania nieznane. Na terenie powiatu tarnowskiego

PIEŁGI
Złote plamy szpecą nawet najładniejszą buzię
Już obecnie, przed wiosennym słońcem i wiatrami należy uodpornić cerę, używając raz dziennie, wieczorem, przed spaniem, sławny, angielski
krem Dr. ORGLEY'a
który nie łuszczy naskórka, a przenika w głąb skóry, usuwając piegi, złote plamy w zarodku. Wszędzie do nabycia.
Wylączna wytwórnia
Parf. d'ORIENT. Warszawa

odbyły się nowe rewizje i aresztowania. M. in. organa policyjne przeprowadziły rewizję u działacza narodowego p. Stanisława Mirochny w Wojniczu (pow. Tarnów), którego następnie aresztowano i przewieziono do Tarnowa, gdzie osadzono go w więzieniu śledczym.

Dodać należy, iż w ten sposób liczba narodowców przebywających w więzieniu w Tarnowie wzrosła. Od dwóch bowiem tygodni przebywa tam czterech narodowców z Jadownik (pow. Brzesko) i trzech aresztowanych ub. piątku z powiatu tarnowskiego. Obecnie zatem w więzieniu tarnowskim przebywa ośmiu narodowców.

Ub. soboty przeprowadzono szereg rewizji na terenie pow. brzeskiego. Między in. w nocy z soboty na niedzielę dokonano rewizji bardzo gruntownej u prezesa powiatowego Stronnictwa Narodowego w Brzesku, wybitnego swego czasu działacza akademickiego, p. mgr. Stefana Klimeckiego. Rewizja trwała kilka godzin i nie dała pozytywnych wyników.

Rewizja u Młodych Narodowców w Trzemesznie

Z Trzemeszna donoszą nam: W dniu 16 marca odbyło się zebranie Młodych Narodowców w celu omówienia wyborów do rady miejskiej.

Po zakończeniu i odśpiewaniu hymnu Młodych wkroczyło na salę 4 policjantów z komendantem posterunku p. Jaskółkowskim na czele i rozpoczęło szczegółową rewizję. Rewizja trwała półtorej godziny, lecz nie dała żadnych wyników.

SZCZYTEM WYKWIINTU
TAVANNES
TO ZEGARKI
TAVANNES WATCH CO.
Pg 3210-62.75

Skutki ulewy we Lwowie

Lwów. (Tel. wł.) Onegdaj przez kilka godzin padał w mieście ulewny deszcz, który wyrządził dość znaczne szkody. Zalane zostały mieszkania i piwnice niżej położone, a ulice spadziście zamieniły się w rzeki. Straż pożarna i pogotowie kanalizacyjne pracowały przez całą noc, wypompowując wodę w różnych dzielnicach miasta. U zbiegu ulic spadziście potworzyły się stawy, przez które przewożono mieszkańców za opłatą. Powodem katastrofy było silne wezbranie Pełtwi, z której woda wróciła do kanałów.

Cech Blacharzy urządza dla kandydatów do egzaminu czeladniczego i dla młodych czeladników blacharskich praktyczny kurs robót blacharskich w swoim warsztacie szkolnym przy ul. Marsz. Focha. Spieszne zgłoszenia przyjmuje Starszy Cechu p. Stanek, ul. Małe Garbary 7a, oraz kierownik warsztatu p. F. Ober, ul. Wierzbicice 66. dg 1303

Stronnictwo Narodowe

KOŁO WILDA
urządza w czwartek, 22 b. m. o godz. 20 w sali p. Boeserowej, Stroma 24 Akademję z okazji stulecia „Pana Tadeusza“ i zaprasza uprzejmie na nią wszystkich członków kół Stron. Nar. w Poznaniu. Zarząd.

NA ŚWIĘTA
KONIAKI WINKELHAUSENA
Z PRAWDZIWYCH-NAJTAŃSZE
Z DOBRZYCH-NAJLEPSZE

Niemcy o pakcie z Polską

W nr. 99 „Berliner Tageblatt“ ukazała się korespondencja z Warszawy, rzucająca bardzo interesujące światło na skutki paktu polsko-niemieckiego z 26 stycznia, oraz na niemieckie plany, związane z tym paktem.

Autor zastanawia się nad znaczeniem paktu. Uważa go za punkt zwrotny w dziejach politycznych, za wyjątek, dotyczący wszystkich państw, odgrywających w Europie pewną rolę i stawia pytanie, kto i dlaczego jest temu paktowi przeciwny?

„Przedewszystkiem jest mu przeciwna Francja. Pod tym względem nie można żywić żadnych wątpliwości. Wprawdzie urzędowa polityka francuska nie okazuje swego gniewu otwarcie i aż do chwili obecnej nie poczyniła żadnych kroków w celu przeciwdziałania. Z jednej strony dlatego, że nie uważała tego za właściwe, z drugiej dlatego, że nie miała po temu sposobności. Tem niemniej data ona wyraz swym poglądom w takiej formie, która świadczy zarówno o stopniu, jak i powodach jej gniewu...”

„Szczególnie zasługuje na uwagę ton, w jakim przemawiała do Polski prasa francuska nie opozycyjna. Tak się nie przemawia, póki się jeszcze ma nadzieję odzyskania utraconego przyjaciela. W takim tonie przemawia się wówczas, kiedy się już wreszcie doszło do wniosku, że decyzja jest nieodwołalna. W przeszłości niejednokrotnie mówiono o zamiarach Becka, idących w tym kierunku, aby uniezależnić polską politykę i nastawić ją na własne drogi. Pakt polsko - niemiecki nie tylko ukoronował tę politykę, lecz ją urzeczywistnił po raz pierwszy. Zawierając pakt, Polska uczyniła to, przeciwstawiając się Francji (in Gegnerschaft zu Frankreich).”

„To, co przyjdzie po tym pakcie, musi być całkiem nowym terenem.

„W tym samym czasie, kiedy Polska zdobyła sobie po raz pierwszy swobodę działania, — skąd prowadzą, jak wiadomo, tysiące dróg w przyszłość, — Niemcy przebrały żelazną obręcz zwycięzów wersalskich. Jednocześnie odpadło narzędzie tego traktatu, Liga Narodów. Można powiedzieć, że, wprawdzie Niemcy wystąpiły z L. N. w październiku 1933 r., lecz wystąpienie to okazało się skuteczne na miarę europejską dopiero w styczniu 1934, dzięki paktowi polsko - niemieckiemu.

„Ze tak było w istocie, o tem świadczy zachowanie się drugiego przeciwnika paktu — Czech. I ten rząd również nie dał wyrazu swoim uczuciom. Jest to jednak tajemnicą publiczną, że zaniepokojenie z powodu paktu nigdzie nie sięgnęło tak szeroko, jak właśnie w Czechach.

„W obecnej chwili Czechi mają wrażenie, że usunęła się jedna z dwóch podstaw, na których mogły się one poruszać. „Pozostaje trzeci przeciwnik — Rosja. Niewątpliwie najbardziej niebezpieczny i najbardziej ruchliwy.”

Autor tłumaczy, że nie należy się lękać milczeniem Rosji, milczenie to bowiem należy obecnie do tradycyjnych form polityki sowieckiej, która zabiera głos dopiero wówczas, kiedy jest pewna skutków swego odezwania się:

„W każdym razie nie ulega wątpliwości, że ani podniesienie przedstawicielstw do rangi ambasad, ani projektowane przedłużenie terminu polsko - rosyjskiego paktu o nieagresję, ani przyjęcia organizowane dla Becka w Moskwie i dla Antonowa-Owsiejki w Warszawie, nie mogą być uważane jako dostateczne zrównoważenie tego, co się stało. Wiele oznak przemawia za tem, że jesteśmy obecnie na wschodzie Europy, a zwłaszcza nad Bałtykiem, w przededniu głęboko sięgających zmian i że Moskwa nie cofnie się ani przed usiłowaniami, ani przed obawą niepowodzenia.”

Nie mniej, zdaniem autora, zaniepokojona jest Litwa, która widzi w porozumieniu polsko-niemieckim bezpośrednią groźbę dla siebie:

„Wzrok Litwy kieruje się na Wschód i spotyka się ze wzrokiem porozumiewawczym sowieckiej Rosji.”

Żydostwo się organizuje

Na zasadzie postanowienia wojewody poznańskiego zostało wciągnięte w dniu 16 marca rb. do rejestru stowarzyszeń żydowskie stowarzyszenie Gemilus Chesed z siedzibą w Lesznie. Celem jego jest niesienie finansowej pomocy niezamożnym Żydom, osiedlanie rzemieślników i drobnych handlarzy żydowskich itd.

Jako założyciele stowarzyszenia są wymienieni Żydzi leszczyńcy: 1. Henryk Rozenblum, 2. Juda Hojnacki, 3. Maks Klein, 4. Szymon Pik, 5. Gustaw Kalmus, 6. Ginter Kalmus, 7. Abraham Moszkiewicz, 8. Chaim Kesten, 9. Mojżesz Diamant, 10. Henryk Sieradzki, 11. Szymon Glicensztein, 12. Mojżesz Kibel, 13. Ignacy Rozenkranz, 14. Szlama Kaffeman, 15. Józef Grossman.

Oceniając zmiany, jakie zaszły w Europie w ciągu czterech tygodni, od chwili podpisania paktu, autor powiada:

„Te cztery tygodnie nadały politycznemu wyglądowi Europy dużo nowych cech. Inne cechy już dziś zaczynają się zarysowywać. Jeśli wypadki zachowają to samo

tempo, to wkrótce od wczorajszej Europy pozostanie zaledwie niejasny zarys.”

Jest to głos tembardziej interesujący, że pochodzi od przedstawiciela pisma, dobrze zorientowanego w stosunkach warszawskich, a jednocześnie po opanowaniu prasy berlińskiej przez hitlerowców, dobrze poinformowanego o zamiarach i poglądach rządu berlińskiego.

Zaniepokojona Litwa

Nie brak w ostatnich czasach objawów zaniepokojenia Litwy nowymi porozumieniami i nastrojami w Europie środkowo - wschodniej, jak wskazują znowu uwagi „Lietuvos Aidas“ o tem, czy Litwa jest odosobniona czy nie, tej treści:

„W ostatnich czasach, w związku z zastrzeżeniem polityki niemieckiej w stosunku z Litwą, najczęściej w prasie niemieckiej dąży się do wytworzenia wrażenia, że Litwa w Europie Wschodniej jest izolowana. Nie należy się dziwić, że czynią to pisma niemieckie. Niemcy zapewne są szczególnie przekonani, że Litwa bez Niemiec zginie. Podobnie czyni też prasa polska.

„Dziwna jest natomiast rzeczka, że wymyśli polskie, czy niemieckie powtarzają pisma litewskie. Należałoby zapytać te pisma, gdzie dopatrują się one odosobnienia Litwy. Przecież oprócz stosunków z Niemcami nie się w polityce zagranicznej Litwy nie zmieniło. Litwa z całym szeregiem sąsiadów w dalszym ciągu utrzymuje serdeczne, przyjazne stosunki. Pod niektórymi względami stosunki te w ostatnich czasach stają się jeszcze więcej bliskie i aktywne. Z bliższych sąsiadów można tu wymienić kraje bałtyckie. Przecież, o ile obecnie mówi się więcej niż kiedykolwiek o związku bałtyckim, fakt ten nie powinien być uważany za dowód izolacji Litwy. Podobnie sama prasa niemiecka podkreśla, że stosunki Litwy z ZSRR w ostatnich czasach jeszcze się zacieśniły. Według prasy niemieckiej, we Francji wzrasta zainteresowanie Litwą i wogóle państwami bałtyckimi, jakgdyby dla przeciwwagi zacieśnienia stosunków polsko - niemieckich. Niektóre pisma niemieckie posunęły się nawet do prorokowania o sojuszu między

Francją, Sowiecami i państwami bałtyckimi. Wszystkie te rzeczy winnyby prowadzić do innych wniosków, aniżeli pogłoski o izolacji. Pisma niemieckie ze względów politycznych zapominają tu jednak widocznie o logice.

„O ile najważniejsze zadanie litewskiej polityki zagranicznej, wyzwolenie Wilna, nie jest jeszcze rozstrzygnięte i nie wszędzie znajduje się odpowiednie uznanie, niepodobna w tem jeszcze dopatrywać się odosobnienia litewskiej polityki zagranicznej. Zresztą i w sprawie wileńskiej posiada Litwa prawdziwych przyjaciół, popierających litewskie stanowisko. Wreszcie nie należy zapominać o opinii publicznej, która w zatargu wileńskim jest po stronie litewskiej i która dałaby Litwie mocną moralną pomoc, nawet wtedy, gdyby Litwa była w oficjalnej polityce, odnośnie sprawy wileńskiej, odosobniona.

„Niepodobna więc zgodzić się z tem, że się litewskiej polityce zagranicznej zarzuca izolację jedynie z powodu braku stosunków z Polską, czy też z powodu wynikłych w ostatnich czasach nieporozumień w stosunkach z Niemcami. Zarówno brak stosunków z Polską, jak też nieporozumienia w stosunkach z Niemcami, wynikły nie z winy litewskiej. Zapewne nawet ci, którzy mówią o izolacji litewskiej polityki zagranicznej, nie mogli w proponować Litwie wyrzeczenia się zajętego stanowiska w stosunkach z Polską i Niemcami jedynie w tym celu „by uniknąć rzekomego odosobnienia.”

Jak widać, nie tylko głosy zagraniczne, ale także litewskie mówią o tem odosobnieniu, a uwagi pisma, bliskiego rządu, mają na celu pewne rozpraszenie zaniepokojenia.

Przybory szkolne za darmo

otrzymać można za znaczki zawarte w każdym pudełku pasty do obuwia ERDAL z czerwoną zabą. W każdym mieście znajdują się sklepy z przybarami szkolnymi, które bezpłatnie zamieniają znaczki na ołówki, stalówki, obsadki, cyrkle, zeszyty i t. d. począwszy już od dwóch znaczków.

Wiadomość u każdego kupca lub wprost CHEMMETAL, Sp. Akc. Kraków, Szewska 1

Znaczki ERDAL to radość i pożytek dla młodzieży.

Jednolity front młodzieży akademickiej

Korporacja akademicka „Sigmundia“ prosi nas o zaznaczenie, że w zupełności solidaryzuje się z organizacjami akademickimi, które podpisały oświadczenie przeciw akcji wonomyslicielei.

Nowi radni narodowcy w Strzelnie

W uzupełnieniu doniesień o wyniku wyborów uzupełniających do rady miejskiej w Strzelnie dodać należy, że w okręgu I z listy narodowej wybrani zostali pp. adw. Michał Frankowski i Stefan Płócienniczak (zastępcy pp. Ludwik Wesołowski i Stanisław Silski) a w okręgu III pp. Antoni Kowalski i Andrzej Nowakowski (zastępcy pp. Franciszek Brożyna i Władysław Bandoch).

Bluzniercza „modlitwa“

Miasto Mesyna na Sycylii było zawziętym gniazdem anarchistycznych i bezwzględnych żywołów. Drukowało się tam mnóstwo pism socjalistycznych, przyczem prym trzymał tygodnik humorystyczny „Il Telefono“.

W piśmie tem w przeddzień straszliwej katastrofy trzęsienia ziemi pojawiła się parodia modlitwy do Dzieciątka

Jezus, w której między innymi powiedziano:

„O bambinello mio, vero uomo, vero Dio; per amor della tua croce, fa sentir la nostra voce, tu che sai che non sei ignoto manda a tutti un terremoto!”

W polskim tłumaczeniu brzmi to: „O dziecię moje! prawdziwy człowiecze i prawdziwy Boże! przez miłość do twego krzyża wysłuchaj naszej prośby: ty, który wiesz, że nie jesteś nieznanym, nawiedź nas trzęsieniem ziemi!”

„Modlitwa“ ta pojawiła się dnia 27 grudnia 1908 roku.

W dobie później, dnia 28 grudnia legła w gruzy Mesyna wraz z redakcją tygodnika „Il Telefono“.

„Praca Polska“ w Koninie

O wielkiem zainteresowaniu organizacją „Pracy Polskiej“ na terenie ziem zachodnich świadczy fakt nadchodzących licznych prośb ze strony przedstawicieli szerokich rzesz pracowniczych o tworzenie nowych placówek.

Na takie specjalne życzenie powstała w Koninie placówka „Pracy Polskiej“ pod nazwą „Użyteczność publiczna“. Zebranie konstytucyjne odbyło się przy ul. Zielonej nr. 4 w szczelnie wypełnionej sali. Obszerny referat na temat ruchu zawodowego wygłosił specjalnie zaproszony p. pos. Witkowski z

Dla Dzieci!

By dzieci nasze zdrowo rosły niezbędne są dla ich organizmu odżywcze tłuszcze, wzmacniające i rozwijające kości sole wapniowe i inne krwiotwórcze składniki. Emulsja tranowa Scotta, zawiera konieczne dla wzrostu dziecka substancje w postaci najlepszego, norweskiego tranu wątrobianego o standaryzowanej ilości jednostek witamin A i D z domieszką soli wapniowych. Emulsja tranowa Scotta jest przyjemna w smaku i chętnie piją ją dzieci. Pamiętajcie więc dla waszego dziecka zalecamy

EMULSJĘ TRANOWĄ SCOTTA

Do nabycia już od Zł. 2. ng 5753

Poznania. Wywody mówcy oklaskiwano żywo. W dyskusji zabierali głos pp. Skotnicki, Stuczyński, Bogaczewski i Lisiak, solidaryzując się z p. posłem; z kolei przystąpiono do wyboru zarządu nowej placówki, w skład którego weszli: pp. Skotnicki — prezes, Stuczyński — wiceprezes, Małolepszy — sekretarz, Tworek — skarbnik.

Nowa książka o kwestji żydowskiej

Literatura żydoznawcza i z nią zainteresowanie się kwestją żydowską wzmagają się na całym świecie. Rozzuchwalona bowiem swoim powodzeniem pod koniec wielkiej wojny oraz po wybuchu rewolucyj w całym szeregu państw, popełniło żydostwo wiele błędów taktycznych, które przedwcześnie odsłoniły jego właściwe dążenia i służą obecnie jako nader jaskrawy materiał dowodowy przeciwko niemu. Nieawistne jego rojenia o zyskaniu panowania nad całym światem w każdym razie wydawały mu się już znacznie przybliżone ku urzeczywistnieniu. Na podstawie tego materiału a i wskutek zestawienia niektórych faktów, wiele rzeczy dotychczas zakonspirowanych, które raczej tylko przeczuwano — doznało należytego oświetlenia i swa niesłychana wymowa pobudza ją one teraz społeczeństwa chrześcijańskie do głębokiego zastanowienia się nad stosunkiem swym do świata żydowskiego.

W chwili tej ukazała się również w porę na gruncie naszym obszerna broszura H. Wildeckiego(*), zatytułowana „Niebezpieczeństwo żydowskie“, w której autor skrzętnie zebrał te wszystkie materiały i informacje, wysnuwając zrazem z nich szereg nieodpartych wniosków. Książka ta przykuje uwagę czytelnika tem przedewszystkiem od początku do końca, że jakkolwiek informuje dość obszernie o akcji żydostwa w stosunku do innych społeczeństw, to jednak zawsze główny nacisk kładzie na niebezpieczeństwo, jakie z tej strony grozi narodowi polskiemu. Daje nam ona też odpowiedzi wyjaśniające na niejedno pytanie, jakie zadawaliśmy sobie w kwestji żydowskiej.

Napisana zaś jest żywo, interesująco i w sposób ujawniający przedewszystkiem szczerze i głębokie pragnienie przysłużenia się pracą tą swemu społeczeństwu, które całe oby jak najrychlej zdawało sobie sprawę z groźnej rzeczywistości. Z książką tą corychlej powinien się zaznajomić każdy, kto się interesuje kwestją żydowską, oraz sprawami społecznymi wogóle; przy dalszych zaś nakładach cena jej powinna być uprzyjętniona i dla szerszych mas (obecnie egz. 3 zł). Działacze społeczni znajdujący w niej aktualny i niesłychanie zajmujący materiał dla wykładów i odczytów.

Autor umieścił na czele książki tem tak znamienny dla zagadnienia żydowskiego w Polsce wiersz Karola Huberta Rostworowskiego („Antychryst“):

„.....Bo niema ugody, gdzie w jednym kraju żyją dwa żywe narody. Pragnień im nie odejmiesz, ziemi im nie dodasz — jeden musi ustąpić, gość albo gospodarz.“

A. K.

*) Nakładem autora, Poznań 1934. Skład główny: „Gryf“, Poznań ul. Wysockiego 16.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Marzec
23
PIĄTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Piątek: Katarzyny P. 7
Bol. N. M. P.
Sobota: Marka, Tymoteusza

Kalendarz słowiański
Piątek: Czcimysława
Sobota: Zbislawa

Słońca: wschód 5.34
zachód 17.52
Długość dnia 12 godz. 18 m.

Księżycyca: wschód: 9.41
zachód: 2.52

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.:
Czwartek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza wysoka plus 6 st. C., ciśnienie atmosferyczne niskie 749 mm., pochmurno, wiatr połudn.-zachodni. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 14 st. C., najniższa plus 5 st. C.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Dzisiaj plus 0.96 m.

Wieczorka zamordowano

Revelacyjny wynik śledztwa

Bydgoszcz, 22 marca. Naczelnik Miejskiego Wydziału Zdrowotności Publicznej dr. Mieczysław Nowakowski przeprowadził sekcję zwłok śp. Feliksa Wieczorka, wydobytych przed paroma dniami z Brdy.

Sekcja ujawniła ślady krwi na bieleźnie oraz ślad po uderzeniu nożem w prawy bok, przyczem przebicie uległa

część wątroby. Rana jednak nie była śmiertelna i prawdopodobnie śmierć nastąpiła dopiero przez utopienie.

Lekarz sądzi, że po zadanym ciosie Wieczorek mógł stracić przytomność i wówczas zbrodniarze rzucili go w fale Brdy.

Wobec tego wyniku sekcji sprawę przekazano sędziemu śledczemu.

czynkę, zahamował samochód z taką siłą że otworzyły się drzwi, które uderzyły ją w głowę. Lekko okaleczona mogła jednak o własnych siłach pójść do domu. (kl.)

*** Zapalczywy chłopak.** Na Zagórzu pobili się dwaj jedenastoletni chłopcy. — Podczas zaiscia jeden drugiego uderzył kijem silnie w głowę. Wskutek utraty przytomności pobitego opatrzyć musiało lekarskie pogotowie ratunkowe. Chłopca przewiózł lekarz pogotowia do domu. (kl.)

*** Wszystko w... zdenerwowaniu.** — Dzisiaj przed południem wezwano lekarskie pogotowie ratunkowe na Górczyn. Na ul. Wrońskiego 9 przy budowie domku żona pomagała mężowi na budowie. Podczas sprzeczki mąż uderzył żonę cegłą w głowę i zranił ją tak, że konieczna była interwencja lekarskiego pogotowia ratunkowego. (kl.)

*** Niech nie wie lewica, co daje prawica.** Piękna tę zasadę ewangeliczną tłumaczył sobie we właściwy sposób Kossmann Kazimierz z Tarnowa Podgórnego. Wydzierzał on dwukrotnie dwóm różnym reflektantom jedno i to samo gospodarstwo, narażając obu na straty, sięgające kilku tysięcy złotych. Ponieważ Kossmann był już karany za podobne sprawy, sąd okręgowy w Poznaniu skazał go w dniu 22 bm. na półtora roku więzienia. Ze względu na wysoki wymiar kary sąd polecił aresztowanie skazanego. (S.)

*** Nie sprzedawaj cudzego.** Trzeczszak Franciszek, czeladnik piekarski, zamieszkały we Wrześni, dzierżawił w swoim czasie piekarnię w Obornikach. W dniu 22 bm. stanął przed sądem okręgowym w Poznaniu, oskarżony o sprzedaż za tysiąc złotych urządzenia piekarni, które nie było jego własnością. Sąd skazał go za to na 6 mies. więzienia z zawieszeniem wykonania kary. (S.)

*** Najdłuższe wyprawa swawole.** — Piekufa Stefan, odsiadujący karę jednego roku więzienia, zbuntował się pewnego dnia i wyprawał takie awantury w swej celi, iż w dniu 22 bm. stanął przed sądem okręgowym w Poznaniu z obandażowaną głową. Wkrótce potem znalazł się na nowo w więzieniu, by odsiedzieć dalszą 6-miesięczną karę. Zachodzi obawa, iż to go znowu zdenerwuje. (S.)

przekazać na fundusz rezerwowy. Ustępujących z rady nadzorczej pp.: Fr. Polaszka, Józefa Wojewódzkiego i Jana Kanińskiego wybrano ponownie na okres trzyletni.

*** GNIEZNO.** (Zebranie Tow. Kupców). Tow. Kupców w Gnieźnie odbyło swe walne zebranie, któremu przewodniczył p. Migdalek. Ze sprawozdań zebrani dowiedzieli się że Tow. liczy 67 członków rzeczywistych oraz dwóch honorowych, a ogólny majątek liczy 4524,25 zł. Nowy zarząd tworzą pp.: Migdalek — prezes, E. lankowski — sekr., B. Różakowski — skarbnik. Na zebraniu poruszono sprawę praktycznego przeszkolenia uczniów tej szkoły handlowej na przeciąg 4 tygodni w kupiectwie, co zebrani przyjęli bardzo życzliwie. Tow. obchodzi w roku bieżącym 42 rok swego istnienia.

(Napał). Niejaki Ochotny z Łopienia wybrał się do Zdziechowy w odwiedziny do swego brata. Gdy powracał wieczorem do domu, młodzież zdziechowicka napadła na niego i poturbowała go tak okropnie, że Ochotnego musiano odwieźć do szpitala w Gnieźnie. Sprawą zajęła się policja.

*** INOWROCŁAW.** (Utonął w Gopie). W środę po południu wybrali się dwaj członkowie S. M. P. w Rzepowie pow. Mogilno, Al. Bielaski i J. Balcerzak na wycieczkę kajakiem po Gopie. Na środku jeziora kajak się wyrócił i wiosłarze wpadli do wody. Bielaski usiłował dopłynąć do brzegu, ale dostawszy ataku, utonął. Dotąd nie zdołano wydobyć ciała Bielaskiego. Balcerzak jednak mimo słabszej budowy ciała od Bielaskiego, zdołał ostatnim wysiłkiem dopłynąć do brzegu w Gocanowie. Wyczerpanego spotkał na szosie Józef Gutowski z Kruszwicy, który udzielił mu pierwszej pomocy i okrywszy go ciepłą odzieżą, zawiózł do domu.

(Zebranie Stronnictwa Narodowego). Zebranie Stron. Narod. zagał prezes p. Fr. Dźwikowski, poczem p. T. Sypniewski wygłosił referat o ustroju hitlerowskim w Niemczech i komunistycznym w Rosji na tle stosunków i przeobrażeń zachodzących w Polsce. Referent zaznaczył, że życie narodu polskiego mogą kształtować tylko uczciwi Polacy, a nie „sanacyjne” spółki żydowsko-polskie.

(Skrzydłony podatek obraził urzędnika). Przed sądem okręgowym na sesji wyjazdowej w Inowrocławiu stanęli małżonkowie Ludwik i Teodozja Michalscy, oskarżeni o obrazę pborcy podatkowego Wacława Jarczyńskiego. W czasie zajęcia rzeczy na poczet zaległych podatków Michalscy okazali kwity, z których wyraźnie wynikało, że podatek został już dawno zapłacony, to też kiedy to nie pomogło a Jarczyński chciał dokonać zajęcia, Michalscy nazwali postępowanie urzędnika bolszewickim, a urzędy dopuszczające do tego, komunistycznymi. — Obrońca oskarżonych podkreślił w swym przemówieniu że samo poczucie ładu musiało wywołać oburzenie u oskarżonych. Sąd skazał Ludwika Michalskiego na 8 mies. więzienia, a żonę Teodozję na 7 miesięcy za opór wobec urzędnika, pełniącego służbę i znieważenie władz państwowych. Michalskim zawieszono karę na 3 lata.

(Powitanie ks. Handkego przez parafjan). W domu kuracyjnym odbyło się powitanie proboszcza nowej parafii św. Józefa, ks. prof. Handkego. Po odśpiewaniu przez chór parafjalny im. św. Cecylii pod batutą prof. Sobieskiego pieśni powitał ks. proboszcza w imieniu dozoru kościelnego p. Weyman życząc mu jak najobficiejzych wyników w pracy duszpasterskiej. W odpowiedzi przemówił ks. prob. Handke, określając swe zadania jako duszpasterza w nowo organizującej się parafii. Zebrani parafjanie nagrodzili to proste i żołnierskie przemówienie długotrwałymi oklaskami.

*** KEPNO.** (Z tow.). Przy licznych udziałach członków odbyło się walne zebranie Koła Młodych Rolników. W skład nowego zarządu weszli pp.: J. Janietz — prezes, R. Nowak — zast., L. Gładysz — sekr., J. Mencil — zast., A. Szubiński — skarbnik, Fr. Dembny — biblij. L. Nawrot i St. Stodolski — ławnicy. Zebranie jednogłośnie wypowiedziało się za utworzeniem koła seniorów. W lipcu czeka Koło Młodych Rolników wycieczka do Krakowa i Zakopanego i uroczystość 10-lecia Koła.

W skład nowego Tow. Ogródków Działkowych weszli p.: dyr. Jan Pawlak — prezes, Fr. Borowski — zast., Fr. Frydrychowicz — sekr., L. Rabiega — zast., A. Fęgler — skarbnik, adw. Zakrzewski, Ru-

szkowski i J. Siwek — ławnicy. Do komisji rewizyjnej powołano pp.: A. Pankowskiego, Tomaszewskiego i Mierzwiaka.

(Z „Sokoła”). Naczelnik dzielnicy „Sokoła” p. Suligowski dokonał lustracji technicznej okręgu kępińskiego. W ćwiczeniach wzięli udział przedstawiciele 18 gniazd. Kierownikiem sekcji piłki nożnej „Sokoła” w Kępnie wybrany został p. J. Domagała.

(Z sali sądowej). Sąd okręgowy w Ostrowie skazał Antoniego Przybyłę z Mieliszówki, pow. Kępno, oskarżonego o postrzelenie Antoniego Frasa, na jeden rok więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego. Resztę kary sąd zawiesił.

(„Ptak”). Grono nauczycielskie z Ostrzeszowa wystawiło tutaj „Ptaka” Szaniawskiego. Aczkolwiek czysty zysk przeznaczony był na Fundusz Obrony Morskiej, publiczność nie dopisała.

*** NOWE MIASTO n. W.** (Z rady miejskiej). Pod przewodnictwem ławnika magistrackiego p. Walentego Kędzierskiego odbyło się posiedzenie rady miejskiej, na którym dokonano wyboru burmistrza. Został nim p. Krzysztofak z Jarocina. Na posiedzeniu podwyższono budżet szkolny z 1270 zł na 1600 zł uchwalono budżet administracyjny zwyczajny na sumę 18931,02 zł i nadwyżkowy na sumę 3497,42 zł. oraz przyjęto do wiadomości sprawozdanie komisji rewizyjnej, które wywołało ożywioną dyskusję.

(Kradzież). 14-letni Stanisław Jagiołka z Chocicz zakradł się do mieszkania p. Anny Brunn w Chociczy i skradł złoty męski zegarek. Mało! (nim złodziejem zajęła się policja). Okazało się, że złodziej zakopał zegarek na swym podwórzu. (Nieszczęśliwy wypadek). Zatrudniony przy ścinaniu faszyn nad Wartą chałupnik Tomasz Pawlaczyk z Komorza pod Nowym Miastem rozciął sobie sierpem grzbiet prawej ręki.

*** OPALENICA.** (Nowy zarząd Tow. Uczestników Powst. 1918-19 r. tworzą pp.: K. Primke — prezes, D. Sobieralski — zastępcą, M. Głowacki — sekretarz, A. Gbur — zast., J. Dąbrowski — skarbnik, K. Drażkiewicz — komendant, A. Neyman — zastępcą, W. Szumiński, J. Przygodzki — ławnicy.

(Kradzież). Rolnikowi Mateuszowi Komorowskiemu skradziono z kopca kilka centnarów ziemniaków. — Piekarczy Antoniemu Fiksińskiemu przy St. Rynku zabrali złodzieje worek maki, którą chcieli spieniężyć, lecz to im się nie udało. Złodziejami Gajkiem i Kaczmarskiem zaopiekowała się policja, maki zaś zwróciła poszkodowanemu. — Z ogrodu p. Zyburowej skradziono kompletny maneż. — Ponadto w ostatnim czasie miał miejsce szereg drobnych kradzieży.

(Koncert religijny). W niedzielę, 25 bm. o godz. 7 wieczorem odbył się w sali p. Dyderskiego staraniem chóru kościelnego pod wezw. św. Cecylii koncert religijny pod dyr. organisty p. Samelczaka. Czysty zysk przeznaczony jest na odnowienie miejscowego kościoła.

*** PLESZEW.** (Z zebrania Banku Pożyczkowo-Spółdzielczego). 16 bm. odbyło się walne zebranie Banku Pożyczkowo-Spółdzielczego pod przewodnictwem prezesa ks. prob. Józefa Kledzika. Ze sprawozdania zarządu i rady nadzorczej, jak i protokołu rewidenta patronackiego wynika, że Bank oparty jest na silnych podstawach i ma zapewniony dalszy korzystny rozwój. Z czystego zysku, wynoszącego 17420,15 zł. uchwalono 7 proc. dywidendy, 200 zł na Biały Krzyż, a resztę przelano do funduszu rezerwy specjalnej. Do rady nadzorczej wybrano ponownie pp.: ordynata Taczanowskiego z Taczanowa, dyr. S. Melińskiego z Pleszewa, rolnika W. Kwaśniewskiego z Prokopowa i na miejsce p. not. Perza z Pleszewa p. Zapłatę z Jarocina.

*** ROGOŹNO.** (Kradzież). Na szkołę Helony Zygmuntońskiej, naucz. w Budziszewku, skradziono kilkanaście kur, łącznej wartości 40 zł. — P. Dalskiemu z Rogoźna skradziono węgiel wartości 24 zł.

(Z życia organizacji). W drugie święto Wielkiej Nocy urzęda Rodzina Policyjna w „Hotelu Centralnym” zabawę taneczną. — Zebranie Kółka Rolniczego odbyło się w dniu 18 bm. w lokalu p. Wiczorka. — Stow. Młodzieży Polskiej energicznie przygotowuje się do obchodu jubileuszu 10-lecia swego istnienia. — Gimnazjum harc. im. Przemysława w Rogoźnie obchodzić będzie w dniu 8 kwietnia 10-lecie swego istnienia.

(Osobiste). Asystent magistratu w Rogoźnie p. Maćkowiak przeniósł się do Mosiny na stanowisko sekretarza miejskiego.

(Pogryziona przez psa). Pies podwórzowy p. Krowczyńskiego pogryzł dotkliwie p. Nowald z Rogoźna.

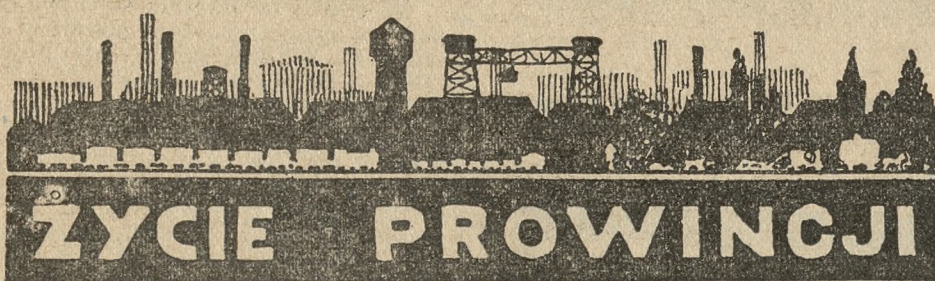
(Rada miejska). Posiedzeniu rady miejskiej przewodniczył burm. p. Smukałski. Na wstępie wprowadzono w urząd nowego radnego p. Napięcka Piotra, o czym wybrano na wiceburm. p. Dokowicza. Wyborom przewodniczył p. Rymarkiewicz Roman, asesorami byli pp. Świętlik Kaz i Pufal Wł. Nadmienić należy, iż województwo nie zatwierdziło wybranego poprzednio przez radę miejską wiceburm. p. Klauzyńskiego. Podczas posiedzenia powyborożego rada miejska zatwierdziła bilans K. K. O., referowany przez p. Nowaka.

*** Kronika policyjna** ubiegłej doby notuje 12 doniesień o kradzieżach i włamaniach, zgłoszonych na terenie Poznania. (kl.)

*** Aresztowanie.** Jako podejrzanego o kradzież drzewek u p. Józefa Kocha w Poznaniu (ul. Żydowska 5) osadzono w areszcie policyjnym Stefana Kamieniarza, bez stałego miejsca zamieszkania. — Na gorącym uczynku kradzieży węgla z piwnic pp.: Stanisława Sana, Gertrudy Banaszek, Marii Mikołajczak i Walentego Grylczaka w Poznaniu na Górnej Wildzie 38 ujęto i osadzono w areszcie policyjnym Jana Tendra (ul. Zielona 7). (kl.)

*** Najechana przez auto.** Na przystanku tramwajowym na Górnej Wildzie przy domu pod liczbą 100 podczas wysiadania z tramwaju samochód PZ. 11712 najechał p. Stefanie Płotniak z Poznania, ul. Gen. Kosińskiego 11; tak, iż odniosła ona kontuzję lewej nogi. (kl.)

*** Wpadła pod samochód.** Podczas przebiegania jezdni na pl. Wolności 6-letnia Helena Pogajewska z Poznania (Górna Wilda 54) wpadła pod taksówkę samochodową, prowadzoną przez p. Stefana Wojciechowskiego (ul. Dąbrowskiego 25). Kierowca samochodu, zauważywszy dzie-

*** BUK.** (Nowe władze Tow. Powst. i Wojaków). W skład nowego zarządu Tow. Powst. i Wojaków wchodzi pp.: poseł Fr. Górczak — prezes, Leon Andrzejewski — wiceprezes, T. Smirowski — sekr., J. Szajek — zast., J. Markowski — skarbnik, Stef. Libera — biblij., Fr. Wilczak i Ign. Łowicki — ławnicy. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: Fr. Kostrzyński, Fr. Pluta i A. Zeuschner, do kom. weryfikacyjnej pp.: Krajewski, Gettler i Kostrzyński. Komendantem został p. J. Trift, zast. — J. Olejniczak.

(Zajęcie na szosie). Na odcinku Buk-Niepruszewo na nowo budującej się szosie rozpoczęto prace, przy której zatrudniono robotników z dalszych części powiatu nowotomyskiego. Pominięci przy pracy miejscowi bezrobotni zbrali się na szosie, nie pozwalając drugim pracować. dopiero policja zaprowadziła spokój i porządek.

(Z Tow. Przemysłowców). Przy licznych udziałach członków i sympatyków odbyło się zebranie Tow. Przemysłowców, które zagał prezes p. Kochanowski, podkreślając z dumą, że Tow. Przem. było matką wszystkich innych organizacji, z których wyszedł powstanie wielkopolski, oswobodziciel ojczyzny. Następnie p. poseł Górczak referował m. in. sprawę Domu Rzem. w Poznaniu, zaznajamiając obecnych z fatalną gospodarką Domu. Omawiano również sprawę zniesienia w tym mieście jarmarków kramnych.

*** BARCIN.** (Zuchwałę włamanie). — Do składu kolonjalnego p. J. Zarady włamali się niewysłędzeni dotąd złodzieje, skąd zabrali różne towary wartości około 800 złotych.

(Ćwiczenia rejonowe „Sokoła”). W niedzielę, 25 bm. bierze tuł. „Sokół” udział w ćwiczeniach rejonowych, odbywających się w Piechcinie.

(Subhasta). Cegielnia „Hartsteinwerke” wystawiona została na subhastę. Przetarg wyznaczono na dzień 25 kwietnia w sądzie grodzkim w Łabiszynie.

(Nowy zarząd „Harceryzy”). W skład nowego zarządu „Harceryzy” wchodzi pp.: L. Salkowski — prezw., Maślińska — sekr., Ziółkosiówna — zast., St. Züldorf — skarbnik, St. Marciniak i W. Drozdowski — radni. Do komisji rewizyjnej wybrano pp.: Wesolowskiego, M. Jurka i Andrzejewskiego.

*** GOSTYŃ.** (Nieszczęśliwy wypadek). 18-letni robotnik Wal. Kucharski, zatrudniony w Porzegowie, poślizgnął się i wpadł w maneż, który zmiażdżył mu palec u prawej nogi. Po przewiezieniu nieszczęśliwego do zakładu S. S. Miłosierdzia, p. dr. Laskowski dokonał natchmiastowej operacji.

(Z rady miejskiej). Najważniejszym punktem obrad ostatniego zebrania była sprawa kontraktu, zawartego przez p. burmistrza z K. S. „Kania”, mocą którego klub sportowy miał otrzymać w dzierżawę 2500 m kw. przy pl. Karola Marcinkowskiego pod korty tenisowe. Kontrakt rada miejska postanowiła unieważnić, uważając, że pl. Karola Marcinkowskiego jest miejscem wypoczynkowym. Rada miejska uchwaliła budżet dodatkowy na ogólną sumę 22726,17 zł. W wolnych głosach poruszono m. in. sprawę budowy gmachu dla szkoły powszechnej, przyczem radni domagali się, aby wydatki szły w parze z dochodami.

(Zebranie Banku Pożyczkowego). — Przy udziale 83 członków odbyło się walne zebranie Banku Pożyczkowo-Spółdzielczego. Przewodniczył prezes rady nadzorczej p. Wł. Jeziński. Jak wynika ze sprawozdań, Bank rozwija się zupełnie pomyślnie. Postanowiono udzielić 6 proc. dywidendy dla członków, a resztę zysku

WRZESNIA. (Napad.) Na wracającego z budowli poljera murarskiego p. Samaleka napadł niejaki Topolewski Antoni (czynny członek „weteranów”), również poljer murarski i pobili go dotkliwie. Powodem napadu i pobicia był fakt, że p. Samelak zgodził się wykonać pracę murarską o 150 zł taniej, aniżeli „weteran” Topolewski, Topolewski stanie przed sądem.

(Walne zebranie Ligi Morskiej i Kolonjalnej). We wtorek, 20 bm. odbędzie się walne zebranie L. M. i K.

(Ze Stron. Narodowego.) Nowopowstałe koło Stronnictwa Narodowego w Krzywej Górze, pow. wrzesiński, zwołało zebranie w lokalu p. Głowackiego. Zebranie zagałę w obecności 30 członków i referenta pow. p. F. Kreglewskiego z Wrzesni prezes p. Ludwik Lag. Po odczytaniu protokołu przez sekretarza p. Głowackiego Leona, interesujący referat n. t. „Obecna „sanacyjna” gospodarka” wygłosił referent powiatowy p. Feliks Kreglewski, który równocześnie scharakteryzował program pracy koła Stron. Nar. Obecni wysłuchali referatu z wielkim zainteresowaniem. Po bardzo ożywionych wolnych głosach zamknął p. Kreglewski zebranie hasłem „Młodzi czuwajcie!”.

W Sokolnikach odbyło się w niedzielę 11 bm. organizacyjne zebranie koła Stron. Nar., które przeprowadził delegat p. Wacław Keller z Poznania. Na wstępie dokonano wyborów do nowego zarządu. W skład którego weszli pp.: Kazimierz Karbowiak — prezes, Jan Bartkowiak — kierown., Edward Brzostowicz — sekr., Wacław Mielcarek — skarż., Jan Brzostowicz i Marjan Nowak — zast. W skład komisji rew. powołano pp.: Klemens Brzostowicz, Stefana Puszkarka i Kazimierz Maciejewskiego. Referat wygłosił p. Wacław Keller z Poznania. Zebrani nagrodzili referenta entuzjastycznymi oklaskami.

(Pogrzeb ostatniego weterana). W niedzielę 18 bm. odprowadzono na wieczny spoczynek ostatniego na tut. terenie weterana 1865 r. śp. Fr. Tasiemskiego. W pogrzebie brały udział liczne rzesze społeczeństwa i oddziały 68 p. p.

ZBĄSZYŃ. (Z sali sądowej) Sąd grodzki w Zbąszyniu skazał Szalę Katarzynę na jeden tydzień aresztu z zawieszeniem na 2 lata, oraz 5 zł grzywny za uszkodzenie i kradzież cudzej własności. — Szymański Fr. z Jastrzębska Nowego skazany został na jeden tydzień aresztu oraz kosztu postępowania za kradzież wikliny. — Za odgrazanie się siekierą w ręku z zamiarem uderzenia na dzierżawcę p. Dulata Walentego ze Zbąszynia skazano Antoniego Materne, rzeźnika ze Zbąszynia, na tydzień aresztu z zawieszeniem wykonania kary na 2 lata.

Z POMORZA

GRUDZIĄDZ. (Przenosiny do Torunia). Według obiegających pogłosek nastąpi w ciągu bieżącego roku przeniesienie dyrekcji Tow. Ubezp. „Vesta” do Torunia, gdzie rozpoczęto budowę na pomieszczenie biur Tow. Za urzędami, które w ostatnim czasie przeniesiono do Torunia, idą obecnie towarzyszywa i instytucje prywatne.

(Z karty żałobnej). Zmarł tutaj w sile wieku znany i poważany kupiec, Fr. Sikorski, który przed wojną założył w Niemczech Grudziądzu polską księgarnię, prowadzoną na szerszą skalę.

ŚWIECIE. (Rozwój T. C. L. w okr. świeckim.) Tow. Czyteln. Lud., którego prezesem pow. jest emer. starosta p. Leon Kowalski posiada w okr. świeckim 40 bibliotek, odbyło 18 wieców oświatowych i wygłosiło 7 odczytów. W najbliższym czasie nastąpi reorganizacja czytelnictwa i bibliotek w okr. świeckim, a to w związku z wprowadzeniem gmin zbiorowych. Stałe większe biblioteki mieścić się będą w siedzibach gmin, w innych miejscowościach będą czynne biblioteki wędrownie.

TUCHOLA. (Z posiedzenia rady miejskiej). Obradom rady miejskiej przewodniczył p. burm. Saganowski, który wprowadził w urząd dwóch nowych radnych pp. dr. Grafka i W. Klundera. Następnie dokonano wyboru poszczególnych komisji, w skład których weszli w większości narodowcy. W dalszym ciągu obrad przyjęto preliminarz budżetu administracyjnego na rok 1934-35, poczem poruszono m. in. sprawę przyłączenia gminy wiejskiej Nowa Tuchola do miasta Tucholi, jak również zaprowadzenie sieci gazowej i oświetlenia w Koślinie, miejscowości przyłączonej przed paru laty do Tucholi.

Robotnik zasypany w kamieniołomach

Częstochowa, 22 marca. — We wsi Brzeziny, gmina Przystajń, podczas łamania kamieni w tamtejszych kamieniołomach został zasypany wskutek obuwającego się piasku robotnik Stanisław Bigelmajer. Niezwłocznie rozpoczęto akcję ratunkową i po 45 minutach wydobyto nieszczęśliwego z 3-metrowej głębokości. Denatę wprowadzono do szpitala, gdzie walczył ze śmiercią, natomiast Blaszczyka oraz żonę, która się przypatrywała wypadkowi, aresztowano.

Przemyt sacharyny

Kalisz, 21 marca.

Straż graniczna zwróciła uwagę na dwóch osobników, trudniących się, jak wynikało z dochodzeń, przemytem. Są to: Roman Jankowski, zamieszkały w Prasce i Józef Dominiak, z Warty w pow. sieradzkim.

W czasie obserwacji stwierdzono, że wymienieni często przekraczali granicę, wobec czego zarządzone obserwacje tak Jankowskiego i Dominiaka, jak i punktu, gdzie spotykali się z odbiorcami. W rezultacie funkcjonariusze skarbowi udali się do zagrody nieja-

kiego Sadowskiego we wsi Kozierogi, pow. wieluńskiego, oczekując spodziewanego przybycia przemytników. Wymieniony właściciel mieszka nad samą granicą i u niego przemytnicy postanowili stworzyć punkt odbioru przemytu.

Po dwudniowym oczekiwaniu zjawili się wreszcie przemytnicy, mając przy sobie 8 kg sacharyny. To ich zgubiło, bowiem zostali aresztowani i przekazani wraz z dowodem rzeczowym władzom sądowym.

Straszną śmierć podczas imienin

Ślupca, 22 marca.

W dniu 19 b. m. obchodził swe imieniny 31-letni Józef Kamiński, mieszkaniec wsi Tomice gm. Szymanowice, powiat Konin.

Do domu solenizanta w charakterze orkiestry przybyli 4 jego szwagrowie z wymienionej wsi, a mianowicie Łukomski i trzech braci Maciejewskich, Wa-

wrzyniec, Czesław i 18-letni Antoni.

Po skropleniu imienin denaturatem, humor bawiących tak wzbierał, że wynika między nimi awantura, w wyniku której szwagrowie tak nielitościwie i strasznie pobili Kamińskiego, że ten w krótkim czasie po zejściu wznosił ducha. Zabójców aresztowano i odstawiono do więzienia w Ślupcy.

Pozary na Pomorzu

Chojnice, 22 marca.

W Brusach, powiatu chojnickiego, powstał pożar w hotelu p. Przeworskiego. Wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem, zapaliły się w mieszkaniu p. Przeworskiego dywany. Ogień z błyskawiczną szybkością rozszerzył się, niszcząc urządzenie domowe wartości przeszło 4 000 złotych. — Straty pokrywa ubezpieczenie.

Chełmno, 22 marca.

We wsi Kokocko wybuchł pożar u

rolnika Jana Hessa, który zniszczył dwie stodoły wraz z zapasami zboża i paszy oraz maszyny i sprzęty rolnicze, spaliła się również stajnia. Dom mieszkalny, dzięki akcji ratowniczej zdłoga ocalał przed zniszczeniem.

Powstałe szkody wynoszą kilkanaście tysięcy złotych. Jak krąży wieści, pożar został spowodowany przez małego chłopczyka bawiącego się z ogniem. Śledztwo w toku.

Perypetje zwłok żydowskiej samobójczynie

Łódź, 21 marca.

Przed kilku dniami na posesji przy ulicy Jakaży 37, popełniła samobójstwo jakaś młoda kobieta nieznanego nazwiska.

Desperatka skoczyła z okna 4 piętra i wskutek upadku doznała złamania kości czaszki oraz żeber i kończyn i poniosła śmierć na miejscu. W toku dochodzenia ze znalezionych dokumentów ustalono, że denatką jest 21-letnia Juta Chowańska. Wobec tego, żydowska gmina zajęła się pogrzebem i poczyniła odnośnie przygotowania.

W międzyczasie jednakże stwierdzono, że Juta Chowańska przebywa w więzieniu oraz że dokumenty znalazły się w posiadaniu samobójczynie w sposób narazie nieustalony. Prawdopodobnie jedna z koleżanek, której are-

sztantka zleciła swe dokumenty, gdy i na nią przyszła kolej pójścia za kratki, zleciła je denatce. Wobec tego, że zmarła budzi wątpliwości co do swej przynależności religijnej, tudzież wobec konieczności ustalenia nazwiska zmarłej, nie wydano zezwolenia na pogrzeb.

Mimo to jak się dowiadujemy zarząd gminy żydowskiej poczynił energiczne starania, by zezwolenie takie otrzymać, tembardziej, że przepisy religijne żydowskie nakazują chowanie zmarłych przed zachodem słońca tegoż dnia, co obecnie wobec wyraźnych przepisów rządowych w kwestji chowania zmarłych jest tylko w niektórych wypadkach i to potajemnie stosowane.

Nowe stronnictwo „sanacyjne”

W Kole otwarto sekretariat nowopowstałego stronnictwa politycznego, które nosi nazwę: „Chłopskie stronnictwo rolnicze”. W rozlepionych ulótkach wzywa się chłopów do wstępowania w szeregi nowej organizacji, a przytem obiecuje się, że przy pomocy fachowców będzie sekretariat załatwiał wszelkie sprawy w Urzędach (ciekawe jakie?) oraz zajmował się prowadzeniem spraw spadkowych w Ameryce i sprowadzał dolary.

Oby czasami nie powtórzyła się historia z dawnych czasów słynnej „Spółki Chłopskiej”, gdzie w niemilosierny sposób nabrano rolników. Miód przedwyborczy dla chłopów „sanacja” już przygotowuje.

Nożem w plecy!

Radomsko, 22 marca.

W Radomsku przy ulicy Narutowicza 3 rozegrał się przykry wypadek na tle porachunków osobistych pomiędzy Leonem Blaszczkiem i Tadeuszem Bakiem, którzy od dłuższego czasu wiedli ze sobą spór o niewyjaśnione rzeczy. Krytycznego dnia, gdy Bąk spacerował po ulicy, podszedł do niego Blaszczczyk i wszczął bójkę, a następnie chwycił za nóż, którym ugodził przeciwnika w plecy. Nieszczęśliwego Bąka odwieziono karetką pogotowia do szpitala, gdzie walczył ze śmiercią, natomiast Blaszczyka oraz żonę, która się przypatrywała wypadkowi, aresztowano.

Podpalacz przed sądem

Świecie, 22 marca.

Niedawno donosiliśmy o ukaraniu Leona Lorka za podpalenie zabudowań swego chlebodawcy, A. Szulca w Niem. Łąkiem, na siedem lat więzienia, a już znowu jeden podpalacz stanął przed Izłą Karną Sądu Okręgowego, bawiącego na sesji wyjazdowej w Świeciu.

W zabudowaniach osadnika Artura Krügera w Łowinku pow. świecki, wybuchł trzy razy pożar, w dniach: 13, 15 i 16 lutego br. zawsze w godzinach wieczornych. W każdym wypadku jednak udało się pożar rychło zauważyć i stłumić w zarodku.

Zaniepokojony licznymi wypadkami pożaru osadnik Krüger doniósł o tem władzom policyjnym, które wdrożywszy dochodzenia ujawniły jako sprawcę tych podpałów Fritza Krügera, lat 20, pasierba poszkodowanego. Sąd, w składzie pp.: wicepr. S. O. Halskiego, sędziów: Jurkiewicza i Zdanowicza oraz prokuratora Szpadrowskiego, po rozpatrzeniu sprawy, ogłosił wyrok, skazujący Fritza Krügera na trzy lata więzienia.

Napad na drodze publicznej

Gębice, 22 marca.

Na jadącego rowerem w godzinach wieczornych 21-letniego Zyg. Kowalskiego z Kwieciszewa—Huby, na szosie Kwieciszewo—Strzelno, napadł jakiś opryszek, który przerzuciwszy przez szosę drogę, zmusił p. K. do zatrzymania się, poczem ze słowami „Cholero, oddaj rower”, usiłował obrażać napadniętego. Kowalski zdążył jednak wskoczyć na rower i ratował się ucieczką, a napastnik oddał strzał za uciekającym.

Krem „MIAFLOR” nawet dziecię
Uzna za najlepszy w świecie.

KREM PUDER MIAFLOR
UTRZYMUJE DELIKATNA PIĘKNA CERĘ
HENRYK ŻAK POZNAŃ
P/g 3635-Z 1782

Miasto nabyło teatr

Częstochowa, 22 marca.

W ub. sobotę w godzinach popołudniowych odbyło się w sali magistratu podpisanie aktu kupna tut. teatru przez miasto. W imieniu miasta akt podpisał komisarz p. Maćkiewicz, z drugiej zaś strony zast. p. dyr. Gołucki. Cena teatru wynosiła 400 tys. zł płatne w 20 ratach.

Rozwiązywanie zebrań Stron. Narodowego

Częstochowa, 22 marca.

Ostatnio policja rozwiązuje wszystkie niemal zebrania Stronnictwa Narodowego. I tak rozwiązano w ub. piątek zebranie Koła Młodych Stronnictwa Narodowego przy Al. Wolności tylko z tego powodu, że przewodniczący nie wiedział, ilu było członków na zebraniu. Podobnie rozwiązała policja zebranie odbyte w ub. sobotę, przyczem powodem rozwiązania było to, że zielony kolor legitymacyj nie jest kolo-

Prowokacja żydowska

Turek, 22 marca.

Bezczelność Żydów przekracza w naszym mieście wszelkie granice. Ostatnio na przechodzących ul. Ogrodową członków sekcji Młodych Narodowców Wagnera i Donarta napadli znieścacka jacyś Żydzi i zadawszy im kilka ciosów pompkami od roweru zbiegli.

Oczywiście, iż jest to akt zemsty wobec Młodych Narodowców, za ich energiczne i stanowcze postawienie sprawy wobec zagadnienia żydowskiego.

Wypadek motocyklowy

Chojnice, 21 marca.

Na szosie Chojnice—Tczew, na przedmieściu zwanem „Nowa Ameryka”, uległ w dniu dzisiejszym wypadkowi motocyklista Leon Klein z Chojnic, dzierżawca oberży w Silnie, powiatu chojnickiego. Wypadek spowodowany został fatalnym stanem szosy.

Skutek był ten, że motocyklista wyrzucony został na jezdnię, odnosząc przytem poważne okaleczenia, zagrażając w dużym stopniu jego zdrowiu. Podczas operacji stwierdzono uszkodzenie czaszki, okaleczenia twarzy, rąk i nóg. Stan rannego jest beznadziejny.

Nieudała ucieczka od życia

Nowe n/W., 22 marca.

W pobliżu stacji kolejowej Warlubie, nadt orem kolejowym, pewna niewiasta w chwili, kiedy zbliżał się pociąg towarowy, rzuciła się pod koła lokomotywy.

Na szczęście denatka upadła w taki sposób, że cały pociąg przejechał nad nią a jedynie koła zmiądzły jej duży palec lewej stopy.

Jak udało się ustalić, niedoszła samobójczynią jest niej. Marianna Schneider, lat 53, robotnica z W. Komorska, pod Nowem. Niosła samobójczynię przewieziono do szpitala w Nowem.

Ruch statków w Gdyni

Gdynia, 22 marca.

W drugiej dekadzie marca weszło do portu gdyńskiego 105 statków pojemności 89.400 t. Z tej liczby 39 statków przywiozło drobnicę, 8 żłom, 2 bawelnę, 1 fosforyty, 1 tomasynę i 1 śledzie. Port gdyński opuściło w tym czasie 106 statków w tem 56 z węglem, 20 z drobnicą, 3 z drzewem 2 z szynami i 1 z cukrem. (p)

Przeładunki drzewa w Gdyni

Gdynia, 22 marca.

W ostatnim tygodniu Polska Agencja dla Eksportu Drzewa („Paped”) załadowała drzewem trzy statki. W Gdańsku natomiast w czasie tym załadowano drzewem 8 statków. W Gdyni załadowano wyłącznie słupe telegraficzne. Gdański przeładunek wykazuje natomiast dużą różnorodność.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

NAJBLIŻSZE WIECZORY MUZYCZNE W POZNANIU

Sobotni, t. j. pojutrzejszy wieczór Tow. Oratoryjnego w sali św. Marcina przynosi, jak zawiadomiliśmy pokrótce, utwory Franciszka Schuberta, tak wokalne jak instrumentalne. Środkiem ciężkości jest słynny „Kwintet pstragowy” („Forellenquintett”) na skrzypce, altówkę, wiolonczelę, kontrabas i fortepian. Wykonają go prof. Szulc (skrzypce), prof. Rakowski (altówka), prof. Ciechański (kontrabas), prof. Nadzieja Padlewska (fortepian) i p. W. Rozmarynowicz, koncertmistrz Orkiestry Symfonicznej m. Poznania (wiolonczela). Pieśni w liczbie sześciu odśpiewa p. W. Łuczyński, dwa utwory fortepianowe w wykonaniu prof. Padlewskiej uzupełnią program, mianowicie Impromptu As-dur i Scherzo As-dur.

W poniedziałek 26. b. m. odbędzie się w Auli Uniwersytetu, staraniem i siłami Państwowego Konserwatorium Muzycznego koncert muzyki religijnej. Wykonane będą dzieła organowe dawnej muzyki holenderskiej i francuskiej, dalej jeden utwór dawnej muzyki polskiej (Szarzyńskiego „Jesus spes mea”, na solo, chór żeński i instrumenty smyczkowe z organami), wreszcie dwa oratoria na sola, chóry i orkiestrę, mianowicie Carissimiego „Jefte”, oraz Dworzaka „Stabat mater”. Do programu tej wysoce ciekawej audycji wrócimy osobno.

Muzyka na Śląsku. Z Katowic piszą nam (ad): Z recitale fortepianowym wystąpiła prof. Władysława Markiewiczówna. Wykonała utwory Bacha, Brahmsa, Debussyego oraz swojej kompozycji trzy preludia i kujawiaka.

Totenberg dostał Stradivariusa. Młody skrzypek warszawski, p. Roman Totenberg, który niedawno występował w Paryżu, grając m. in. Suitę Szalowskiego, dostał w darze skrzypce Stradivariusa. Ofiarowali mu je Amerykanie, pp. Longworthowie z Waszyngtonu.

NAUKA

Stała zniżka wydawnictw naukowych. Z Warszawy piszą nam (tw): Kasa Mianowskiego postanowiła zniżyć na stałe ceny swoich wydawnictw naukowych. Powodem jest ogromny pokup na te wydawnictwa, jaki się okazał w czasie tanich dwóch tygodni od 26 lutego do 10 marca. Nadto Kasa uzyskała w Funduszu Kultury Narodowej i Instytucie Bałtyckim zniżki na wydawnictwach tych instytucji, przyjęte przez Kasę na skład główny. Jest to polityka rozumna i celowa — jak już raz pisałem. Instytucje nakładcze dopłacają wprawdzie do każdego egzemplarza, ale przynajmniej książka idzie między ludzi, a nie leży w składzie.

Piękne odczyty w Warszawie. Donoszą nam z Warszawy (tw): Macierz Szkolna zorganizowała w sali Theologicum t. zw. piątki społeczno-literackie. Są to cotygodniowe odczyty, na których wybitni uczeni przemawiają na różne tematy. Ostatnio prof. U. W. dr. Andrzej Tretiak mówił o „Sadze rodu Forsythów” Galsworthyego, oraz prof. U. J. dr. Wł. Folkierski z Krakowa o Ernście Psicharim. Ten ostatni, świetny poeta i pisarz, a wnuk Ernesta Renana, nawrócił się na drogę katolicyzmu i był gorącym katolikiem, a padł w Wielkiej Wojnie.

OCHRONA ZABYTEKÓW

Ofiarę w Mikuszowicach. Z Krakowa piszą nam (kt): W drewnianym kościółku św. Barbary w Mikuszowicach koło Białej, pochodzącym z XVIII w., znajduje się malowniczy tryptyk późnogotycki o niepośledniej wartości artystycznej. Jest on interesującym również pod względem ikonograficznym. Obraz środkowy tryptyku przedstawia scenę Rozesłania Apostołów; na skrzydłach po stronie wewnętrznej wy-malowane są postaci czterech Ojców Kościoła, po stronie zewnętrznej: — powołanie św. św. Piotra i Andrzeja na apostołów, św. Jan na wyspie Patmos, ucieczka św. Piotra z Damazką i nawrócenie podskarbię królowej Kandeji przez św. Filipa. Tryptyk ten omówił dr. J. Szablowski na ostatnim posiedzeniu Komisji Historji Sztuki Pol. Ak. Um. Referent stwierdził, że styl zabytku i zestawienie go z innymi dziełami malarstwa naszego pozwala wyznaczyć czas jego powstania na osiemnastą wiek XV wieku. Tryptyk wykonany został w pracowniach malarzkich środowiska krakowskiego. Najbliższe pokrewieństwo wykazuje ten zabytek z tryptykiem św. Trójcy i tryptykiem Matki Boskiej Bolesnej w katedrze krakowskiej oraz z cyklem obrazów, przedstawiających życie i mękę Pańską w krakowskim kościele św. Katarzyny. Zarówno pod względem ikonograficznym, jak stylistycznym, wykazuje tryptyk mikuszowicki wpływy niderlandzkie oraz związek z malarstwem szwabskim i frankońskim. Przy okazji omówił dr. Szablowski również rzeźbę Madonny z Dzieciątkiem, pochodzącą z XV w. oraz barokowa polichromję kościoła w Mikuszowicach. Głównym tematem polichromji są sceny z legendy o św. Barbarze. Wykonał polichromję malarz Jan Mentil w 1743 r.

SZEKSPIR, RITTNER, SŁOWACKI...

Z Warszawy donoszą nam (tw): W dawnym Qui-Pro-Quo, w podziemiach Galerji Luksemburga, mieści się obecnie Teatr Kameralny. Duszą jego jest p. Benda, b. aktor Reduty i b. dyrektor toruński (za dwoma nawrotami). Na małej scenie, na której latem opowiadano szmoncesy, wystawił „Hamleta”, sam zagrał rolę tytułową tak, że zwrócił od razu uwagę całej Warszawy, wyreżyserował starannie i umiejętnie. Rezultat: przeszło pół setki przedstawień pod rząd. Obecnie gra Rittnera w „W małym domku” z Zimińską w roli żony, z Adwentowiczem jako doktorem i sobą samym jako Jurkiewiczem. Rezultat taki, że od drugiego przedstawienia Rittner idzie przy nadkompletach. W przygotowaniu „Mazepa” w obsadzie niemal sensacyjnej: wojewoda — Adwentowicz (chyba poraz pierwszy rolę tę grający), król — Śliwicki. Mazepę będzie grał M. Wyrzykowski, Amelję Irena Grzywińska.

Wielki repertoar na małej scenie, to próba ciekawa, tem ciekawsza że udana. Ale też oprawa i reżyserja są najtrojskliwiej przystosowane do warunków technicznych. Scenka nie udaje wielkiej, sytuacji dokładnej przemyślane i ułożone celowo, aktorzy wyborni. Zdaje się, że miał rację ten odkrywca teatralnej Ameryki, który powiedział, że kryzys teatralny, jako zjawisko bardzo złożone, wymaga też w pokonywaniu go metody bardzo skomplikowanej. Trzeba mianowicie wystawić dobrą sztukę i dobrze ją zagrać.

RUCH REGIONALISTYCZNY

Jak się ongiś w Gostyniu bawiono przypomina nam w ostatnim zeszycie „Kronika gostyńska”, opierając się o sprawozdanie korespondenta „Gazety W. Ks. Poznańskiego” z 1842 r. Obok tego obrazka z przed 90 lat, opisującego nam zabawy naszych przodków, podaje Wł. Stachowski wiadomość o kościele w Czachorowie istniejącym od 1717 r. Dr. Helsztyński kreśli kilka słów o poezjach b. redaktora „Ziemi gostyńskiej” Stan. Czernika, wreszcie W. Arendt podaje ciąg dalszy pracy o bractwie strzeleckim w Piaskach. (Dr. J. St.)

LITERATURA

Nowy Tomasz Mann. Drugi tom trylogji „Józef i jego bracia” został już przez Tomasza Manna ukończony i niedługo wyjdzie z druku r. S. Fischera w Berlinie.

Powrót do Puszkina. Literacki sowietyzm miał u swych początków wrogi i srogie nastawienie do niemarksistowskich, jak wiadomo, klasyków literatury rosyjskiej. Literatura miała zacząć się dopiero od pisarzy proletariackich, od Gorkiego w najlepszym razie. Świadectwem, że te osłe lata dawno minęły, są pełne pietyzmu studia nad pisarzami dawnej Rosji i ich wzorowe wydania, do których przybywa obecnie Puszkina. Akademia leningradzka przystąpiła do wydania Puszkina w 18 tomach. Obejmą one wszystkie dzieła, oraz niewydane dotychczas materiały rękopiśmienne, warjanty i t. d. Komplet będzie gotów na setną rocznicę śmierci Puszkina, która przypada na rok 1937. Cena wynosi w sukskrypcji 270 rubli.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Wystawa czeskiej plastyki w Wiedniu odbędzie się w kwietniu pod protektoratem ministerstwa oświecenia. Wystawa jest urządzana w Kuensterhausie, jest projektowana na wielką skalę i obejmie wszystkie rodzaje plastyki.

OCHRONA PRZYRODY

Ochrona zabytkowych parków. W ostatnich czasach uznano za zabytki dwa odwieczne parki, posiadające wartość historyczną. Jeden z nich znajduje się w Koleśnikach, w województwie nowogrodzkiem, posiada cztery aleje sędziwych drzew oraz dawny dziedziniec poklasztorny OO. Karmelitów z cmentarzem, starymi drzewami oraz pomnikami; pochodzi z XVIII wieku. Drugi znajduje się w Jędrzejowie, przy pocysterskich zabudowaniach i pozostaje w posiadaniu tamtejszej parafji rzymsko-katolickiej. Ogród ten, zwany popularnie „parkiem opakim”, przedstawia — tak, jak park w Koleśnikach — zanikający już obecnie typ parku alejowego; posiada stare drzewa oraz sztucznie prowadzone, kandelabrowe formy lip. (I. M.)

Książki nadesłane

Św. Augustyn: „Państwo Boże” II. Poznań 1934. Pisma Ojców Kościoła. Tom XII. Jan Jachowski. Księgarnia Uniwersytecka.

„Walkę o Szkołę Narodową dla Polaków zagranicą”. Nakł. Komitetu Wykonawczego Zbiórki na rzecz Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą. Warszawa 1934.

Eustachy Czekalski: „Wśród burzy”. Powieść. Warszawa 1934. Nakł. S-ki Wydawniczej „Płomień”

„O przyszłość Tatr”. Nakł. Ligi Ochr. Przyrody.

„SYMFONJE ANIELSKIE”

Polskie pieśni ludowe nie dorównują, jak wiadomo, bogactwem ilościowym ani też pięknoscią pieśniom innych Słowian, gdyż u nas wcześniej rozwinęła się literatura. Zpośród pieśni polskich najbardziej wartościowe artystycznie są koledy, odznaczające się serdeczną prostotą i radosną słodyczą uczuć.

Obok koled, których autorstwo kryje się w natchnieniach ludu, zdobywają powodzenie w XVII w. antologie koled, stojące na pograniczu folkloru i kultury pisarskiej indywidualnej. Mam tu na myśli „Symfonje anielskie”, zbiór trzydziestu sześciu kantyczek z pierwszej połowy XVII w., o których słusnie pisał Brückner, że są wdzięczniejsze, naturalniejsze i rzewniejsze, niż „Rotuły” Miaskowskiego.

Dotychczas były znane dwie edycje „Symfonij”, jedna z r. 1631, ogłoszona przez Jana Karola Dachnowskiego, i druga z r. 1642 podpisana przez Jana Zabęczyca. Do tych dwu wydań przybywa obecnie trzecia, które znalazłem w Bibliotece Czartoryskich w Krakowie. Wydanie to, całkiem dotąd nieznanne, ma datę najwcześniejszą, 1630 r. — i podpis Zabęczyca. Nasuwa ono szereg spostrzeżeń. Przedewszystkiem, jako najwcześniejsze, roztrzyga kwestję (autorstwa czy edytorstwa) na korzyść Zabęczyca. Egzemplarz Bibl. Czartoryskich zawiera dwadzieścia trzy kartki mocno wystrzępione po brzegach, świadczące wymownie o wielkiej użyteczności koled.

W tym właśnie egzemplarzu znajdujemy bardzo ciekawą „Instrukcję” z której wynika, że symfonje miały wyjść z muzyką specjalnie napisaną, „przystojną powadze koled, a tylko tymczasowo, ze względów technicznych (z powodu „defektu pewnego w typografii”) poleca się śpiewać je na melodie „tańców” zwyczajnych w Polsce”, których 36 tytułów „Instrukcja” podaje. Może autorem właściwej muzyki miał być sam Zabęzyca, skoro „Instrukcja” nic wymienia innego nazwiska „Instrukcja” nie była drukowana w wydaniach następnym, to też melodie w niej podane, później zastępowano rieraz innymi śpiewami. Pod „Instrukcją” widnieje drzeworyt, przedstawiający szopkę z Jezusem na sianie i gwiazdą na niebie. Pod szopką stosowny sześciowiersz nie powtarzany w następnych edycjach.

Zabęzyca ma tę zasługę, że zebrał i przyczynił się do rozpowszechnienia koled, wydając je drukiem. Nie jest on bowiem autorem wszystkich symfonij, przynajmniej połowa z nich, zwłaszcza koledy pasterskie, są pochodzenia tułowego.

Które koledy są autorstwa samego Zabęczyca trudno wskazać. Zabęzyca nie stronił od tematów religijnych. W najwcześniejszych pracach, mianowicie w „Lutni ojczyzny polskiej” (1605) i w wierszu „Niemasz króla” (1607) okazał się żarliwym katolikiem nienawidzącym herezji. W r. 1617 pisze misterjum pt. „Traktat nowy o Zwiastowaniu anielskim Najświętszej Pannie”. „Traktat” zasługuje na uwagę, jako najstarsze misterjum polskie, którego treścią zasadniczą jest adoracja Magów. Motyw Trzech Króli oddających hołd Jezusowi występuje też, dwukrotnie, w „Symfonjach” 19 i 25:

Jechali-ć tam królowie
I straszni murzynowie
Z niskimi ukłonami
I drogiemi darami,

Widząc dzieciątko ono
We łbie położono,

Królowie go szanują,
Dzieciąteczko calują,
Afekt mają bez miary,
Každy oddaje dary

Onemu Królewicowi
I Odkupicielowi....

(Symf. 19)

Gdzieście o zaci Królowie,
Ziemscy obywatelowie,
Wiadomości tej dostali,
Iżście tu przyjechali?

Witając Króla i Pana,
Padamy na swe kolana
I te dary oddawajmy,
Co najkosztowniej mamy....

(Symf. 25)

Opowiadanie Maga w „Traktacie” o przepowiedni Sybil o narodzeniu Chrystusa wywodzące się z „Legendy złotej”, ma też odpowiednik w „Symfonjach”, które oddają cześć Niepoka-

lanemu Poczęciu Najświętszej Panny. Z „Legenda aurea” Jakóba de Voragine przetłumaczono już w Kazaniach gnieźnieńskich niemal dosłownie, ustep m. in. mówiący, „iżec dziewica jest była porodziła a po porodzeniu jest teze dziewicą była zostala”.

Do tego ustępu prorocstwa nawiązuje słowa Maga w „Traktacie”:

Jest o tym wieść Sybille, iż Bóg prawdziwy
Miał zstąpić na te niskie padolne ciemności,
I narodzić się dziwnie z panięskich
wnętrznosci....

Na motywie Niepokalanego Poczęcia (ubocznie występującym w symfonjach 1, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 15, 16) osnuta jest symfonia 12 „Trudna rada, Józefie kochany”) i symfonia 13:

Już prorocstwa wypelnione, już i pocięchy
Nastąpiły obiecane, szwankują grzechy.
Panna to sprawiła,
Która porodziła
Odkupiciela.

Dziwne to są tajemnice i niepojęte,
A rozumem przyrodzonym nigdy niesięte;
Panna czysta rodzi,
A przecie w wieńcu chodzi
Nienaruszona.

Do prorocstwa Sybil nawiązuje również symfonia 33:

Powiedziały,
Napisały
Gdzieś Sybille,
Że te chwile
Nadejść miały,
Gdy z swej chwały
Bóg zstępuje
A przyjmuje
Ciało na się
W pewnym czasie.
Panna czysta
Jezu Chrysta
Nosić miała,...

Z czcią, ale i pewnym realizmem, opiewa tajemnicę Poczęcia symfonia 24:

Wielkie to cuda, iż Panna rodzi
A swej czystości najmniej nie uszkodzi.
Ta Panna nigdy grzechu nie poznała,
Choć to w żywocie Syna piastowała.
Była Dziewicą, nim Pana powiła,
Potym w rodzeniu wieńca nie pozbyła.

W symfonji 29 zabawnie brzmi zapewnienie, iż Jezusowi:

Straszne Mu siano we łbie nie było,
Zażyc pokarmu panięskiego miło,
Przez tegoż piastwo głodu nie zażyło.

Te koledy wyszły najprawdopodobniej z pod pióra Zabęczyca, który też napisał wiersz do Czytelnika na odwrocie karty tytułowej, i sześciowiersz pod drzeworytem, przedstawiającym szopkę.

Piśmiennictwo XVII w. kryje zagadki nieobjęte ze względów artystycznych, a w każdym razie ciekawe z punktu widzenia historyczno-kulturalnego. „Symfonje anielskie” to jedna z takich zagadek. Szczegółowe omówienie tej sprawy odkładam do „Ruchu literackiego”, „Symfonje anielskie” wartoby wydać według pierwotnego z r. 1630. Ostatnia ich edycja, dokonana przez A. Brodnickiego (Biblioteka Pisarzy Polskich, nr. 65, Kraków 1913) na podstawie wydań z r. 1631 i 1642, jest niepełna, przylem została wyczerpana i dziś istnieje tylko w handlu antykwarjskim.

Dr. Mieczysław Piszczkowski
Lwów.

Pisma nadesłane

„Muzyka”. Nr. 2. Treść: I. Paderewski: „Myśli, uwagi, refleksje...” — E. Młynarski: „Paweł Kochański, człowiek - artysta”. — I. Strawiński: „Moja spowiedź muzyczna”. — W. Drabik: „Muzyka a malarstwo”. — E. Gancke: „Oksfordzkie wydanie Szopena”. — A. Simonówna: „Radio a muzyka”. — Impresje muzyczne. — Korespondencje. — Nowe wydawnictwa. — Przegląd prasy. — Kronika. — Adr. Red. Warszawa, Kapucyńska 13.

„Działka i Osiedle”. Nr. 2. Treść: „Ciecio drzew owocowych” Z. Makowski. — „Uprawa groszków pachnących” E. Jankowski. — „Rozplanowanie ogródka przy domu mieszkaniowym” E. Straus. — „Zwalczanie szkodników roślin uprawnych w marcu” Dr. Linke. — Wazność pszczoł dla ogrodów i sadów. — Racjonalne żywienie psiskat. — Witaminy w ziemie. — Terminarz najważniejszych robót w marcu. — Ptania i odpowiedzi. — Adres Red. Poznań Grotgera 2, m. 7.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Najważniejszy dla Polski traktat handlowy

Angielska delegacja przemysłowa oświadczyła, wyjeżdżając z Polski, że jest zadowolona z wyników pobytu w naszym kraju i z perspektywy rozwoju przywozu angielskiego do nas. Nie mamy powodu podejrzewać Anglików o nieszczerą kurtuazję gości, pokrywających miłym uśmiechem — rozczarowanie. Delegacja składała się z przemysłowców, których nie obowiązywał rytuał dyplomatyczny, nakazujący „być zadowolonym” po wszystkich bez wyjątku wizytach międzynarodowych, nawet takich, które, zakończyły się kląpą.

Anglicy są narodem o silnych nerwach, umiającym patrzeć w przyszłość. Tem różnił się od nas. Gdy do Poznania zjeżdżał członek delegacji, p. Goodwin, interesujący się specjalnie maszynami rolniczymi, słyszeliśmy Polaków, kiwających głowami i mówiących, że gość angielski trudzi się nadaremno. Bo — gdzie tam do nas zjeżdżać z maszynami rolniczymi, skoro własny przemysł otrzymuje zamówień na 2% sumy dostaw z r. 1928? Tymczasem, jak się okazało, p. Goodwin wcale się nie przejął kiepskim stanem zamówień, uznał go za naturalny, ale przejściowy i ze spokojem zebrał informacje, co się produkuje w Polsce, przyczem stwierdził, że szereg artykułów u nas niewytwarzanych, jak np. specjalne typy silników itd., może znaleźć zbyt na polskim rynku maszyn rolniczych.

Anglia w naszych obrotach zajmuje pierwsze miejsce, jako odbiorca towarów polskich, i drugie miejsce jako dostawca. Fakty te świadczą, że między nami i Anglią istnieje „pokrewieństwo”, polegające na różnicy struktury gospodarczej. My wywozimy produkty rolne i wytwory przemysłu rolnego: bekony, szynki, jęczmień, groch, kartofle, chmiel, konie, drób, masło, jaja, drzewo, cukier itd. Anglia zaś dostarcza nam wyrobów przemysłu włókienniczego, metalowego i maszynowego. Rozmowy z delegacją angielską, którą interesował przede wszystkim import do Polski, wykazały realne możliwości zbytu szeregu nowych artykułów przemysłowych, pochodzenia angielskiego, na rynku polskim. Anglicy umieją wykorzystywać swoją silną pozycję dobrych klientów w ten sposób, że narzucają nam swoje wymogi odnośnie importu. Oto przykłady: chcecie dostarczać bekony do Anglii? dobrze — lecz pakujcie je w jutę angielską; chcecie wysyłać szynki w puszkach? pięknie — ale niechaj to będą puszkę angielskie; pragnęlibyście wzmocnić eksport drzewa? zgoda — ale niech to drzewo przecierają maszyny angielskie. Nolens volens musimy się godzić na takie stwianie sprawy.

Ale na co nie można się zgodzić, to na wyrównanie obrotów handlowych, tj. na zniesienie dla nas korzystnego salda bilansu handlowego z Anglią. Na to żądanie, wysunięte przez delegację, odpowiedź jest prosta:

- 1) Nasz bilans handlowy z Anglią jest czynny na naszą korzyść, ale nasz bilans płatniczy z Anglią jest ujemny. Chcecie byśmy Wam płacili długi, to umożliwicie nam spłatę przez odbiór naszych towarów.
- 2) Jeżeli Anglii zależy na klienteli polskiej, to niechaj jej nie pauperyzuje przez ograniczenia importu produktów polskich.
- 3) Korzystamy naprawdę z nadwyżek bilansowych w handlu ze Zjednoczonym Królestwem, jednak biorąc Imperjum Brytyjskie jako całość, te nasze nadwyżki są minimalne, a nawet niewystarczające.

Niebawem zaczną się rokowania handlowe polsko-angielskie w Londynie. Przedmiotem ich będzie najważniejszy dla Polski traktat handlowy.

Sytuacja walutowa

21. marca wystąpiła na giełdach dalsza zwykła funta angielskiego. Jednocześnie po dłuższym okresie czasu wyraźnej stabilizacji zniżkował na wszystkich giełdach dolar amerykański. Zniżka ta jest wprawdzie nieznaczna, ale zasługuje na uwagę. Marka niemiecka na niektórych giełdach pozostała na wczorajszym poziomie, na innych lekko się wzmochnęła, nie powracając jednakże do poziomu z przed paru dni.

Konstrukcja instancji odwoławczej u nas i zagranicą

Wobec projektów, wysuwanych w ordynacji podatkowej skasowania komisji szacunkowych, specjalnego znaczenia nabiera konstrukcja i sposób urzędowania instancji odwoławczej. Odpowiednie rozwiązanie tego problemu może stać się decydującym dla właściwego załatwienia całego zagadnienia wymiaru podatkowego. Dlatego byłoby rzeczą interesującą i ważną zapoznanie się w tym momencie z sposobem rozwiązywania tego problemu zagranicą.

Najbardziej problem jest rozwiązany we Francji. Instancją odwoławczą jest Rada Prefektury, będąca sądem administracyjnym i ciałem opiniodawczym przy prefekturze. Składa się ona z przewodniczącego i 4 członków. Orzeka w sprawach podatkowych bądź w składzie co najmniej 3 członków, bądź też w pewnych wypadkach w trybie uproszczonym jednoosobowo. Jest instancją całkowicie niezwiązaną z wymiarem podatków i niezainteresowaną w jego wysokości. Postępowanie odbywa się w ramach, właściwych postępowaniu sądowemu — administracyjnemu, a więc w szerokim zakresie zabezpieczającym sfuszne uprawnień podatkowych.

W Niemczech instancją odwoławczą są specjalne sądy skarbowe, orzekające w izbach, składających się z 5 osób. Poszczególne izby rozpatrują odwołania, pochodzące bądź z pewnego okręgu terytorjalnego, bądź określonej grupy płatników, bądź wręcz pewnego określonego podatku. W skład poszczególnych izb wchodzi przewodniczący, członek stały i 3 członków honorowych. Przewodniczący i członek stały są mianowani przez ministra skarbu z pośród urzędników skarbowych na okres pełnienia jego funkcji głównej, co utrudnia późniejsze jego usunięcie. Członków honorowych na 6 lat wybiera samorząd terytorjalny oraz gospodarzy i zawodowy. Mogą oni być pozbawieni swego urzędu tylko w wypadkach ściśle określonych przez trybunał skarbowy Rzeszy.

W Czechosłowacji odwołania załatwiają odwoławcze komisje podatkowe. Na czele komisji odwoławczej stoi kierownik władzy skarbowej drugiej instancji lub jego zastępca. Ilość członków komisji ustala minister skarbu. Połowę plus 2 członków komisji mianuje ministerstwo skarbu z list, przedstawianych w potrójnej ilości przez samorząd gospodarczy, pozostałych zaś z urzędu z pośród płatników podatku dochodowego i zarobkowego. W większych komisjach poza przewodniczącym może być najwyżej 2 u-

rzędników skarbowych, w mniejszej najwyżej jeden urzędnik skarbowy.

W Austrii odwołania załatwiają również komisje odwoławcze. W skład ich wchodzi członkowie, wyznaczeni przez samorząd terytorjalny, gospodarzy i zawodowy oraz ministerstwa skarbu. Z pośród tych członków formuje kierownik władzy skarbowej komplety orzekające, składające się z przewodniczącego i 4 członków. Przewodniczy kierownik władzy skarbowej lub wyznaczony przez niego urzędnik, z pośród członków dwu winno pochodzić z liczby mianowanych przez ministra skarbu, w tem najwyżej jeden urzędnik skarbowy, jeden powinien pochodzić z liczby wyznaczonych przez samorząd terytorjalny.

Wreszcie również w Jugosławii rozpatrywanie odwołań należy do komisji odwoławczych. Składają się one z przewodniczącego, jego zastępcy i 8 członków. Przewodniczącym jest kierownik władzy skarbowej II instancji. Połowę członków komisji odwoławczej wyznacza z pośród płatników minister skarbu na wniosek władzy skarbowej II instancji i połowę samorząd gospodarczy.

Zestawiając przepisy, regulujące konstrukcję odwoławczej władzy podatkowej, dochodzimy do ciekawego wniosku. W krajach zachodnich (Francja, Niemcy) rozpatrywanie odwołań należy do organów niezależnych od władz skarbowych, mających w większym lub mniejszym stopniu charakter władz sądowych, przyczem we Francji, gdzie wymiar podatków należy wyłącznie do urzędów skarbowych, odwołania rozpatruje instancja, mająca całkowicie charakter sądów administracyjnych. W przeciwieństwie do tego w krajach bardziej na wschód położonych (Austria, Czechosłowacja, Jugosławia) odwołania rozpatrywane są przez organy, mniej lub więcej ściśle związane z władzami skarbowymi i od nich uzależnione.

Polska dotychczas stała na stanowisku tego drugiego systemu, w którym wymiar powierzony jest komisjom obywatelskim a odwołania rozstrzygały organy, ściśle związane z władzami skarbowymi. Stosownie do projektowanej ordynacji podatkowej Polska przechodzi do zachodniego systemu, a kasując całkowicie komisje szacunkowe, do systemu francuskiego. Konsekwencją tego musi być również zmiana konstrukcji władzy odwoławczej i niezależnienie jej od władz wymiarowych. Przy obecnie dokonywanych zmianach wzory francuskie winny być wzięte pod uwagę. J. K.

KRONIKA GOSPODARCZA

Ze Związku Zawodowego Pracowników Bankowych

W sali Domu Królowej Jadwigi odbyło się walne zebranie członków Związku Zawodowego Pracowników Bankowych i Kas Oszczędności R. P. okręgu poznańskiego. Przewodnictwo powierzono p. Wuttikemu. Na wstępie przemówił prezes zarządu głównego w Warszawie p. Tomaszewski, który wskazał na konieczność zawodowego organizowania się, zwłaszcza w ciężkich warunkach bytu.

Szczegółowe sprawozdanie z czynności zarządu przedłożyli pp.: Jablkowski, jako prezes, Adam Wize, jako sekretarz, i Szwarc, jako skarbnik. W imieniu komisji rewizyjnej wniosł o absolutorium dla zarządu p. Stanisław Mizerski. Ze sprawozdań dowiadujemy się, że Związek zrzesza pracowników instytucji bankowych na terenie miasta Poznania w liczbie 450. Organizacja ta ma własne lokale przy ul. Podgórznej 8. W ożywionej dyskusji przemawiali m. in. pp.: Tuszewski, Wojnicz, Wize, Majorkowski, Cegiela i Wierzbinski.

W wyborach do zarządu weszli pp.: Jablkowski, prezes, Adam Wize, Jan O-

stoński, Felicjan Ornatowski, Kazimierz Szwarc, Jan Olkowski, Adam Szczawik, Stefan Romanowski, Stefan Leszczyński, Henryk Wojciechowski, Bronisław Szwarc, Antoni Pawlicki i Wacław Majorkowski; jako zastępcę wybrano pp.: Adama Wituskiego, Mieczysława Sikorskiego, Tadeusza Schneidera i Wacława Tuliszkiewicza. W skład komisji rewizyjnej weszli pp.: Stanisław Mizerski, Marcin Bandurski, Czesław Paczkowski, Ludwik Mączyński, Lucjan Obarski i Stanisław Łakowski.

Z charakterystycznych przemówień podczas zebrania zasługują na uwagę głosy podniesione w sprawie partyjnego angażowania Zw. Prac. Bankowych, jako organizacji zawodowej na rzecz B. B., podczas wyborów do rady miejskiej. Na cierpkie i sfuszne zarzuty odpowiadał bardzo miękko prezes p. Jablkowski. To też wynik wyborów, w których p. Jablkowski stosunkowo słabą uzyskał większość, był poniekąd ostrzeżeniem na przyszłość. (Kl.)

PRZED TARGAMI POZNAŃSKIMI

(t) W Poznaniu wybudowaną będzie kolonia 100 will. Ze względu na rozpoczynający się na wiosnę sezon budowlany w jednej z najładniejszych dzielnic Poznania ma powstać nowa kolonia stu will budowanych jednocześnie. Wille te będą komfortowo urządzone i budowane według ostatnich wymogów higieny i nowoczesnej techniki budowlanej. W związku

z tem Targi Poznańskie (29 kwietnia do 6 maja 1934) organizują duży dział budowlany, do którego zgłosiło się już wiele firm zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Leży w interesie wszystkich firm tego działu, by zechciały skorzystać z realnych możliwości, jakie udział w Targach Poznańskich w sekcji budowlanej dla nich stwarza, ze względu na wykonanie tego ogromnego obiektu budowlanego.

SPRÓBUJ — NA NASZ KOSZT.
GOLIM
PALMOLIVE

Na każdych 100 ludzi, którzy raz choćby spróbowali kremu do golenia Palmolive, 87 używa go już stale. Stąd nasza propozycja:

Niech Pan kupi dziś jeszcze krem do golenia Palmolive — i po wypróbowaniu połowy zawartości, osądzi jej dobroć. Jeśli Pan nie będzie bezwzględnie zadowolony, prosimy zwrócić nam opróżnioną do połowy tubę, a wypłacimy Panu całkowitą należność.

Krem Palmolive jednoczy 5 niedoścignionych zalet:

- 1) Pieniąc się, rośnie 250-krotnie,
- 2) Zmiękcza zarost w ciągu 1 minuty
- 3) Gęsta, obfita piana nie zasycha na policzku przez 10 minut,
- 4) Zawartość piany podnosi włos do pozycji poirzebnej do golenia,
- 5) Wskutek zawartości olejów oliwnych i palmowych naskórek twarzy staje się miękkie i delikatny

Colgate-Palmolive, Sp. z o. o.
Warszawa, Rymarska 6.

ng 5740

PODATKI I OPŁATY

(p) Opłaty stempłowe w wypadku korzystania przez urzędnika z mieszkania w gmachu państwowym. Ministerstwo skarbu wyjaśniło, że jeżeli funkcjonariusz państwowy obowiązany jest mieszkać w budynku państwowym, to pismo władzy przełożonej, wskazujące funkcjonariuszowi mieszkanie, nie stwierdza umowy, lecz zawiera jednostronne polecenie służbowe i wobec tego nie podlega opłacie stempłowej. Jeżeli natomiast władza, rozporządzając mieszkaniem, znajdującym się w budynku państwowym, oddaje je mieszkaniec do dyspozycji funkcjonariuszowi państwowemu, który sam starał się o zamieszkanie w danym lokalu (nie będąc obowiązany zamieszkać właśnie w tym lokalu, a więc mając prawo zamieszkać gdzie indziej) to dochodzi do skutku umowa najmu. Pismo, stwierdzające tę umowę, podlega opłacie, przewidzianej w art. 88 ustawy o opłatach stempłowych w wysokości 1 proc. W szczególności pismo, podpisane tylko przez władzę, w którym władza przełożona, na wniosek funkcjonariusza, wyznacza mu mieszkanie. (k)

Z KRAJU

(k) Ożywienie w bydgoskim przemyśle drzewnym. W związku ze zniesieniem niemieckich maksymalnych cel przywozu drzewa polskiego, bydgoski przemysł drzewny spodziewa się poprawy warunków eksportu drzewa wyłącznie niemal jednak dla wysokowartościowych gatunków drzewa tartego. Te z pośród tartaków okręgu bydgoskiego, które zdołały na czas zaopatrzyć się w surowiec drzewny, są od początku marca w pełni zatrudnione. Ceny tarcicy „zrastają w ślad za cenami drzewa surowego.

Z ZAGRANICY

(z) Zmiana przepisów importowych w Rumunii. Rumuński Bank Narodowy zaniechał wydawania pozwoleń przywozu towarów do Rumunii na zasadach kompensacyjnych z tych krajów, z którymi Rumunię wiązały układy kontyngentowe, to jest z Polski i z Czechosłowacji. Kompensacja może być zastosowana do tych państw, dopiero po wyczerpaniu przewidzianych umowami kontyngentów importowych.

Z WYDAWNICTW

(w) „Przegląd Gospodarczy“. Zeszyt 6 z dnia 15 marca r. b., zawiera następującą treść: „Przegląd sytuacji“ — E. R.; „Bank Polski w 1933 r.“ — T. Stawiński; „O międzynarodowe porozumienie węglowe (I)“ — Tadeusz Borkowski; „Handel zagraniczny Polski w 1933 r. (II)“ — St. B.; „Druga piatiletka na XVII Zjeździe Partii Komunistycznej“ — Stanisław Glass; „Z gospodarczego położenia dominacji brytyjskich“ — Dr. Stefan Janicki. Poza tem zeszyt zawiera: Notatki, Rynek pieniężny, Rynki towarowe oraz Kronikę.

— W Gdańsku powstało nowe towarzystwo p. n. „The British Tea Company Ltd“ z kapitałem zakładowym 150 tys. guldów, która przejęła interesy b. „Asiatie Trading Corporation“.

Krwawiący krucyfiks we Włoszech

Rzym (KAP). W sprawie niewytłumaczonego zjawiska krwawienia krucyfiksu w szpitalu Oblatów św. Józefa w Asti niedaleko Turynu, ordynariusz miejscowy, ks. biskup Rossi, ogłosił list pasterski, stwierdzający na podstawie orzeczenia sądu duchownego niezaprzeczenie nadprzyrodzony charakter zjawiska. Z listu wynika, że przeprowadzono nawet radijskopijne badania krucyfiksu przez urzędowego radiologa dr. Pechio. Badania te wykluczają możliwość jakiegokolwiek złudzenia. Autentyczność objawów zgodnie, choć przesłuchiwało oddzielnie, pod przysięgą stwierdziło 17 świadków, a mianowicie 7 księży, 6 siostr zakonnych i 4 osoby świeckie.

Cud krwawienia po raz pierwszy zaobserwowano 11 sierpnia. Świadcami cudu były wówczas cztery osoby. Oczywiście świadectwo to dla władz duchownych nie wystarczyło. W dniu 27 września cud jednak powtórzył się, przyczem widziały go inne osoby. Udało się wówczas wezwać dyrektora szpitala, który przebieg cudu skontrolował i kanonika Barosso, który mógł dokonać zdjęcia fotograficznego. Obecnie jeszcze dookoła rany widzieć można skrzep krwi.

Ojciec św. polecił ks. biskupowi Rossi zdać sobie dokładne sprawozdanie piśmienne o cudzie, który można uważać za objaw szczególnej łaski w Roku Jubileuszu Odkupienia.

Bezoczne patrzenie

Wachanie nogami — Słuchanie dłońmi

Czy można widzieć, nie posługując się oczami? Pytanie takie wydawać się może trochę... niedorzeczne. Jednak według zapewnień prof. dr. Jule Romaine'a takie „bezoczne patrzenie” nie jest dla świata medycznego nowością.

Na dowód prof. Romaine przytacza cały szereg wypadków „patrzenia” za pomocą piersi, karku lub dłoni niewidomej osoby.

Wśród przykładów posługiwania się dla „widzenia” innymi zmysłami jak oczy, jest jeden bardzo ciekawy, a dotyczący pewnej kobiety w Szkocji, która aczkolwiek skutkiem ataków nerwowych przejściowo straciła wzrok, mogła jednak odczuwać wszelkie wrażenia optyczne. Przykładając po prostu dłoń do danego przedmiotu, potrafiła doskonale odróżnić kolory zarówno we dnie jak w nocy. Mogła też w ten sam sposób odczytywać pismo ręczne oraz druki i rozpoznawać ilustracje. Charakterystyczny jest przykład szczegół, że dłoń — w roli przewodnika optycznego — równie dobrze zastąpić można było karkiem lub — stopą pacjentki.

Lekarz fracuski dr. Pélétin komunikuje w piśmie fachowym wyniki doświadczeń czynionych z pacjentką cierpiącą na epilepsję. U chorej, skutkiem wstrząsów nerwowych, nastąpiła najwidoczniej dylokacja ośrodków zmysłowych, które skon-

centrowały się częściowo w okolicach jamy brzusznej. Fakt ten objawił się w ten sposób, że pacjentka, która w rezultacie porażenia nerwów ocznych, zupełnie zaniewidziała, mogła najdokładniej „widzieć” przedmioty, czytać pisma itp. skoro one ułożone zostały na jej żywocie. Dalsze eksperymenty wykazały, że aczkolwiek normalne zmysły przestały zupełnie funkcjonować, smak i powonienie u epilepticzki obrały sobie siedzibę w żywocie i końcach palców zarówno u rąk jak i nóg.

Ale nie tylko można widzieć bez oczu, również dobrze można przy słuchaniu obywać się — bez uszu. Pewna kobieta w szpitalu w Bolonji pozostawała nieczuła na najbardziej nawet silne wrażenia zmysłowe, a słuch jej zanikł do tego stopnia, że huk wystrzelonego tuż nad jej uchem pistoletu, nie wywarł na niej żadnego wrażenia. Natomiast najłżejszy szept skierowany do jej dłoni lub spodu stopy, stawał się dla niej zrozumiałym. Za pomocą tychże członków chora mogła też z zamkniętymi i nawet obandażowanymi oczami czytać gazetę, rozpoznawać osoby z otoczenia — za jednorazowym dotknięciem ich — i wykonywać rzeczy, wkraczające już w dziedzinę cudotwórstwa.

Niezbadane siły kryją się w ustroju człowieka! kr.

Klejnoty carskie na stole aukcyjnym

Siedem lat temu wielka część klejnotów carskich zebrana została w Londynie. Z wszystkich części świata przybyli interesanci, którzy najcenniejsze przedmioty nabywali za względnie niskie ceny. Między nabywcami znajdowali się liczni handlarze, którzy obecnie nabyte wówczas klejnoty znowu składają na stole aukcyjnym, nie mogą znaleźć dla nich bezpośrednich nabywców. Największą część klejnotów carskich nabył Emanuel Snowman, jeden z nadwornych jubilerów królowej angielskiej, który je następnie sprzedał prywatnym zbieraczom i księżętom panującym. Także książę Włodzimierz Golicyn, który od szeregu lat prowadzi w Londynie handel klejnotami, wystawił przepiękne okazy z skarbcza carskiego. Pochodzą one częściowo z pracowni nadwornego jubilera carskiego Karola Fabergé i znajdowały się w chwili przewrotu bolszewickiego w drodze do Moskwy. Pewien generał białej gwardji, bliski znajomy sławnego mistrza i wielbiciel jego sztuki, skarby zdołał uratować i umieścić w miejscu bezpiecznym. Klejnoty te wystawione były w Londynie i Paryżu, a teraz zlicytowane będą przez znaną firmę londyńską Chri-

stie. Kolekcja ta obejmuje 87 okazów najwspanialszej roboty jubilerskiej. Są tam wspaniałe rżnięte kryształy górskie, robiące wrażenie napełnionego do połowy wodą wazonu, w której kwitnie bukietek niezapominajek i turkusów i różowych diamentów. Są tam dalej wspaniałe puławy z przeszklonymi malaturami emaljowymi. Jednym z najciekawszych okazów jest złote jajko wielkanocne, które Fabergé w roku 1881 wykonał dla cara. Powłoka z białej emalii czyni je ludzkie podobnym do prawdziwego jajka. Ukryta sprężynka otwierała jajko, w którym znajdowało się żółtko ze złota, z którego przy najłżejszym dotknięciu wyskakiwało kurczak, którego upierzenie składało się z złotych, barwnych piórek. Car Aleksander był tak zachwycony tym kunsztem jubilerskim, że odtąd corocznie podobne jajko zamawiał dla carowej.

Przed pięciu laty Fabergé zmarł na wygnaniu, jako jeden z najbardziej poszukiwanych mistrzów sztuki jubilerskiej. Dożył on jeszcze aukcji klejnotów carskich w Londynie, gdzie był świadkiem jak niejedno z jego arcydzieł przechodziło w ręce goniących za sensacją handlarzy amerykańskich, którzy tymczasem zmuszeni zostali do rzucenia na stół aukcyjny najpiękniejszych swych okazów. W i P.

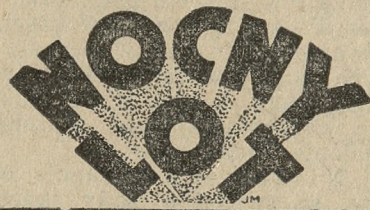

Studentki z Newham College w Cambridge przybyły do Londynu, by wziąć udział w regatach z osadą wiosłarską studentek uniwersytetu londyńskiego. Mimo niesprzyjającej pogody odbywają pilnie treningi.

Wanda Kędziorówna

utalentowana śpiewaczka (sopran liryczny), znana z występów estradowych i z audycji w rozgłośni poznańskiej. Wystąpi w studjo „Polskiego Radja” w Warszawie w dniu 26 bm. o godz. 16.55.

JOHN BARRYMORE HELENA HAYES
CLARK GABLE HOMER BARRYMORE
ROBERT MONTGOMERY MYRNA LOY

już jutro
w piątek, 23 marca premiera
w Teatrze świetlnym
„SŁOŃCE”

Halama i... japoński impresario

W polskim świecie filmowym i artystycznym wielkie podniecenie... Każdy dzień przysparza nowych wiadomości o oryginalnej historii, która wydarzyła się ostatnio w Warszawie. Tembardziej jest ta sprawa interesująca, że związani z nią są Loda Halama i... japoński impresario, przebywający chwilowo w Polsce, p. Shock. A rzecz ma się następująco:

Mianowicie Halama została zaangażowana do odegrania głównej roli kobiecej w filmie „Universalu”, nakręcanym w Polsce, p. t. „Kocha, lubi, szanuje...” W tym czasie przyjechał do Warszawy wzmiankowany wyżej impresario japoński, p. Shock. Urzeczony urodą Halamki, postanowił za wszelką cenę zdobyć ją dla wy-

Dzisiaj w czwartek o godz. 8.30 wiecz. pierwszy gościnny występ

Elektorowicza w IKS-ie

Jak się dowiadujemy, dzisiaj w czwartek, rozpoczyna Witold Elektorowicz swoje gościnne występy w „I. K. S-ie” (Instytut Krzewienia Sztuki) Plac Wolności 14a. Elektorowicz reprezentuje odrębny typ pieśniarza w rodzaju śpiewaków ze stylowych Kabarecików na „Montemartre”. Swym niewielkim głosem operuje z kunsztem akompaniując sobie sam przy fortepianie, finezją interpretacji i wybitną muzykalnością zdobywa audytorjum. Nie ma w sobie nic z poży „Gwiazdora” rewjowego, jest prosty naturalny i dlatego udaje mu się szybko nawiązać bezpośredni kontakt z publicznością.

Specyficzny wdzięk Elektorowicza sprawia, iż piosenek w jego wykonaniu słucha się po raz niewiedzieć który przyjemnością, czy to gdy śpiewa o „małej blondyneczce” czy o „czarnowłosej czarownicy” czy o pani co ma „malowane usta” — malowane brwi! z 5930

Pieśniarz rozumie bowiem wartość słowa w piosence i słowo to opiera na rytmie i melodji.

Utalentowany ten artysta wystąpi dzisiaj w czwartek, piątek i sobotę o godz. 8.30 wiecz. w „IKS-ie” Plac Wolności 14a.

Spodziewać się należy że sala „IKS-u” wypełni się po brzegi kulturalną publicznością Poznania.

Prosimy o wcześniejsze rezerwanie stolików przy kasie „Kawiarni Artystów pod Kaktusem” Plac Wolności 14a. twórci z Tokio. Ofiarował jej wszelkie

sumy, kuśił urokiem podróży do dalekiego kraju, widokami sukcesów... Mówił o scenariuszu filmu, w którym zagra główną rolę. O partnerze, „specjalnie” pono dla niej sprowadzonym do Tokio, najlepszym aktorze japońskim — Sessue Haya. Prosił, przekonywał, błagał...

Halamka... zgodziła się. Nawet dzień wyjazdu do stolicy Japonji został ustalony.

I wtedy powstał skandal. Tow. Film. „Universal”, które krokiem Halamy poczuło się dotknięte, zaczęło starania o niewypuszczenie uroczego „gwiazdy” z granic kraju. Wszelkie zastrzeżenia w biurze paszportowym zostały w mig poczynione... O legalnym wyjeździe nie było mowy...

Przez osoby trzecie rozpoczęły się pertraktacje między Halamą i „Universal”... Ostatecznie stanęło na tem, że Loda natychmiast przystąpiła do gry w filmie „Kocha, lubi, szanuje...”. Kontrakt z „Universal” został potwierdzony na okres dwuletni.

Impresario japoński będzie zmuszony czekać... do kwietnia. W kwietniu bowiem Tow. Film. „Universal” obiecało zwolnić Halamkę... ale tylko na trzy miesiące...

Ile Francuzi wydają na napiwki

Napiwki są we Francji ogólnie rozpowszechnione i przyjęte. Według obliczeń przygodnych statystyków, zarabiający przeciętnie Francuz wydaje rocznie około 1.600 franków na napiwki. Z tej sumy przypada około 100 franków na fryzjera, 900 franków na kelnerów w kawiarniach i restauracjach, 200 franków na listonoszów, reszta na służbę domową, dozorcę etc. Po podsumowaniu wszystkich napiwków w całym kraju, statystyk nasz dochodzi do wniosku, iż roczna suma napiwków we Francji sięga 5 miliardów franków.

On się jąka...

— Czy jest dla mnie list na poste-restante z cyfrą: G. 3.000?
— Nie, jest list z cyfrą: G. G. G. 3.000.
— To ten właśnie, proszę pani, bo on się jąka... (Le Rire)

Najmłodszy pasażer lotniczy

Samolot pasażerski, kursujący na linii Berlin—Moskwa, przewiózł w tych dniach do Gdańska 7-miesięcznego Guntharda Kleina. Rodzice poprosto „wreśli” go lotnikowi w opiekę na lotnisku w Tempelhofie pod Berlinem, — lotnik ułożył go wygodnie w kabinie, wzblił się w powietrze i bez przeszkód opuścił samolot w Gdańsku, gdzie małego pasażera odebrali dziadkowie. 7-miesięczny brzdąc ten odbył więc jako pierwszy w wieku niemowlęcym „samodzielną” podróż samolotem na przestrzeni 460 km. I to w „doskonałej formie”. Swoją drogą — podziwiać można odwagę rodziców jego.

Walne zebranie T. C. L. w Grudziądzu

W czytelni przy ul. Lipowej odbyło się dnia 8. b. m. zebranie koła grudziądzkiego T. C. L. Zebraniu przewodniczył ks. dr. Milik z Poznania. Sprawozdanie ogólne za rok ubiegły wygłosił dyr. Puppel, prezes koła; stan bibliotek i ruch w czytelnictwie, stan kasowy i frekwencję zwiedzających muzeum przedstawił w cyfrach prezosi poszczególnych sekcji. Ogólna ilość książek biblioteki T. C. L. wynosi 8936 dzieł w 9910 tomach; 7213 książek mieści się w bibliotece głównej, reszta we filjach na przedmieściach w liczbie sześciu. Ilość czytelników wyraża się cyfrą 1423, wypożyczeń książek było razem 44586, w czym 1500 wypożyczeń dla młodzieży. Zakupiono 142 nowych książek za cenę 568 zł.

Na Chełmińskim przedmieściu (dzielnica robotnicza) korzystało z biblioteki filjalnej 429 osób, wypożyczeń było 15251. Ruch biblioteczny w Mniszku, Tarpnie itd. był odpowiedni.

Ciekawe szczegóły zapodał ks. dr. Łęga (sekcja muzealna) ze swych badań archeologicznych, przeprowadzonych w Zdrojach, Wdzydze i Rudniku pod Grudziądzem. Badania w Rudniku wykazały trzy okresy osadnictwa z czasokresu około 8000 lat przed Chr. do 1000 po Chr. Na podstawie tych badań wnioskuje ks. dr. Ł., że okolica Rudnika, gdzie przewijała się Prawiśta, była już przed 10000 lat wolna od wód pływających.

Następnie skarbnik rekt. Dominikowski przedłożył sprawozdanie kasowe: dochody wynoszą 8.789 zł a rozchody 10.350; deficyt pokryty został z nagromadzonych rezerw. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono zarządowi i komitetowi jednogłośnie absolutorjum. Następnie wybrano nowy komitet, składający się z 9 członków; do zarządu weszli dyr. Puppel — prezes; ks. dr. Łęga zastępca; insp. Ossowski — sekr., rekt. Dominikowski — skarbnik. Ks. dr. Milik zabierając głos, stwierdził ożywioną działalność placówki grudziądzkiej.

Dnia następnego odbyło się na tej samej sali pod przewodnictwem ks. dr. Milika zebranie prezesów i bibliotekarzy kół T. C. L. z 4 powiatów z udziałem około 40 delegatów, którzy przedkładali sprawozdania z swej działalności. Na terenie pow. świeckiego istnieje 40 bibliotek. W okręgu chełmińskim istnieje 17 bibliotek; liczba czytelników wynosi 799, wypożyczeń było 26298. Okręg lasiński liczy 11 kół; wypożyczeń było 4828, w czym 3200 w mieście Łasinie. Koło posiada 800 zł. gotówki. Dalsze sprawozdania wykazały, że wszędzie zabrano się mimo kryzysu finansowego z zapałem do pracy oświatowej, za co ks. dr. Milik złożył obecnym podziękowanie. Po swym referacie na temat „Ożywienie bibliotek nowymi metodami pracy oświatowej“, solwował ks. dr. Milik zebranie.

Reklama

— Przekroczył pan przepisową szybkość, robiąc 60 km. na godzinę. Muszę z panem spisać protokół.

— Panie wachmistrzu, czy nie mógłby pan dodać jeszcze kilku kilometrów? Chciałbym sprzedać moje auto!

(Le Rire)

SPORT

Hokej

Zarząd K. H. „Lechia“ komunikuje swym graczom, że ze względu na wyjazd drużyny do Królewca na turniej który odbędzie się w dniach od 20 do 27 maja rb., intensywne treningi odbywają się we wtorki i piątki o godz. 16 na boisku przy ul. Fr. Ratajczaka, (kom)

Lekka atletyka

Ogólnopolski bieg na przelaj organizowany przez poznańskiego Sokola odbędzie się w drugie święto Wielkanocy o godz. 12.30. Start i meta na boisku Sokola przy Drodze Dębińskiej. Zgłoszenia przyjmuje się jeszcze do dnia 26. m. pod adresem Małe Garbary 8, m. 22. Chcąc zapewnić sobie dobre miejsce na starcie nie należy zwlekać ze zgłoszeniem. (kom)

Pierwszy bieg na przelaj w konkurencji drużynowej urządza „Warta“ o godz. 12. Start i meta na boisku „Warty“. Zgłoszenia do sekretariatu klubu, tel. 18-43 Al. Marcinkowskiego 26. (kom)

K. S. „Warta“ organizuje od 16 kwietnia na boisku własnym przy ul. Rolnej kurs lekkoatletyczny dla pań. Sekretariat udziela informacji oraz przyjmuje zgłoszenia. (kom)

Heljasz zaproszony został na 1 lipca do Berlina, gdzie ma wziąć udział w zawodach organizowanych przez „Charlottenburger Sport-Club“. W dalszym ciągu P. Z. L. A. bierze pod uwagę jego start na mistrzostwach Anglii w dniach 13 i 14 lipca. (ig)

Piłka nożna

Rozgrywki klasy A Pozn. OZPN rozpoczynają się w niedzielę. W roku bieżącym nie wyłonią one mistrza okręgu i żadne kluby nie spadną do niższej klasy, ponieważ postanowiono, aby mistrzostwa okręgowe decydowały się na wiosnę. Pierwsza ich kolejka odbędzie zatem na jesieni, a druga w marcu 1935 roku. Obecnie chodzi tylko o wyłonienie klubu, który wejdzie do spotkań międzyokręgowych i ewentualnie do dalszych walk o miejsce w lidze. — W niedzielę przewidziane są cztery mecze, a z nich tylko jeden w Poznaniu

ni u pomiędzy „HCP“ i „Sparta“ o godz. 11 na boisku pierwszego. Sądząc z dotychczasowych wyników, liczyliby się należało raczej ze zwycięstwem gospodarzy, którzy wydatnie wzmocnili swą drużynę i mogą wogóle odegrać poważną rolę, natomiast „Sparta“ przedstawia się nieco słabiej, lecz jest znana z ambicji, to też nie trudno u niej o niespodzianki. — W Lesznie o godz. 11 miejscowa „Polonia“ będzie miała trudne zadanie z rezerwami „Warty“ i powinna im normalnie biorąc ulec. — W Ostrowie o godz. 15 zapowiada się bardzo ciekawa walka pomiędzy dobrym „OKS“ i ambitnym, sympatycznym zespołem leszczyńskiego „Sokoła“. Trudno tu stawić jakieś horoskopy ze względu na brak konkretniejszych danych. — Wreszcie w Kościanie o tej samej porze poznańska „Legja“ ma za przeciwnika „Unję“, która jest nieco ponoc przetrenowana, dlatego też raczej liczyć się należy ze zwycięstwem mistrza POZPN, posiadającego również wzmocniony zespół.

Pięściarstwo

Do mistrzostw Europy w Budapeszcie zgłosili pełne składy następujące państwa: Niemcy, Polska, Rumunia, Węgry i Włochy. Austria przysłała 6 zawodników, Norwegia i Szwecja — po 4, oraz Łotwa — jednego. Spodziewane są jeszcze meldunki: Anglii, Czechosłowacji, Danji, Finlandji, oraz Irlandji.

Różne

Audycja sportowa, odbyła się w Polskim Radjo. Równocześnie we wszystkich rozgłośniach urządzono zebrania informacyjne z udziałem przedstawicieli władz, związków sportowych i prasy. (wz)

Tennis

Mistrzostwo Stanów Zjednoczonych w hall zdobył Lester Stoeffen, bijąc w finale

Mangina, 6:1, 8:6, 6:4. W poprzednich kołach nowy mistrz pokonał takie rakiety jak Shields, Wood i Lott. W podwójnej panów zwyciężyła para Stoeffen — Lott.

RADJO

Piątek, dnia 23 marca 1934 r.

Poznań (346 m) 13.00 płyty; 14.02 giełda; 17.50 skrzynka rolnicza; 19.20 „Dokąd jechać w święto?“, 22.45 płyty.

Warszawa (1415 m) 7.00 audycja poranna; 12.05 koncert orkiestry mandolinistów Wojsk. Przyp. Pocztowego; 15.40 pieśni w wykonaniu Romany Liljan; 16.00 jazz 2 fortepiany w wyk. H. Warsa i Leona Boruńskiego; 16.20 zespół revellersów kobiecych „Te 4“; 16.40 „Przegląd wydawnictw“; 16.55 płyty; 17.10 koncert kameralny w wyk. J. Zaleskiej (fort.) i Z. Ossendowskiej (skrzypce); 17.50 „Z teorii i praktyki rolniczej“ — wygl. p. Stanisław Sadkowski; 18.00 odczyt pt. „Realizacja nowych programów w pierwszej klasie gimnazjum“ — wygl. p. wiz. Stanisław Seweryn; 18.20 „Szarada płytowa“; 19.20 „Dokąd jechać w święto?“; 19.25 feljton aktualny; 19.40 wiadomości sportowe; 19.43 komunikat śnięgowy z Krakowa; 19.47 dziennik wieczorny; 20.00 „Myśli wybrane“; 20.02 pogadanka muzyczna; 20.15 koncert symf.; wyk.: Orkiestra Filharm. pod dyr. Nordio oraz solista; w przerwie „U stóp kwadrygi“ — wygl. Stanisław Ryszard Dobrowolski (feljton literacki); 22.40 muzyka taneczna z dancingu „Bristol“.

Programy zagraniczne: Moskwa (Stalin): 12.25 „Faust“ — opera Gounoda; Bukareszt: 20.00 koncert symf.; Oslo: 20.00 „Ptasznik z Tyrolu“ — opt. Zellera; Londyn Regional: 20.55 „Cyrulik sewilski“ — opera Rossiniego (akt 3); Rzym: 21.00 koncert symf. pod dyr. Respighiego; Paryż (Radio Paris): 21.45 „Lucja z Lammermooru“ — opera Donizettiego; Londyn Regional: 22.00 koncert muzyki współczesnej.

APOLLO

NIEZWYKLE
EMOCJONUJĄCY
SENSACYJNY
FILM

Od piątku, 23 marca

ZGUBNY CZAR

z MIRIAM HOPKINS

w roli głównej

SEANSE 5, 7 i 9

METROPOLIS

OD PIĄTKU
23 MARCA

OSZUKANA
ZDEPTANA
ZŁAMANA

SHAŃBIONA

WIELKI FILM WSPÓŁCZESNY OBYCZAJOWY

z HELENĄ TWELVETREES
i BRUCE CABOT

ng 5760/1

SEANSE 4,30 6,30 8,30

Koncert muzyki religijnej

W poniedziałek, 26. bm. o godz. 20 odbędzie się w auli Uniwersytetu Pozn. wielki koncert religijny. Na program koncertu składają się następujące utwory: Jan Pieterszon Sweelinck (1562—1621) „Warjacje na organy“, St. S. Szarzyński (1700) „Jesu spes mea“, koncert na sopran, chór żeński, 2 skrzypiec, wiolonczelę i organy, — Giacomo Carissimi (1604—1674) „Jephte“, oratorium na głosy solowe, chór i orkiestrę, — Al. Guilman (1834—1911) „Symfonia d-moll“ op. 42 na organy, — A. Dvorzak „Stabat Mater“ na głosy, chór i orkiestrę.

Wykonawcy: chór i orkiestra symfoniczna Państw. Konserwatorium Muzycznego w Poznaniu, dyryguje prof. Wł. Raczkowski, soliści: Józef Pawlak, p. Romuald Kaźmierczak i p. Stanisław Ślusarek (organy), p. Halina Raczkowska, p. Helena Strońska i p. Marja Badyńska (sopran), p. Janina Jabłońska (alt.), p. Zbigniew Wejchert i p. Adam Gruszczyński (tenor), p. Wiktor Chruszczyński i p. Feliks Koska (bas).

Bilety w cenie zł 2, 1 oraz dla młodzieży po 50 gr w przedsprzedaży do nabycia w kancelarii Państw. Konserwatorium Muz. przy ul. Wrocławskiej 16 w godzinach pomiędzy 11—13.

Wiosna i krajoznawstwo

najciślej się zespala. Nie tracić sposobności! Każdą niedzielę wyzyskać należy! Dla radości idącej z budzącej się przyrody, którą chłona oczy i dusza — dla szerokiego zdrowego ruchu, pomnażającego siły ciała i duszy.

Pol. Tow. Krajoznawcze daje sposobność każdej niedzieli do poznawania pięknej ziemi naszej.

Tej niedzieli prowadzi prof. Kilariski na palmową wędrowkę brzegami najpiękniejszych naszych jezior. Zbiórka dworez główny o 8.05. Ojdzad Ludwikowo 8.25. Powrót Poznań 13.36. — Członkowie r. 1934 udział wolny, goście 50 gr. na rzecz Towarzystwa. — Wpisy Księgarnia św. Wojciecha i Targi. Telefon 34-49.

W sobotę wieczór utworów Franciszka Schuberta

Z cyklu tegorocznych wieczorów muzycznych urządzanych staraniem Pozn. Towarzystwa Oratoryjnego zasługuje na szczególną uwagę wieczór poświęcony wyłącznie utworom genialnego kompozytora Franciszka Schuberta, który odbędzie się w sobotę dnia 24 marca 1934 r. wieczorem o godz. 8-mej w sali koncertowej św. Marcina.

Do wykonania programu zaproszeni zostali znani poznańscy artyści pp. prof. Nadzieja Padlewska (fortepian), Witold Łuczyński (śpiew), Tadeusz Szulc (skrzypce), Jan Rakowski (wiola), M. Rozmarynowicz (wiolonczela), A. B. Ciechański (kontrabas). Oprócz utworów solowych na fortepian i śpiew usłyszymy jedną z najwartościowszych kompozycji kameralnych, „Forellen Quintett“ na fortepian, skrzypce, wiolę, wiolonczelę i kontrabas.

Bilety w cenie 1,50 zł do nabycia w firmie A. Szrejbrovski, ul. Gwarna 20.

TEATRY

Wielka rewja w Teatrze Wielkim

W uzupełnieniu poprzednich naszych notatek zwracamy uwagę na szczegóły w afiszach, zapowiadających wielką rewję p. t. „To, co się komu podoba“, jaka urzędza w sobotę, 24 bm. o godz. 8 w Teatrze Wielkim zespół artystów opery i operetki poznańskiej. — Będzie to naprawdę atrakcja, można śmiało powiedzieć dotąd w Poznaniu niewidziana oraz pierwszorzędną rendez-vous świata towarzyskiego. W rewji biorą udział wszyscy artyści z siłami czołowymi na czele. Na godne przyjęcie gości przygotowują poznańskie zakłady ogrodnicze udekorowanie widowni i sceny zielenią i kwiatami w sposób dotąd niewidziany, a uzupełnieniem wiosennego tego nastroju będzie nasycenie atmosfery teatralnej najwybredniejszemi wyrobami najnowszej perfumerji, w czym znów biorą udział miejscowe fabryki wyrobów kosmetycznych. Sprzedaż biletów w firmie A. Szrejbrovski, ul. Gwarna 20 w pełnym biegu; zaleca się więc wczesne zaopatrzenie się, aby nie ominąć rzadkiej okazji ujrzania niebywałego widowiska.

Z Teatru Polskiego

Dziś i jutro dwa ostatnie przedstawienia wybornej komedji Adama Grzymały - Siedleckiego „Czwarty do bridge'a“. W sobotę popołudniu dla uczęcej się młodzieży „Zemsta“ Fredry po cenach od 25 gr. do 1 zł; wieczorem premiera najnowszej komedji St. Kiedrzyńskiego „Ten i tamten“, która w Warszawie zdobyła rekordowe powodzenie. W niedzielę popoł. po cenach znizonych premiera bajki dla dzieci J. Warneckiego „Dwanaście godzin przegód“ w nowej pięknej oprawie Z. Szpingera.

Do naszych Czytelników

w Żninie, Wągrówcu, Nakle, Wyrzysku, Kejny i Janowcu nowa niespodzianka

We wtorek 20. bm. wyjechał Teatr Narodowy z Poznania na objazd artystyczny i grać będzie w wyżej wymienionych miastach przemiał komedję w 4 aktach Pawła Armenta p. t. „Miłość wszystko przebacza“.

Komedja ta nieznaną na prowincji będzie prawdziwą uczną dla teatromanów spragnionych sztuki nowoczesnej. Skrzy się wprost od dowcipów w dobrym tonie. Przebawne sytuacje i miła treść sztuki stawiają tę niefrasobliwą komedję w rzędzie komedji, które zdobyły rekord powodzenia w świetle kinkietów. W głównej roli kobiecej zobaczymy utalentowaną artystkę Lalę Sroczyńską, pozostałe role obsadzone są dobrze znanymi publiczności na prowincji artystami z pp. Blanką Orszańską, Józefem Andrzejewskim, Władysławem Przebińskim, Józefem Klejerem i Zbigniewem Szczerbowskiem na czele. Teatr Narodowy pragnąc zaprezentować publiczności jak najpiękniej swoją ostatnią premierę, przywozi kompletne dekoracje z własną elektryfikacją sceny, dzięki czemu całość będzie naprawdę artystyczna. — Redakcja naszego pisma uzyskała dla swoich Czytelników 20 proc. zniżki na powyższe przedstawienie. Czytelnicy pragnący skorzystać z okazji nabycia biletów po ulgowej cenie, zechcą wyciąć kupon ulgowy, znajdujący się poniżej, a miejscowa przedsprzedaż biletów wyda na podstawie tego kuponu żadaną ilość biletów po ulgowej cenie.

TEATR NARODOWY

Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 21

20% zniżki

na komedję p. t.

„MIŁOŚĆ WSZYSTKO WYBACZY“

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

— **St. K. Oborniki.** Trzeba wnieść podanie o zwrot, i ewentualnie odmowę zażalenie. (K)
 — **P. M. Mielcarek.** „Narodowiec”, Lens, rue Emile Zola. — „Wiarus Polski”, Lille, rue des Châteaux. (K)
 — **P. Biedermann.** Była to ogólna obniżka emerytur państwowych. (K)
 — **P. L. Kowalczykowa.** Dla niniejszego wypadku przewidziana jest waloryzacja na 15% równowartości. Należność razem z odsetkami wyniosłaby więc 53,90 zł. Ze względu na słuszność możnaby jednak przyjąć wyższą stopę waloryzacyjną, w miarę ważności do 100 procent równowartości. (K)
 — **S. S. W. 10.** Morges w Szwajcarii. (K)
 — **Dla stałego Czytelnika 100.** Należy wykupić świadectwo przemysłowe i opłacić podatek obrotowy. Specjalnego szpitala dla sierot niema w Poznaniu. (K)
 — **F. St. Nie miała.** (K)
 — **Kaem.** Do Zarządu m. Gdyni, lub do magistratu tego miasta, gdzie Pan chciałby osiąść. (K)

— **M. F. Leszno.** W ustawie o podatku od lokali w art. 3 punkt 2, mowa jest o „budynekach fabrycznych, przeznaczonych na cele przemysłowe”, jako nie pod-

Czytajcie i prenumerujcie tygodnik

„Wielka Polska“
organ młodych narodowców

Prenumerata miesięczna 35 gr, kwartalna 1 zł, roczna 3 zł 60 gr.
Cena numeru — 10 groszy
Konto P. K. O. — 205.471
Do nabycia we wszystkich kioskach i księgarniach.
zg 5 751

KAPELUSZE wiosenne damskie i męskie
Nowości sezonowe w wielkim wyborze poleca
TOMÁSEK - Poznań, Poczta 9
Jedyny i specjalny magazyn i wytw kapeluszy. Reperacje tanio i akuratnie.

legających opodatkowaniu; natomiast ustawa nie wspomina o lokalach na ten cel przeznaczonych. — Składka od normy najniższej 6 zł tygodniowo. (K)
 — **P. K. Lechinger.** Prawo do zasiłków nie przysługuje Pani, natomiast ma Pani prawo do zwrotu połowy składek. Należy w ciągu roku wnieść podanie. (K.)

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:
Na Chleb św. Antoniego: M. i F. Z. dla najbardziej potrzebujących jako 10-proc. od wygranej w 2 kl. Loterii Państwowej, 3 zł.
Na ochronę dzieci rodzin bezdomnych na Komandorji: H. St., Inowrocław 3 zł. Razem z poprzednio pokwitowanymi 26 zł.

Na ognisku na „wesolem miasteczku“ im. śp. ks. prof. Masłowskiego: H. St., Inowrocław, 2 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 20,50 zł.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Zbyteczny wyjazd zagranicę! Zbyteczne używanie zagranicznych wód mineralnych i soli przeczyszczających. — Lepsze mamy w kraju! **WODA GORZKA MORSZYŃSKA I NATURALNA SÓL MORSZYŃSKA** są lekami w schorzeniach żołądka, jelit, wątroby i nadmiernej otyłości. Do nabycia w aptekach i drogerjach. ng 5263

KAPELUSZE WIOSENNE

zakupują Panie najkorzystniej w znanej firmie
Pg 3 140-9,84
T. LUDWIG POZNAŃ
Szkolna 9.

Praktyka lekarska

wraz z mieszkaniem, po lekarzu dobrze zaprowadzona, w najlepszym punkcie Poznania zaraz do objęcia. Oferty Kurjer Poznański pod zg 5926

Kafle do pieców

korzystnie w wielkim wyborze poleca:
Gustaw Glatzner Poznań, ul. Jasna 19
Telefon 65-80 i 63-28 Składnica: Kraszewskiego 10

Dla emerytów

PARCELE

pod budowę domów mieszkalnych (miejscowość letniskowa, zdrowa, okolica śliczna), dla przemysłu i handlu parcele pod budowę fabryk, składnic pp. (miejscowość graniczna, kolej do Niemiec, żegluga Warta) ma po bardzo niskich cenach do oddania dg 1299

Magistrat Międzychód n/Warta.

Kafle w różnych kolorach

skawiańskie i łódzkie
Wyroby szamotowe stale na składzie
STEFAN PEŁCZYŃSKI — Poznań
Dworzec Towarowy, ul. Towarowa
Tel.: 76-05 i 76-56

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.
Dyrekcja ZACHODNIO-POLSKIEGO TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO MIEJSKIEGO w Poznaniu podaje niniejszym w myśl art. 15 — 21 oraz 50 Rozp. Prezyd. Rzpl. z dnia 27. 10. 32 r. (Dz. U. R. P. nr. 91, poz. 812) do publicznej wiadomości, że niżej wymienione zabudowania nieruchomości miejskie wraz z przynależnościami, przynoszące trwałe dochód czynszowy, celem ściągnięcia zaległości z udziałem przez Towarzystwo długoterminowych pożyczek hipotecyjnych, będą sprzedane przez pierwszą wzgl. drugą publiczną licytację na podstawie Rozp. Prez. Rzpl. z dnia 27. 10. 32 (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 812) w kancelarii not. Dr. Jana Sławskiego w Poznaniu, ul. Rzeczypospolitej 1.

właściciel nieruchomości (dłużnik)	księga hipoteczna przechowywana w Sądzie Grodzkim	Nieruchomość położona	Cena wywołania	Wysokość rękomi	Dzień i godzina licytacji	Nieruchomość obciążona pożyczką Towarzystwa (kwota nieumorzona)	Uwagi:
Władysław i Prakseda z Tarasów Lukomscy	w Śremie Śrem tom VI wykaz 292	w Śremie Rynek 11 (6)	100.000,—	7.000,—	17 maja 34 r. godz. 11	34.650,— zł. w zł.	Pierwsza licytacja
Stanisław Piotrowski	w Poznaniu Poznań-Chwaliszewo tom III, wykaz L. 58	w Poznaniu Chwaliszewo 49	62.500,—	12.000,—	18 maja 34 r. godz. 11	47.920,— zł. w zł.	druga licytacja

Przystępujący do licytacji winni złożyć uprzednio w kasie Towarzystwa wymienioną w rubryce piątej rękomię w gotówce lub papierach wartościowych, mających wedle obowiązujących przepisów bezpieczeństwo publiczne. Osoby trzecie, które wniosły pozew o zwolnienie od egzekucji całości lub części wymienionych nieruchomości i uzyskały zawieszenie postępowania egzekucyjnego, wzywa się, by wykazały to najpóźniej w licytacji, a przed wezwaniem do czynienia postępień, inaczej prawa ich nie będą przeszkodą licytacji i nabywca uzyska prawo własności. Akta hipoteczne i postępowania egzekucyjne przeglądane można w biurze Towarzystwa (ul. 27 Grudnia 8), gdzie w godzinach urzędowych udziela się wszelkich wyjaśnień i informacji; nieruchomości oglądać można w ciągu ostatnich 7 dni przed licytacją, codziennie od 8 do 18, z wyjątkiem niedziel i świąt. ng 5703

Łóżka żelazne

Łóżka wyścielane
Umywalnie kompletne
Wyżymaczki do białizny
Magie demowe
Wanny do prania
Drabki domowe
Karnisze do okien
Kuchnie westfalskie
Piece, rury i kolana
poleca korzystnie
JAN DEIERLING
skład żelaza
Poznań, Szkolna 3
Tel. 35-18 i 35-43.
Pg 3 644-12,85

PRZEDSIĘBIORSTWO połączone z fabryką wyrobów metalowych z kompletnym urządzeniem maszyn i gotowym towarem. z powodu zmiany stosunków sprzedam. Poważne oferty Kurjer Pozn. zg 5928

Drutownia Poznań
FABRYKA SIATEK PŁÓTÓW i WYROBÓW DRUCIANYCH
SPECJALNOŚĆ: KOMPLETNE OGRÓDZENIA I USTAWIENIEM
POZNAŃ, ul. św. Marcina 45a
TEL. 2401.
dg 1251

Dziecięca Konfekcja

S. KACZMAREK
UL. 27 GRUDNIA 20
dg 1 204

NIEMA URODY NI ZDROWIA!

bez dobrych zębów Karlewicz, dentysta, Podgórna 4.
Pg 2 516-41 96

Podróżujący, odwiedzający kolonjaliki

w województwie poznańskim, względnie pomorskim, poszukiwany przez firmę importową. Zgłoszenia: „Polrek” — Poznań, Pl. Wolności 17 pod „Podróżujący”. ng 5759

LICYTACJA WINA.

W piątek, 23 marca i dni następane sprzedaję w dalszym ciągu w lokalu publicznych licytacji przy ul. Wronieckiej 4 z polecenia i na odpowiedzialność zainteresowanych najwięcej dającym za gotówkę:
wino czerwone „Vin Rouge”, Reńskie Deidesheimer-Riesling, Hiszpańskie Malaga-Golden oraz węgierskie wytrawne. Pg 3652-12,80

Brunon Trzeciak

zaprzys. i ustanowiony rzeczoznawca i aukcjonator na Woj. Poznańskie, ul. Wielkie Garbary 34. Telefon 21-26 i 31-75.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1811
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

1. KAMIENICE

Kamienice
trzy składy, piekarnia korzystnie sprzedam. Wł. Śmiśniewicz, Sroda. zdg 35 674

Kamienice
sprzedam tanio za gotówkę. Pośrednicy wykluczeni. Liberska, Jarocin, św. Ducha 3. zdg 37 250

Kamienice
blisko centrum Poznania sprzedam. Wkład 80 000, dochód 16 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 358

2. PIENIĄDZ

Wspólnik
cichy lub czynny do poważnego przedsiębiorstwa przemysłowo-handlowego Poznaniu, kapitałem od 50 000. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 36 847

Poszukuje
pożyczki 4 000, 12 procent lub stałą posadę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 37 426

Pożyczki
2 do 3 tysięcy zł na dogodnych warunkach poszukuje się. Oferty Kurjer Poznański zdg 37 371

3. LETNISKA i UZDROWISKA

Samotnym
— chronicznie chorym — stały pobyt tanio. Sanatorium „Salus” Kraów. zdg 5 705

4. OSOBISTE

W. S. H.
Która koleżanka pomoże paniencie z pierwszego roku przygotować się do egzaminu. Gwarna 9, l. lewo. zdg 37 638

6. OŻENKI

Blondynka
lat 23, wesolego usposobienia, pracująca umysłowo, pozna pana od lat 26—32, zrównoważonego na stanowisku. Oferty poważne, nieanonimowe do Kurjera Poznańskiego zdg 37 167

Nauczycielka

lat 38, panna religijna, gospodarna, dobrego charakteru, z majątkiem 12 000 zł pragnie dla braku znajomości poznać pana w odpowiednim wieku w celu matrymonialnym. Oferty Kurjer Poznański zdg 37 621

7. SPRZEDAŻE

Narzędzia
szrotkarskie korzystnie sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 36 818

Wózek
dziecięcy — głęboki, bardzo dobry sprzedam, Mostowa 4, m. 9. zdg 37 042

Drut kolczasty
nieużywany jak nowy nadszedł. Roman Gruszczyński, Przemysłowa 22. zdg 37 170

Restauracja

bezkonkurencyjna rynku, koncesja, salka, mieszkanie sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 37 254

Nowości wiosenne
Torebki, parasole, walizy Czysta, Szkolna 11.
Pg 3630-12,50

Kurtki
futrzane od 75, lisy srebrne — wielki wybór, tanio. Łajewski, Gwarna 20. zdg 37 252

Jadalnia
elegancka okazujecie tanio. Stolarska, Bukowska 9. zdg 37 606

Sypialnia
nowoczesna lustro kanapa, fotele. Wrocławska 19 — 6. zdg 37 506

Skład
kolonjalny mieszkaniem, magłem, towarem, godz. 5—7, Strzaiowa 7. zdg 37 504

Szafę
lustrem tanio. Adres Kurjer Poznański zdg 37 503

Wózek
dziecięcy głęboki, Koszuta, Madalińskiego 8, front. zdg 37 501

Fortepian
sprzedam w bardzo dobrym stanie, piękny dźwięk. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 37 494

Maszyna
krawiecka Singera tanio. Słowackiego 20, m. 10. zdg 37 574

Regaly

oszlone wszelka branża korzystnie oddam. Św. Marcina 68. zdg 37 490

Radjoaparar
oryg. „Telefunken” z głośnikami na prąd stały. Adres Kurjer Poznański zdg 37 484

Kolonjalke
mieszkaniem, towarem, centrum sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 37 482

Skład
tytoniu i papieru przy św. Marcynie sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 37 469

Cylindry
Rekord i Robus, igły i przybory. Maszyny okragle i saneczkowe — stale na składzie. W. Gierczyński i S-ka, Poznań, — św. Marcina 13. zdg 37 205

Meble
najtaniej J. Baranowski Poznań, Podgórna 13. Pg 3086-23,59

Meble
najtaniej, gwarantowane, dogodne warunki tylko Fabryka Mebli, Rynek Śródecki. zdg 36 852/3

Sprzedam tanio
willke 5 pokojowa, stajnia, ogród 16 000 oraz pięknie położone mniejsze parcele. Osiecki, Mostowa 2, inform. 2—4. zdg 37 641

Materace

tapczany łożka metalowe, kupicie tylko nasze znane pierwszorzedne wyroby, każdy materac zaopatrzony w znak fabryczny „Matra” srebrzyni stalowe. Poznań, Dąbrowskiego 142. Pg 3335/6-54.73/4

Pianina Bettinga
najlepsza jakość, ceny najniższe, długoterminowe spłaty. Dostawa wprost z fabryki fortepianów i pianin, Leszno oraz Poznań, Rajtajska 28. dg 1298

Platformę
konia, Dąbrowskiego 70. zdg 37 568

Kłosk
śródmieściu sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zdg 37 602

Cheesz dobrze i tanio kupic porcelane
to tylko wprost się udać do Hurtowni Porcelany, Wroniecka 24, (podwórce). zdg 37 648

Drogerje
perfumerie Poznań sprzedam lub zamienie. Powód: choroba. Oferty Kurjer Poznański zdg 37 646

Wielka wysprzedaż antyków
salony, jadalnie, serwantki. Serwis obiadowy Kopenhaga, wiele innych. Wielki wybór obrazów Flasiński, Woźna 9. Pg 3348-54.162

Gramofony
płyty, mechanizmy, reparacje. — Ceny nizinne. F. Balań, Poznań, Woźna 12. Pg 2560-8.40

Złoto

srebro, brylanty kupuje i sprzedaje. „Occasion”. Aleje Marcinkowskiego 25. zdg 35 836

Drzewa owocowe
alejowe, ozdobne i róże polecają Szkolki Drzew Jeske, Jelonek, p. Złotniki k/Poznań. tel. 3 Filja i sprzedaż detaliczna: Poznań, ulica Szczanieckiej. Cenniki na żądanie. Pg 3136-9,54

Ariel
motocykle, części zapasowe, wysylaja generalni zastępcy Scott Pawłowski, Lwów Akademicka. Pg 3139 72.17

Maszyny
pisaćce i liczące, powielacze. Przybory, meble i sprzęty biurowe, naprawy, remonty, przeróbki. Skóra i S-ka, Aleje Marcinkowskiego 23. Pg 3 334-10.47

Kapełusze damskie Jan Sozański
Duży wybór. — Hurtownia, St. Rynek 84, wejście Zamkowa 6. Pg 3340 11.3

Centrala Mebli
Wielka 26, poleca meble po cenach najniższych. Pg 3341-11.11

Plac
budowlany 1 900 m kw. tuż przy głównej ulicy sprzedam. Garmannówna, Poznań, Górna Wilna 92. zdg 37 634

Ogródek
działkowy blisko stadionu, altana, dużo róż, drzew owocowych, truskawk, kwiatów sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 635

Kapelusze
ostatnie nowości najtaniej
Ceglowski, ulica Pocztowa 5, zdg 87 526

Lampy alabastry
lustra — stoly — zyrandole — biurka najtaniej Dom Komisowy, Wroniecka 6/8, zdg 87 493

Meble
najtaniej u Bakosia
ul. Wenecka 1
Most Chwaliszewski przy krzyżu, zdg 87 492

10 tanich dni przedświątecznych kieliszki — szklanki — talerze — kompotjery — serwisy kawowe F. C. Ratt
27 Grudnia 4, I. p. zdg 87 628

Pies
szlachetny doga 6 miesięcy stary, metryka pochodzenia korzystnie na sprzedaż. Majetność Ujejno, poczta Środa, zdg 87 344

Motor
6 KM 8-rotownik korzystnie sprzeda Górczyńska 36, zdg 87 416

Na domek
parcela Ławicy zamienie skład papieru, papierosów, centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 419

Bufet
składu lub restauracji i lodówka dla rzeczniatwa. Rozlewnia piw, Staszka 23, zdg 87 425

Platformę
100 centnarów sprzedam. Preiss, Kościelna 44, zdg 87 428

Eleganckie
palto, damski płaszcz. Przewodnia 10, m. 1, zdg 87 409

Pianina
od 350, Górna Wilda 78, skład, zdg 87 438

Wózek
dziecięcy, nowoczesny granat, sprzedam. Grobla 19, m. 9, zdg 87 433

Zakład fotograficzny
środmieście Poznania, trzypokojowe mieszkaniem tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 87 461

Singera
damska, sprzedam. Drużbackiej 1, mieszkanie 4, zdg 87 465

Parasole, torebki, walizy
najtaniej Cysz, Szkolna 11, Pg 8643-12.59

Fortepian
luksusowy wiedeński krzyżowy okazynie spiesznie, lub zamienie na pianino krzyżowe, dopłata. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 372

Śniadania
wyszynkiem, najruchliwsza ulica Poznaniu 2.000.— półwiejska 37, m. 7, zdg 37 366

Piec
kapielowy, gazowy okazynie sprzedam. Spokoina 16, m. 13, zdg 37 863

Wanna
lustra i lampy używane tanio.— Ratajczaka 27, m. 5, zdg 37 357

Okazyjnie
pokoje mekie jadalnie, sypialnia, Podgórna 6, magazyn mebli, zdg 37 356

Skład
towarów krótkich zaraz sprzedam korzystnie. Józefowska, Kramarska 24, skład 5, zdg 37 351

Płot
słupki, siatka żelazna 200x3 sprzedam. Patrona Jackowskiego 25, m. 7, zdg 37 855

Motocykl
Rudge, Pietrowski, Jeznicka 4, zdg 37 332

Skład
kolonialny, dwa pokoje, kuchnia, sprzedam zaraz. Adres Kurjer Pozn. zdg 87 510

Ekspresso
12 ltr., mało używany, 24 puhaży do lodów sprzedam. Obejrzed od 4-7. Aleje Marcinkowskiego 27, m. 8, zdg 37 547

Parcelle pod wille, domy najzdrowszych
dzielnice Poznaniu sprzedam, oraz wielki wybór majątków. Informacje telefon 16-89, zdg 37 540

Okno
żelazne 265x190 sprzedam. Rybaki 28, portier, zdg 37 530

Lisy
srebrne, patagońskie, modernizacja futer, Ratajczaka 26, pierwsza, zdg 87 518

7 mórg
metr kwadratowy 2 złote, 10 minut od Deba z powodu porzucenia majątkowego sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 87 521

Wózek
sportowy z bułką tanio. Nowy Rynek 5, skład, zdg 37 560

Restauracja
w rynku, najlepsze miejsce Poznania, bardzo tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 37 555

Alfa, Szkolna 10
narożnik Jaskółcej, zdg 37 589

Biżuterja — Puderniczki
Papierośnice — Albumy
Wyroby alabastrowe
różne podarki imiennowe. Wielki wybór. — Ceny niskie. zdg 37 590

Pianino
sprzedam tanio i lornetkę połowa również do użytku w teatrze.— Rybaki 10, mieszka. 9, zdg 37 585

Od
40 lat istniejący skład obrazów, artykułów piśmiennych, dewocyjnych, polozony warsztatem szklarskim z powodu starości w kuracyjnym mieście Inowrocława, zaraz sprzeđa. M. Mclewska, Inowrocław, Król. Jadwigi 22, zdg 37 620

Tanio
2 łózka dębowe prawie nowe. — Adres Kurjer Poznański zdg 37 608

10. MAJĄTKI
kupie 200-300 blisko Poznania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 341

11. KUPNA
maszyny do szycia. Poplińskich 6 m. 3, zdg 37 130

Auto
małe kryte (Chevrolet — Tatra Ford kupie za gotówkę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 37 423

Samochodowe
podwozie ewentualnie bez gum kupie. Polcyń, Touring Club ul. Kościelna 30, zdg 37 427

Kule bilardowe
z kości słoniowej, kije lepsze kupie. Wroniecka 17, skład cukrów, telefon 12-42, zdg 37 439

Wille
mniejsza lub domek jednomieszaniowy kupie Poznaniu za gotówkę, bez pośredników, Oferty cena Kurjer Poznański zdg 37 458

Kupie
buty damskie do konnej jazdy, wielkość 37. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 365

Rury
1½ cal, zacynkowane używane, niepopokane 70 metrów kupuje. Podać cenę Poplińskich 9, m. 9, zdg 37 360

Gaśnice
używana i wózek ręczny kupuję. Podanie ceny Kurjer Poznański zdg 37 354

Browningi, psa
ostrego kupie. Telefon 72 — 75, zdg 37 333

Stoly
z płyta marmurowa kupie. Zgłoszenia telefon 32-82, zdg 37 558

Maszynę
damska używana kupie zaraz. — Oferty Kurjer Poznański zdg 37 626

Poszukuje
pary koni roboczych. Oferty Kurjer Poznański zdg 37 453

Skład
fryzjerski mniejszy kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 37 483

Maszynę
do szycia kupie, dobrze zapłacone. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 591

Rower
damski używany dobrym stanie kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 37 643

Wannę
gazowy piecyk kapielowy i umeblowanie w dobrym stanie kupi „Osiedle Przemirów”. Poznań, Gwarna 9, m. 4, zdg 37 639

Ubranie
letnie dobrym stanie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 633

12. DO WYNAJĘCIA
Puszczykowo
4-pokojowe mieszkane z łazienką etc. od zaraz, 3 min. od dworca. Informacja w składzie porcelany, ul. Jeznicka 1, zdg 87 735

6, 5, 4, 3 i 2
pokoje mieszkania, biura, składki w każdej dzielnicy wskaze „Domus”. Plac Wolności 14 a. Informacje bezpłatne. zdg 35 351

Mieszkanie
komfortowe 7 pokojowe w najlepszej okolicy św. Łazarza (Park Wilsona) zaraz lub później bardzo korzystnie wprost od gospodarza do wynajęcia. Czynsz miesięczny. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 774

3
pokoje z kuchnią i łazienką Stary Rynek do wynajęcia. Pożądana większa wpłata zgóry. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 37 459

Mieszkanie
3 pokoje kuchnia łazienka, Łukasiewicz 1, stróż, zdg 37 361

Czteropokojowe
i siedmiopokojowe mieszkane komfortowe, ogrzewanie wodne. Matejki 48/49, portier, zdg 87 394

Trzypokojowe
Focha tel. 77-44 od 2-4 właściciel. zdg 87 559

Mieszkanie
3 pokojowe komfort, centrum miasta natychmiast do wynajęcia Oferty Kurjer Poznański zdg 37 379

Dwa
pokoje, kuchnia, Górczyn przy tramwaju, wynajmie gospodarz. Adres wskaze kiosk przy ostatnim przystanku czwórki, zdg 37 883

Pokój
czwarte piętro, małżeństwu bezdzietnemu wynajmie gospodarz. Trzydziestu złotych miesięcznie. Matejki 49 portier, zdg 37 396

3 pokoje
łazienka. Gen Umińskiego 19, stróż, czynsz zgóry. zdg 37 337

Dwupokojowe
kuchnia przynależnościami, umeblowane, telefon I. front przy Ryńku Wileckim odstępuje zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 330

8
pokoje Łazarz. Bez pośredników. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 127

Czteropokojowe
przy Focha z 110.— dwupokojowe. Zgłoszenia Wrocławska 19, m. 6, zdg 37 505

Willowe
pięknym ogrodem czteropokojowe. Wiadomość: Niegolewskich 7, skład, zdg 37 491

Pokój
dla samotnej osoby w centrum od gospodarza od 1. 4. do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 470

3
pokoje słoneczne front zaraz, pół roku zgóry i wynagrodzenie lokatorowi. Pocztowa 20 III, zdg 37 609

13. SZUKA MIESZK.
Poszukuje
dwupokojowe, centrum słonecznego, płace kosza i czynsz zgóry Oferty Kurjer Poznański zdg 36 911

Inwalida
wypadkowy 45 lat, zawodu murarz piecownik poszukuje mieszkanie 1-pokojowe za małą dopłatą lub przyjmie portierstwo. Wykonuje wszelkie reperacje w zakresie budownictwa przyjmie także administrację domu. Rodzina 2 osoby Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 939

3-pokojowe
mieszkania z łazienką i wygodnym wprost od gospodarza nie wyżej II. p. poszukuje. Oferty Kurjer Poznański ng 5 737

Krawcowa
1-2 pokoi próżnych ewentualnie 1 duży blisko śródmieścia. Oferty Kurjer Poznański zdg 37 998

2-3 pokojowego
z komfortem, od gospodarza, Jężyce, Łazarz, solidny lokator — urzędnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 417

Trzypokojowe
łazienka ewentualnie czynsz zgóry poszukuje pewny płatnik. Pośrednicy wykluczeni. Oferty warunkami Kurjer Poznański zdg 37 420

Mieszkania
4 pokojowe poszukuje pewny płatnik. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 37 389

Mieszkania
parterowego lub w suterenie szukam wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 37 390

4-5
pokojowego mieszkania w Poznaniu poszukuje zaraz wprost od gospodarza. Oferty z ceną do Kurjera Poznańskiego zdg 37 377

3 pokojowego
mieszkania, piece komfort, śródmieście stały urzędnik państwowego lub zamienie takie same z centralnym ogrzewaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 37 374

1-2
pokoi z kuchnią od gospodarza — szuka emeryt. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 607

Urzędnik
1-2 kuchnia 1 kwietnia, pół roku zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 479

1
(dwóch mniejszych) kuchni, pewny płatnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 476

Poszukuje
sie mieszkania 5-9 pokoi, centrum, nie wyżej II pietra wprost od gospodarza. Pośrednicy wykluczeni. Oferty z podaniem czynszu do Kurjera Pozn. zdg 37 472

Urzędnik
stały poszukuje 1-2 pokoi kuchnia okolicca Jężyce. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 595

15. POKOJE UMEBL.
Elegancki
duży frontowy, telefon łazienka, osobny wcnód, panu 1. 4. Marcina 15, mieszkanie 7, zdg 36 749

Gabinet
i sypialnie, niekrepujące, eleganckie panu. Aleje Marcinkowskie-go 10, m. 17, od 3-5, zdg 37 195

Dwuosobowy
Długa 9, m. 4, zdg 37 601

Słowackiego
34, I. lewo, zdg 37 567

Domnikańska
7-8 jedno-dwuosobowy, utrzymaniem — bez. zdg 37 235

Frontowy
niekrepujący, elektryczność. Dabrowskiego 49 b, mieszkanie 11, zdg 37 410

Pokój
pokoik, także przyjezdny. Kreta 4, II. prawo, zdg 37 415

Pokój
ładny, czysty. Śniadeckich 32, —mieszkanie 2, zdg 37 411

Mały
pokoik. Wierzbicice 3, m. 4, zdg 37 424

Dwuosobowy
frontowy, Marcina 5, m. 11, zdg 37 464

Przyjezdny
pokoje. Ratajczaka 11a, parter, m. 25, zdg 37 460

Dwuosobowy
czysty 40.— Półwiejska 37, m. 7, zdg 37 367

Śródmieście
pokój umeblowany, wygodny może być 2 osobowy, telefon, łazienka oddzielne wejście utrzymaniem bez — lub korzystanie z kuchni. Plac Działowy 7, m. 3, zdg 37 364

Dwuosobowy
elektryczność, słoneczny. Patrona Jackowskiego 25, m. 7, zdg 37 386

Przyjezdny
1.50 — 2.— Wrocławska 13 — 11 zdg 37 556

Ratajczaka
26, pierwsze, zdg 37 517

Miły, czysty, cichy
niekrepujący, umeblowany pokój, ewentualnie dwa przyległe oddam tanio. Wszelkie wyгоды! 10 minut pieszo od placu Wolności i dworca. Wierzbicice 15 I, m. 22, dom ogrodowy, prosto od godz. 3-6. zdg 37 524

Elegancki
Cieszkowskiego 8, m. 9, zdg 37 513

Pokój
utrzymaniem, bez, elektryczność, fortepian. Wielkie Garbary 21, m. 6, II. narożnik ul. Wielkiej zdg 37 559

Jasna 8
m. 2, jedno — dwuosobowy, wygodny. zdg 37 603

Pani
lub małżeństwu z używaniem kuchni u samotnej. Wielkie Garbary 1, m. 12, zdg 37 451

Pokój
Mielżyńskiego 22, m. 8, zdg 37 488

Pokój
jedno-dwuosobowy 1. 4. Kopernika 5 — 9, zdg 37 481

Śniadeckich 30
m. 1 pokój dwu- i jednoosobowy, czysty, słoneczny. zdg 33 922

Frontowy
Kraszewskiego 13, m. 7, zdg 37 566

Pokoik
1 — 2 osoby. Zygmunta Augusta 4 — 9, zdg 37 594

Pokój
słoneczny, czysty, łazienka od 1. Aleje Marcinkowskiego 17, m. 2, zdg 36 802

Dobrze
umeblowany Łakowa 16, I prawo, zdg 37 467

16. SZUKA POKOJU
Inżynier
sytuowany szuka na dwie osoby pokoju, jasnego możliwie z klątki schodowej między Jasna — Słowackiego lub Zygmunta Augusta Oferty cena Kurjer Poznański zdg 37 289

Klatki
centrum skromny, czysty lub pusty od gospodarza, dzierżawa pewna dla pani. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 408

Poszukuje
zaraz pokoju na Grunwaldkiej lub w pobliżu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 435

Próżnego
samotna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 362

Małżeństwo
poszukuje próżnego dużego pokoju. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 37 549

Bezdzietne
małżeństwo własna pościela. 15 zł. — Oferty Kurjer Poznański zdg 37 548

17. LOKALE
Skład
pieczywa z mieszkaniem lub bez do oddania. Adres Kurjer Pozn. zdg 37 486

Warsztat
rzeźniczy skład trzypokojowe mieszkane, suszarnia trzy piwnice, stajnia, remiza wydzierżawi właściciel. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 37 468

18. DZIERŻAWY
Plac
okollica Ryńku Wileckiego, oplotowany wydzierżawie 50 zł miesięcznie. Adres Kurjer Poznański zdg 37 414

Dzierżawy tysiączysta
mórg 25 000, dziewięćset mórg — 20 000, osiemset mórg — 20 000, siedemsetdziesiąt mórg 20 000, sześćset mórg 6 000, czterysta mórg 6 000, dwieściedziesiąt mórg 6 000, sto pięćdziesiąt mórg 3 500, stomorgowe 2 000, osiemdziesiąt mórg 2 000, sześćdziesiąt mórg 2 500, trzydziestu mórg 800 (Poznańskim) wydzierżawi Nowak, Poznań, Kramarska 15, zdg 37 581

Rzeźnictwo
mieszkaniem, warsztatem sprzedaż. Dabrowskiego 88, zdg 37 529

300 mórg
przy Poznaniu, buraczanej, obficie inwentary 12 000. Bloch, Aleje Marcinkowskiego 15, zdg 37 527

22. ZGUBY
Zagubiony
akademicki dowód osobisty Nr. 13 153 unieważniam. Jadwiga Pi-skorkówna, zdg 37 407

Chłopiec
który przy Mieście Teatralnym o godz. 3.15 znalazł czarna torbękę jest proszony o oddanie za wynagrodzeniem. Skład cukierków, Dabrowskiego 4, zdg 37 401

23. POZMAITE
Ciężka
szwedzenie oraz wszelkiego rodzaju wyrzuty skórnego usuwa krem Lain-Age (z kogutkiem). Idealny nieszkodliwy kosmetyk usuwający wady naskórka. ng 5265

Na sezon wiosenny
J. Schubert
Fabryka Bielizny — Dom Pocien. Wrocławskiego 3, zdg 3 325-9, 102

Ogrodnik
wykonuje ciecia, opryskiwanie drzew, zakładanie, odnawianie ogrodów. Galas, Jężycka 30, zdg 37 422

Podszewkuję
budki do wózków pierwszorzędnie, fachowo, tanio, Półwiejska 3 m. 12, front, zdg 37 440

Znana
wzrębniarka Adarelli przeprowadza przyszedz z cyfr i kart. Przyjmuję do 9 wieczór. Podgórna 13, mieszkanie 10, front, zdg 37 448 9

Kto
przyjmie dziecko na wychowanie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 632

24. NAUKA
Kursy kroju
szycia, robót ręcznych, warunki bardzo korzystne. Marij Magdaleny 1, mieszkanie 7, zdg 1 096

Kursy
kroju szycia. Nowak, Wrocławskiego 33, zdg 1 235

Franceise
parisienne donne leçons et conversation prix modérés. Offres Kurjer Poznański zdg 37 122

Kto
udzieli lekcji matematyki z szczeniuch klas. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 37 478

25. MUZYKA
Pierwszorzędne
trio — kwartet z bocznyemi instrumentami od 1. 4. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 37 380

Helena Miączyńska
absolwentka szkoły „bel canto” Ricci - Sabatelli w Medjolanu, b. primadonna Opery im. Rossiniego w Wenecji, rozpoczyna nowy kurs śpiewu solowego. Zgłoszenia przyjmujące codziennie, z wyjątkiem niedziel, od 12-2 ul. Patrona Jackowskiego 36, II. p. zdg 37 381

26. SZUKA POSADY
Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Młoda
inteligentna gospodyni przyjmie posadę u samotnego tylko w lepszym domu u adwokata, doktora lub u wojskowego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 139

Leśnik
szuka posady 1. IV. samotny lub żonaty, dobre świadectwa, polecenie. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 36 138

Rządca
gospodarczy, kawaler, siedmioletnia praktyka, dzielnicy rolnik hodowca, obeznany z wszelkimi gazetami gospodarstwa rolnego, posiadający dobre świadectwa i polecenie poszukuje odpowiedniej posady od zaraz lub kwietnia. Łaskawe oferty do Kurjera Pozn. zdg 37 218

Do serc szlachetnych
zwracam się w ciężkim położeniu w jakim znalazłam się, odkąd straciłam stanowisko. Pochodzę z Małopolski zachodniej, jestem z zawodu nauczycielką ludową lecz podejmie się każdej ucziwej pracy. aby tylko być. Mam lat 22. Pisze także na maszynie Łaskawe oferty proszę kierować do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zdg 36 122

Mechanik
młody, obeznany z wszelkimi maszynami parowymi i innymi poszukuje jakiegokolwiek posady maszynisty-palacza w młynie, tartaku, majątku warsztacie ślusarskim itp. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 36 576

Nauczycielka gimnazjalna
wyszkolenie uniwersyteckie i praktyka w szkołach państwowych, pierwszorzędne referencje domów ziemiankich, dobra konwersacja francuska, niemiecka, muzyka, także nowoczesna gimnastyka, sporty przyjmie posadę do starszych dzieci. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 36 993

Szofer - monter
poszukuje posady od 1. 4. długoletnia praktyka. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 772

Szwajcar
żonaty, poszukuje posady z dofinansowaniem zaraz lub od 15 kwietnia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 049

Wychowawczyni — nauczycielka
z dobrimi świadectwami poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 37 246

Rolnik-administrator
w sile wieku, rutynowany, wszechstronny w każdej gałęzi gospodarz, najlepsze rekomendacje, poszukuje odpowiedniej posady lub administracji poręczającej. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 37 245

Nauczycielka wychowawczyni
z dłuższą praktyką, kochająca dzieci i swój zawód szuka posady zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 37 061

Zredukowany
księgowy skarbowy, posiadający wyszkolenie średnie z maturą, obznajomiony dokładnie z księgowością i sprawami podatkowymi, przyjmie posadę w przedsiębiorstwie, handlu lub zarządca dóbr. Zgłoszenia: R. Wojciszki, Bochnia, ul. Łączna, zdg 36 340

Student handlowiec bez protekcji
zmuszony przetrwać studia, solidny inteligentny, lat 27 szuka pracy zaraz. Włada niemieckim francuskim. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 36 477

Nauczycielka
pozwolenie, francuski, kursy gospodarz, szuka posady nauczycielki, wychowawczyni, gospodyni, kasjerki-biuralistki. Skromne wynagrodzenie. Oferty Ochrona Kobiet, Grudziądź. „Naucz

Ogrodnik - podwórzowy
fonaty, lat 31, 13 lat praktyki,
bezdzielną dzielny fachowiec...

Służąca - gosposia
inteligentna, z dobrymi świadec-
twami, przyjmie posadę. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 37 573

Zaufana
pracząca poleca się w lepsze do-
my. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 35 813

Śmiesznie tanio
pod gwarancją prawidłowo przy-
jmie bilanse i przeprowadzi
regulacje ksiąg. Oferty
Kurjer Poznański dg 1272

Ucznia
z lepszym wykształceniem przy-
jmie Zakład Graficzny J. Goździe-
wskiego, drukarnia, litografia,
ofset, fabryka opakowań i ksiąg,
Poznań, ul. Wielka 20. ng 5746

Podróżującego
ustosunkowanego
do sprzedaży win mszalnych na
województwa pomorskie i po-
znańskie poszukuje zaprzyświe-
żonego dostawcy win. Zgłoszenia
„Polrek”, Poznań, Plac Wolno-
ści 17, pod „Energiczny”.
ng 5 758

Ogrodnik
kawaler po wojsku poszukuje po-
sady jako kawaler w majątku
jako samodzielny zaraz lub od
1 kwietnia na dogodnych warun-
kach. Okupnik Czesław, Gulczewo,
ogrodnik, poczta Marzenin,
pow. Września. zdg 37 619

Dziewczyna
poszukuje pracy w majątku do
drobni lub do trzody chlewnej.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 37 647

Posługi
na popołudniu poszukuje. Oferty
Kurjer Poznański zdg 35 781

Panienska
pracowała kilka lat w składzie
towarów krótkich szuka posady.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 37 149

Postługaczka
Szwajcarska 27, m. 1.
zdg 37 431

Ekspedjentka
rzeźniczka potrzebna zaraz. A.
Wujec, Kraszewskiego 7.
zdg 37 572

Masaryzta
chorych, kawaler, lat 42, od roku
1913 w swym zawodzie, ukończył
szkołę fachową masażu, hydro i
elektroterapię w Niemczech, po-
szukuje posady sezonowo lub sta-
łej. M. Kaczmarek, Brodnica —
Przykop 9. zdg 37 618

Robotnik
ogrodniczy dobrze wykwalifiko-
wany, który pracował 6 lat jako
pomocnik szuka pracy ewentl. in-
nej jako żonaty lub samotny. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 37 637

Bardzo
uczciwa służąca szuka posady
za małym wynagrodzeniem od 1.
4. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 35 841

Z prowincji
rzetelna panienska szuka pracy do
składu kolonialnego, wymagania
skromne. Łaskawe oferty Kurjer
Poznański zdg 37 148

Panienska
branży piekarsko-cukerniczej. —
kaucja potrzebna zaraz. Oferty
Kurjer Poznański zdg 37 329

Fryzjerka
stała. Dąbrowskiego 76.
zdg 37 571

Gospodyni
szuka posady. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 37 499

Pomocnik
fryzjerski, 9 lat praktyki z stry-
żeniem pań, zmieni posadę 1
kwietnia lub później. Oferty Ku-
rjer Poznański ng 5 755

Młodsza
dziewczyna z prowincji szuka po-
sady do wszystkiego zaraz. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 35 897

Dziewczyna
uczciwa i pracowita poszukuje po-
sady od 1 lub 15 kwietnia, referen-
cje poważne. Oferty Kurjer
Poznański zdg 36 858

Krawców (we)
na płaszcze i kostiumy przyjmie
Szkudlarek, St. Rynek 49, I. ptr.
zdg 37 391/2

Garderobianka
młoda, dobrze wpracowana po-
trzebna. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 37 596

Panna
do dzieci z długą praktyką, po-
moc lekcyjną szuka posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 37 450

Szofer
inteligentny szuka posady. Miej-
scowość obojetna. Zgłoszenia Ku-
rjer Poznański zdg 34 463

Mistrz
fryzjerski z kartą rzemieślniczą
poszukuje posady. Miejscowość
obojetna. Zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdg 35 433

Gospodyni
wykwintnym gotowaniem, lat 30,
szuka samodzielnej posady dwór
lub probostwo. Oferty Kurjer
Poznański zdg 36 907

Uczeń
oraz dziewczę do dzieci potrze-
bne zaraz. Piekarnia, Szewska 12.
W. Gardo. zdg 37 551

Uwaga
4 panów do pracy akwizycyjnej
przyjme od zaraz dzienny dochód
20 zł i więcej. Osobiste zgłoszenia
11-2 i od 5-6. Ratajczaka 17,
m. 5. zdg 37 654

Dziewczyna
uczciwa, pracowita do wszystkiego
z gotowaniem poszukuje posady
od 1 lub 15. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 37 487

Szofer
inteligentny szuka posady. Miej-
scowość obojetna. Zgłoszenia Ku-
rjer Poznański ng 5 755

Samodzielna
krawcowa domowa suknie kostju-
my, płaszcze szuka posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 35 739

Dziewczyna
uczciwa i pracowita poszukuje po-
sady od 1 lub 15 kwietnia, referen-
cje poważne. Oferty Kurjer
Poznański zdg 36 858

Krawcowa
pierwszorzędna
praktyka szwalniach miarowych
potrzebna. „Femina”, Fredry.
zdg 37 542

Marszantki
Szkolna 11. zdg 37 653

Stolarz
szuka pracy odnawianie i polero-
wanie mebli oraz specjalista bu-
dowlany. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 37 478

Szofer
inteligentny szuka posady. Miej-
scowość obojetna. Zgłoszenia Ku-
rjer Poznański ng 5 755

Samodzielna
krawcowa domowa suknie kostju-
my, płaszcze szuka posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 35 739

Dziewczyna
uczciwa i pracowita poszukuje po-
sady od 1 lub 15 kwietnia, referen-
cje poważne. Oferty Kurjer
Poznański zdg 36 858

Krawcowa
pierwszorzędna
praktyka szwalniach miarowych
potrzebna. „Femina”, Fredry.
zdg 37 542

Marszantki
Szkolna 11. zdg 37 653

Służąca
uczciwa, pracowita, z dobrym
gotowaniem, do wszelkich prac
domowych poszukuje posady od
1. 4. lub od 15. Oferty Kurjer
Pozn. zdg 37 511

Szofer
inteligentny szuka posady. Miej-
scowość obojetna. Zgłoszenia Ku-
rjer Poznański ng 5 755

Samodzielna
krawcowa domowa suknie kostju-
my, płaszcze szuka posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 35 739

Dziewczyna
uczciwa i pracowita poszukuje po-
sady od 1 lub 15 kwietnia, referen-
cje poważne. Oferty Kurjer
Poznański zdg 36 858

Krawcowa
pierwszorzędna
praktyka szwalniach miarowych
potrzebna. „Femina”, Fredry.
zdg 37 542

Marszantki
Szkolna 11. zdg 37 653

TEATRY
Poznań, czwartek, 22. 3.
TEATR POLSKI: Dziś —
„Czwarty do bridge'a”.
TEATR WIELKI: Co będzie
24. b. m. w operze
?

Robotnik
uczciwych rodziców z ukończoną
4 klas szkoły Wydziałowej, znajom-
ości języka niemieckiego pragnie
wyczyć się kupiectwa (kolonial-
ki). Miejscowość obojetna. Łas-
kawe zgłoszenia Agentura Skoki.
ng 5 757

Robotnik
samotny szuka jakiegokolwiek
zajęcia. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 36 568

Ucznia
czysta, dobrze polecona gotowa-
niem, bez prania potrzebna na
stałe do lepszemu domu. Oferty
Kurjer Poznański zdg 37 625

Dziewczyna
dobrem gotowaniem wszystkiego,
27 Grudnia 10. — 16. zdg 37 466

Dziewczyna
dobrem gotowaniem wszystkiego,
27 Grudnia 10. — 16. zdg 37 466

Szczegóły w afiszach i
następnych komunikac-
jach.
TEATR NOWY: Dziś —
„Pan z towarzystwa”.
Piątek, 23. 3. „Pan z to-
warzystwa”.
Sobota, 24. 3. „Pan z to-
warzystwa”.

Uczniwa
pracowała w dziedzinie poszukuje
posługi z praniem zaraz. Oferty
Kurjer Poznański zdg 37 421

Wózny
poszukuje posady od 1. 4. Oferty
Kurjer Poznański zdg 34 816

Ucznia
czysta, dobrze polecona gotowa-
niem, bez prania potrzebna na
stałe do lepszemu domu. Oferty
Kurjer Poznański zdg 37 625

Dziewczyna
dobrem gotowaniem wszystkiego,
27 Grudnia 10. — 16. zdg 37 466

Dziewczyna
dobrem gotowaniem wszystkiego,
27 Grudnia 10. — 16. zdg 37 466

TEATR POLSKI: Dziś —
„Czwarty do bridge'a”.
TEATR WIELKI: Co będzie
24. b. m. w operze
?

Uczniwa
pracowała w dziedzinie poszukuje
posługi z praniem zaraz. Oferty
Kurjer Poznański zdg 37 421

Wózny
poszukuje posady od 1. 4. Oferty
Kurjer Poznański zdg 34 816

Ucznia
czysta, dobrze polecona gotowa-
niem, bez prania potrzebna na
stałe do lepszemu domu. Oferty
Kurjer Poznański zdg 37 625

Dziewczyna
dobrem gotowaniem wszystkiego,
27 Grudnia 10. — 16. zdg 37 466

Dziewczyna
dobrem gotowaniem wszystkiego,
27 Grudnia 10. — 16. zdg 37 466

W KAŻDY PIĄTEK
TYGODNIK WYDARZEŃ
Z CAŁEGO ŚWIATA W ŻYWYM SŁOWIE
NA EKRANACH
APOLLO i METROPOLIS
ng 4063
KINA
Poznań, czwartek, 22. 3.
APOLLO: „Ucieczka przed
ślubem”.
COLOSSEUM: — „Zwycię-
stwo” i „W szponach
Czeki”.
CORSO: „Congorilla”.
GWIAZDA: Jasnowłosy sen
METROPOLIS: „Rendez-
vous w Wiedniu”.
MOJE: „Brat diabła”.
ORZEŁ: „Biały Mustang” i
„Pokonani zwycięzcy”.
OSWIATOWE: „Głos su-
mienia”.
RENAISSANCE: „Halka”
z Kiepurą.
SFINKS: Księżna Łowicka.
SŁONCE: „Sześć godzin ży-
cia”.
TECZA-Lazarz: „Pożegna-
nie z grzechem”.
TECZA-Wilda: „Mata Hari”
WILSONA: „12 krzesel”.

Uczniwa
pracowała w dziedzinie poszukuje
posługi z praniem zaraz. Oferty
Kurjer Poznański zdg 37 421

Wózny
poszukuje posady od 1. 4. Oferty
Kurjer Poznański zdg 34 816

Ucznia
czysta, dobrze polecona gotowa-
niem, bez prania potrzebna na
stałe do lepszemu domu. Oferty
Kurjer Poznański zdg 37 625

Dziewczyna
dobrem gotowaniem wszystkiego,
27 Grudnia 10. — 16. zdg 37 466

Dziewczyna
dobrem gotowaniem wszystkiego,
27 Grudnia 10. — 16. zdg 37 466

27 WOLNE MIEJSCA

Przedpłata
na miesiąc kwiecień 1934 roku za oba wydania razem w Poznaniu
w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do
domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem
miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych
krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie,
strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają
prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Wydania wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęconego danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu
redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie
drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potoczными 200 gr
od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20%
nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 13.30, w nagłych wy-
padkach do godz. 22 u stróża; do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do godz. 11,
większe dłużej według możliwości. Drobnie ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłó-
wkowych): słowo nagłówek (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między
zastawem a wysokością ogłoszenia, powstaje wskutek matrycowania, wydawnictwo nie
odpowiada.

Humor zagraniczny
On: — Lekarze twierdzą, że całowanie jest szkodliwe
dla zdrowia.
Ona: — A jednak ja nigdy nie chorowałam.
(Life — N. Jork.) S. F.

Humor zagraniczny
On: — Lekarze twierdzą, że całowanie jest szkodliwe
dla zdrowia.
Ona: — A jednak ja nigdy nie chorowałam.
(Life — N. Jork.) S. F.

Humor zagraniczny
On: — Lekarze twierdzą, że całowanie jest szkodliwe
dla zdrowia.
Ona: — A jednak ja nigdy nie chorowałam.
(Life — N. Jork.) S. F.

